

LETTO XXIV. — Številka 55

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka
in Tržič — Izdaja: ČP Gorenjski tisk
Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

GLAS

13. julij — dan šoferjev in avtomehanikov je tudi praznik turističnega prometnega podjetja Creina Kranj. Tako je bila minuli torek v hotelu Creina v Kranju slavnostna seja delavskega sveta podjetja. Ob tej priliki so podelili nagrade in priznanja ter pohvale 74 članom kolektiva, med njimi tudi 14 učencem iz različnih delovnih enot. Po tem je direktor podjetja tovarš Tičar na kratko orisal dosedanje razvoj in načrte podjetja, nazadnje pa je predstavnik tovarne TAM iz Maribora štirim šoferjem Creine in šoferju Živila Kranj razdelil nagrade in priznanja za prevoženih 200 tisoč kilometrov brez generalnega popravila. Nagrade in priznanja podjetja TAM so dobili naslednji vozniki iz Creine: Andrej Kokalj, Anton Kovač, Anton Vintar in Janez Draksler. Iz podjetja Živila pa je dobil priznanje in nagrado Ivan Hvasti. Člane delavskega sveta in nagradence je pozdravil tudi predstavnik združenja šoferjev in avtomehanikov. A. Z. — Foto: F. Perdan

VOZNIKI — IZLETNIKI
izognite se gostemu prometu in zavijte na staro gorenjsko cesto.
V GOSTIŠCU POSAVEC
se boste dobro okreplčali in odpocíli.
SPECIALITETA GOSTIŠČA: ribe, žabe, odprta vina.

Za obisk
se priporoča
Vejetgovina
SPECERIJA
BLEĐ

3. stran: **Samouprava na oglasni deski**

4. in 5. stran: **»Zahlevamo zasluženi denar!«**

7. stran: **Uresničevanje blejskih perspektiv**

10. stran: **Šumadija, ne bomo te pozabili**

KRANJ, sobota, 17. 7. 1971

Cena 50 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredah in sobotah

NAJVEČJA IZBIRA POHISHTVA IN DRUGE STANOVANJSKE OPREME!

**Specializirana trgovina DEKOR,
Kranj, Koroška 35**

vam nudi najkvalitetnejšo stanovanjsko opremo priznanih tovarn pohištva, zaves, preprog, oblog za tla in posteljnine

● KONKURENCNE CENE ● BREZPLAČNA MONTAŽA ● DOSTAVA NA DOM

Za obisk se priporoča
Kokra prod. Dekor — Kranj

Kultурne in športne prireditve v počastitev 30-letnice vstaje slovenskega naroda in praznika občine Kranj

Družbenopolitične organizacije in skupščina občine Kranj vabijo občane na kulturne in športne prireditve v počastitev 30-letnice vstaje slovenskega naroda in praznika občine Kranj — 1. avgusta

20. julija ob 20. uri: koncert zbara in orkestra osrednjega doma JLA iz Beograda na ploščadi pred Prešernovim gledališčem

21. julija ob 20. uri: film Veljka Bulajića KOZARA na ploščadi pred Prešernovim gledališčem

29. julija ob 20. uri: otvoritev stalne zbirke Zgodovina NOB na Gorenjskem s kulturnim programom v prostorih Gorenjskega muzeja v Tavčarjevi ulici

30. julija ob 18. uri: slavnostna seja splošnega zbara občine Kranj v prostorih občinske skupščine

1. avgusta ob 6. uri: pohod mladine, športnikov in borcev NOB iz Naklega. Od spomenika do spomenika; ob 9. uri: odkritje spomenika delavcem, padlim v NOB v Oljarici Britof; ob 10. uri: proslava 30-letnice ustanovitve kranjske čete na Cegelnici pri Naklem; ob 20. uri: uprizoritev ljudske igre F. S. Finžgarja Naša kri na Zg. Beli.

Sportne prireditve

26., 27. in 28. julija: mladinsko prvenstvo SFRJ v vaterpolu na letnem kopališču Kranj

31. julija in 1. avgusta ob 8. uri: odprto tenisko prvenstvo Kranja na športnem stadionu Stanka Mlakarja v Kranju

1. avgusta ob 10. uri: mednarodni slalom pri Češki koči

1. in 2. avgusta ob 8. uri: pionirski občinski nogometni turnir na športnem stadionu Stanka Mlakarja v Kranju

7. avgusta ob 16. uri: odprto atletsko prvenstvo Kranja na športnem stadionu Stanka Mlakarja v Kranju

7. in 8. avgusta: košarkarski občinski turnir na športnem stadionu Stanka Mlakarja v Kranju

XXI. mednarodni gorenjski sejem v Kranju od 6.-17. VIII.

Delovno predsedstvo 10. jubilejnega zбора radioamaterjev Jugoslavije med govorom predsednika Zveze radioamaterjev Jugoslavije Bogdana Trgovčiča. — Foto: F. Perdan

Koncert umetniškega ansambla JLA

V torek, 20. julija, ob osmih zvečer, bo v kinu Center v Kranju koncert simfoničnega orkestra in mešanega zбора umetniškega ansambla Jugoslovenske ljudske armade iz Beograda v počastitev 30. obljetnice vstaje jugoslovenskih narodov in občinskega praznika kranjske občine. Kranjskemu občinstvu se bodo predstavili solisti Eva Novšak-Houška (alt), Zvonimir Krnetić (tenor), Nikola Mitić (bariton) in Lazar Ivković (bas). Vojaški umetniki iz Beograda bodo izvajali dela Gobca, Adamiča, Be-

ethovna, Gounoda, Leoncavala, Puccinija, Musorgskega in Borodina. Zbor in orkester bo dirigiral Angel Šurev.

-jk

Stalna razstava NOB tudi na Gorenjskem

Potem ko je republiška konferenca za družbeno aktivnost žensk izbrala Kranj za mesto stalne razstave Slovenska žena v revoluciji, je postalo nujno, da se razstava dopolni in NOB na Gorenjskem v celoti prikaže. Gorenjski muzej je namreč eden redkih, ki mu vse do sedaj ni uspelo pripraviti stalne razstave o NOB na svojem področju. Vzrokov za zamudo je več: premalo prostorov in denarja ter kadrovski problemi.

Razstavo, ki jo bodo odprli ob občinskem prazniku v Kranju, pripravljata kustosa Gorenjskega muzeja Mira Mihevc in France Benedik. Prikaz NOB na Gorenjskem ne bo kronološki, pač pa razdeljen po temah: predvojno obdobje do vstaje, partizanske akcije v letih 1941 do 1942, teror okupatorja, partizanska tehnika in saniteta, zaledje in razvoj OF ter dejavnost partizanskih vojaških enot od leta 1943 do obnovitve. Urejevalca razstave sta želela razstaviti kar največ dokumentov in fotografij. Zaradi omejenih finančnih sredstev bo razstava deloma poenostavljena, vendar pa jo bodo naslednje leto dopolnili. Kljub temu vsebinu in funkcionalnosti razstave ne bosta

prikrajšani. Obiskovalci si bodo lahko ogledali prek 200 fotografij in nekaj sto dokumentov, kar je za pokrajinsko zbirko lepo število. Med fotografijami je nekaj tudi takih, ki so slabo dokumentirane ali pa sploh brez podatkov. Zato bo razstava tudi priložnost, da obiskovalci predvsem pa nekdani borci skušajo pomagati muzeju pri spoznavanju neznanega gradiva iz NOB.

Zaradi tesnega prostora bo del razstave tudi na hodniku. To bo nekakšna partizanska orožarna z vsemi vrstami orožja, uporabljenega v NOB.

S talno razstavo o NOB na Gorenjskem in obenem z republiško razstavo Žena v revoluciji bo Gorenjski muzej opravil pomembno kulturno poslanstvo pri ohranjanju spomina in dokumentov o NOB. Pomembnost ohranjevanja revolucionarne preteklosti so spoznale tudi nekatere delovne organizacije, med njimi Tekstilindus, IBI, Gorenjska predilnica, ki so z nekaterimi drugimi organizacijami sprejele patronat nad stalno razstavo Slovenska žena v revoluciji in s tem omogočile vzdrževanje in obstoj razstave v Kranju.

L. M.

Osrednja proslava 30-letnice vstaje slovenskega naroda 22. julija 1971 v Lokvah pri Črnomlju

Začetek slavnostnega sporeda bo ob 11. uri. Po slavnostnem govoru predsednika Izvršnega sveta Staveta Kavčiča, bo koncert zboru in orkestru Doma JLA iz Beograda. Sodeluje tudi vojaška godba iz Ljubljane. Po slavnosti bo vse popoldne **zabavni programi**, v katerem sodeluje ansambel Lojzeta Slaka in zabavni orkester Doma JLA iz Ljubljane ter drugi.

Na proslavo vabimo partizane, aktiviste, mladino in sploh vse, ki se čutijo povezane s slavno zgodovino našega osvobodilnega boja in naših današnjih naporov za uresničevanje idealov naše osvobodilne in revolucionarne borbe.

Organizacije SZDL in Zveza borcev so poklicane, da organizirajo čimvečjo udeležbo iz vse Slovenije, prav tako pa vabimo delovne kolektive in vse delovne organizacije, da organizirajo za ta dan svoje izlete na proslavo v Beli krajini.

Pripravljalni odbor se je dogovoril z železnico, ki je **odobrila 50 % popusta na vse slovenskih progah**. Iz Ljubljane bo peljal na postajo Otovec pri Črnomlju poseben vlak. Vozovnica bo veljala 14,00 din za obe strani. Odhod bo 22. julija ob 6,40 iz Ljubljane, vračal pa se bo ob 17,32. Poleg tega bodo okrepljeni vlaki na vseh progah, kolikor bo pač prijavljencev.

Vozovnice bodo v predprodaji na vseh postajah do vključno 19. julija t.l.

SAP in Ljubljana-Transport organizirata posebne avtobusne vožnje s Trga revolucije v Ljubljani z odhodom ob 7. uri na dan proslave 22. julija. Povratna vozovnica s popustom velja 25,00 din. Avtobusi se bodo vracali proti Ljubljani istega dne od 17. ure dalje. Vozovnice so v predprodaji ravno tako do 19. julija t.l.

Opozarjam vse organizacije, kolektive in ustanove, ki bodo iz svojih krajev organizirale posebne avtobusne prevoze, da se pravi čas prijavijo avtobusnim podjetjem in njihovim poslovnicam v domačih krajih, da ne bi zaradi zamude ostale ostale brez avtobusov.

Prosimo vse organizatorje potovanj v Belo krajino, da javijo **do petka, 16. julija t.l.** število avtobusov na republiško konferenco SZDL Slovenije v Ljubljani, Komenskega 11, tel. 323-967, zaradi zagotovitve uspešnega prometnega režima v Črnomlju.

Odbor je razposlal vsem organizacijam SZDL v Sloveniji lepake. Prosimo, da jih takoj izobesijo na višnjih mestih ter zainteresirajo čimveč ljudi za udeležbo. **Odbor posebnih osebnih vabil ne bo razpošiljal**. Vabljeni so prav vsi, ki žele ob jubileju tako znamenitega zgodovinskega dogajanja, kakor je bila vstaja slovenskega naroda proti fašizmu in za narodno osvoboditev, izpričati tudi danes svojo zvestobo idejam osvobodilnega boja, revolucije in samoupravnega socializma.

Srečanje borcev na loškem gradu

Občinski odbor zveze združenih borcev NOV Škofja Loka in odbor škofjeloškega odreda organizirata jutri, 18. julija, na loškem gradu srečanje borcev škofjeloškega odreda, gorenjskega vojnega področja, Tomaževega bataljona in borcev vseh ostalih partizanskih enot, ki so se borile na območju škofjeloške občine. Srečanja, ki bo obenem tudi proslava 30. obljetnice vstaje, se bodo udeležili tudi aktivisti in politični interniranci. Začetek slavja bo ob 11. uri. Ob tej priložnosti bodo prejeli borci škofjeloškega odreda tudi knjige Borbena pot škofjeloškega odreda, ki jo je napisal kronist Tone Lotrič.

KRANJ

V sredo popoldne se je sestal izvršni odbor občinske konference socialistične zveze. Obravnaval je stabilizacijski program in problematiko ter program telesne kulture v občini. Člani izvršnega odbora so razpravljali tudi o evidentiranju kandidatov za člane republiške konference socialistične zveze in imenovali vodstva skupin in drugih organov občinske konference.

Družbeni dogovor o prenosu sredstev

Na republiškem izvršnem svetu so v torek podpisali družbeni dogovor o prenosu sredstev za finančiranje kulturnih skupnosti in kulturnih dejavnosti med republiškim izvršnim svetom, kranjsko občinsko skupščino in kulturno skupnostjo Kranj. Družbeni dogovor so podpisali podpredsednik republiškega izvršnega sveta dr. Franc Hočevar, predsednik kranjske občinske skupščine Slavko Zalokar in predsednik kulturne skupnosti Peter Ogrizek. Kranjska občinska skupščina in kulturna skupnost sta se dogovorili o programu kulturne dejavnosti za leto že ob sprejetju letosnje resolucije o razvoju gospodarstva in družbenih služb v občini.

A. Z.

Samouprava na oglasni deski

Delavci ljubljanskega Grada, poslovne enote Jesenice, prekinili delo

V delovni organizaciji Gradiš, poslovni enoti na Jesenicah, je zaposlenih prek 580 delavcev. Delavci delajo na gradbiščih podjetja na Jesenicah, Kranjski gori, Kranju, Bledu in v drugih krajih Gorenjske. Največ delavcev stanejo v naselju podjetja na Jesenicah, zato jih vsak dan vozijo na gradbišča s posebnimi avtobusi, nekaj delavcev pa se vozi na delo tudi z rednimi pometnimi sredstvi. V naselju imajo menzo, kjer je poskrbljeno za prehrano delavcev.

Priješnji mesec, 28. junija, je skupina delavcev — okoli 130 — zgodaj zjutraj protestno prekinila delo. Zbrali so se pred menzo, v naselju ali v bližini. Tam so ostali vse dotedaj, dokler se niso iztekel redne delovne ure tega dne.

Naslednji dan so nadaljevali s prekinitvijo dela. Zdaj je bila skupina delavcev, ki z delom niso hoteli začeti, večja kot priješnji dan. Nekateri delavci so bili na gradbiščih v Kranju in prav tako niso delovali.

Družbenopolitične organizacije jeseniške občine, ZK, sindikat in druge niso o prekinitvi dela obvestili takoj prvi dan dopoldne. Sekretar občinske konference ZKS Jesenice in predsednik občinskega sindikalnega sveta sta izvedela o prekinitvi šele zvezcer, ko so ju obvestili organjavne varnosti. Oba predstavnika sta se naslednji dan vključila v reševanje problemov in se pogovarjala z delavci, vodstvom PE Gradiš in družbenopolitičnimi organizacijami. Po skupnem dogovoru so sprevjeli predlog, da bodo sklicali izredno sejo delavskega sveta PE, ki ji bodo prisostvovali tudi predstavniki vodstva sindikalne organizacije in občinske konference ZK.

Na seji so ugotovili naslednje:

— delavci so protestno prekinili delo z zahtevo, da se jim mora takoj izplačati nerazdeljeni del osebnih dohodkov iz leta 1970.

Poslovna enota Gradiš je lani ustvarila presežek osebnih dohodkov v višini 58.000 din bruto. Ta presežek naj bi delavcem izplačali ob zaključenem računu. Toda letos smo sprevjeli nekatere ukrepe v okviru stabilizacijskega programa, med njimi tudi zakon o zamrznitvi osebnih dohodkov. In tako je ta ukrep prizadel in zajel tudi ustvarjene in nerazdeljene osebne dohodke iz leta 1970. Vodstvo delovne organizacije in samoupravni organi so bili prepričani, da bo odmrznitev osebnih dohodkov marca ali aprila, zato so delavcem ob-

ljubljali, da jim bodo osebne dohodke izplačali v teh mesecih. Po ukrepih zveznega izvršnega sveta in republiškega izvršnega sveta pa se ti osebni dohodki ne morejo izplačati pred sprejetjem samoupravnega sporazuma. Delovna organizacija je sicer zahtevala sprostitev osebnih dohodkov nad 11 odstotkov, vendar je republiški izvršni svet prošnjo odbil. Delavci so za izplačilo stalno prosili, vodstvo jim ga je obljubljalo iz meseca v mesec.

DELAVCI SO PREMALO OBVEŠČENI

Podobni primeri in problemi nastopajo tudi v drugih poslovnih enotah podjetja Gradiš Ljubljana. Prekinitev dela je bila že v ljubljanski enoti Železokrvnica, kjer so delavcem izpolnili zahteve in izplačali osebne dohodke. Delavci tega podjetja pa so večkrat premeščeni iz ene enote v drugo, prihajajo v medsebojne stike, zato so tudi delavci na Jesenicah kaj kmalu izvedeli, kaj se je dogajalo v Ljubljani. Prav zato so tudi sami poskusili izsiliti izplačilo.

Delavci Gradiša z Jesenic so zelo površno seznanjeni z ukrepi v svoji delovni organizaciji in zunaj nje. Prav tako se v podjetju niso kaj dosti menili za probleme delavcev, delavci so bili o sklepih in stališčih samoupravnih organov večinoma obveščeni le prek oglašne deske. V poslovni enoti že dalj časa niso sklicali sestankov in iskali drugih oblik, da bi lahko delavci javno in odgovorno spregovorili o svojih problemih.

Osebni dohodki nekvalificiranih delavcev so nizki — 800 din ali manj skupno z nadurami, čeprav je poprečje osebnega dohodka v tem podjetju dokaj visoko. Obračunski listi osebnih dohodkov delavcev so prilagojeni IBM sistemu in so za delavce v celoti nerazumljivi.

Delavci vodstvu ne zaupajo dosti in večkrat trdijo, da jim obljub ne izpoljujejo. Pri delavcih je opaziti strah pred šikaniranjem, če bi s svojimi zahtevami nastopali posamezno. Zato se odločajo za skupinski nastop.

Vodstvo poslovne enote, samoupravni organi in vodstvo družbenopolitičnih organizacij v poslovni enoti so v tem primeru pokazali veliko začetost za rešitev problemov. Kljub iskanju pomoči pri svojem podjetju v Ljubljani podpore niso dobili in so bili prepričeni precejšnji negotovosti.

DELAVCEM PLACATI ZAMUJENE DNEVE

Delavski svet podjetja je na svoji izredni seji sklenil, da ustanovi posebno komisijo članov delavskega sveta in delavcev, ki so prekinili delo. Ti naj bi se z vodstvom podjetja v Ljubljani dogovorili za čimprejšnje izplačilo osebnih dohodkov. O teh pogovorih in rezultatih bi delavcem komisija poročala vsak drugi dan. Delavcem, ki so prekinili delo, bodo plačali zamujene dneve z osnovno postavko s tem, da delavci po izplačilu viška zamujene ure nadoknadijo. Vsem delavcem, ki se naslednji dan ne bi vrnili na delo, se šteje prekinitev dela za neupravičen izostanek in se proti njim ukrepa po disciplinskem postopku. Prav tako se mora vodstvo podjetja takoj zavzeti za reševanje problemov delavcev, posebno tistih, ki imajo osebne dohodke pod 900 din. Vsaj enkrat v dveh mesecih pa se morajo sklicati sestanki z delavci in obravnavati prav vsi problemi delovne organizacije.

Republiški odbor sindikata pa mora o prekinitvi dela in njenih vzrokih obvestiti plenum zveze sindikatov Slovenije. Delavcem se morajo izplačati obljubljeni osebni dohodki. (Izplačilo znača okoli višine enomesecnega dohodka).

Pri ustavitev dela je sodelovalo okoli 190 delavcev in bilo izgubljenih 2055 delovnih ur, kar predstavlja okoli 30.000 dinarjev škode. Tudi pri strojnih napravah so nastalo škodo ocenili na 3.000 dinarjev.

UPRAVICENE ZAHTEVE DELAVCEV

Delavci podjetja Gradiš na Jesenicah so upravičeno zahtevali izplačilo nerazdeljenih osebnih dohodkov. Jeseniške družbenopolitične organizacije, ki so uspešno posegle v dogajanje, tudi ugotavljajo, da je samo podjetje v Ljubljani ravnalo skrajno neodgovorno in krivčno, ker je izplačalo dohodke le nekaterim enotam. Zato zahtevajo, da se ugotovi zakonitost izplačila v delovni enoti Železokrvnica. Razen tega so tudi predlagale, da vodstvo podjetja išče novih oblik povezave z delavci, jim posreduje vse informacije in živi z njimi v stalnem stiku.

Dokaj kritično situacijo v poslovni enoti Gradiš so rešili na osnovi samoupravnega sistema, kar dokazuje, da je samoupravljanje lahko najboljša oblika reševanja tudi pri najbolj perečih problemih.

Naslednji dan so se vsi delavci vrnili na delo.

D. Sedej

MERCATOR vas pričakuje letos na Gorenjskem sejmu v Kranju v novih razstavnih prostorih hale C

● večji razstavni prostor ● večja izbira ● nova Mercatorjeva presečenja za kupce na Gorenjskem sejmu.

Na svidenje pri Mercatorju!

Sporazum podpisani

V sredo so v Ljubljani podpisali sporazum o financiranju in programu za nadaljnjo gradnjo kliničnega centra v Ljubljani. S tem je bila zagotovljena vsota dodatnih 230 milijonov din za dograditev medicinskega giganta do leta 1973. Sporazum je slovesno podpisalo pet podpisnikov: predstavnica izvršnega sveta Slovenije Zora Tomič, direktor kliničnih bolnišnic Janez Zemljič ter predsedniki skupščin zdravstvenega zavarovanja delavcev in 26 občinam nekdanjega ljubljanskega okraja za prevzem finančnega bremena za izgradnjo kliničnega centra.

S podpisom so bila zaključena pol leta trajajoča inten-

L. M.

gorenjska kreditna banka

18.8.

v
ŠKOFJI LOKI

ŽREBANJE

za vse tiste, ki bodo do 31. julija vložili na hranično knjižico ali devizni račun 2000 N din vezanih za 1 leto, 1000 N din vezanih za 2 leti ali v tem času obnovili vezavo

KRANJ • JESENICE • TRŽIČ • BLED
RADOVLJICA • ŠALOKE • ŽELEZNIKI

V tovarni gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov Sava v Kranju so delavci nekaterih proizvodnih enot in vzdrževanja 13. in 14. julija prekinili delo, ker niso bili zadovoljni z izplačilom osebnih dohodkov. Osebni dohodki za junij, ki so jih prejeli v torek, so bile namreč za 20 odstotkov nižji kot mesec prej. O nižjih osebnih dohodkih so bili obveščeni že nekaj dni prej. Obrazloženo je bilo tudi, zakaj so manjši, vendar je izplačilo povzročilo nezadovoljstvo. Delavci nočne izmene so organizirano prekinili delo in zahtevali enake osebne dohodke kot prejšnji mesec. Predstavniki vodstva podjetja, samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij so se zato v sredo zjutraj sestali. Predlagali so začasno povečanje osebnih dohodkov delavcev v proizvodnji, medtem ko bi se dohodki delavcev v strokovnih službah zmanjšali. Vendar sporazuma niso dosegli. Delavci so zahtevali tudi izplačilo razlike ali ponovno izplačilo regresa. Okrog enajstih ure v sredo, je nekaj sto delavcev demonstrativno zapustilo obrat na Laborah in se napotilo proti mestu.

Nekaj sto delavcev tovarne Sava Kranj se je v sredo, 14. julija, zbralo pred zgradbo občinske skupščine Kranj. Najprej je k predsedniku občine odšla delegacija delavcev. Dogovorili so se, da se bodo o zahtevah, ki so jih postavljali delavci, pogovarjali skupno s predstavniki vodstva podjetja, družbenopolitičnih organizacij in predstavniki samoupravnih organov. Delavci so se tudi odločili, da se ne vrnejo v tovarno, temveč da bodo pogovori v stavbi občinske skupščine. V tej dvorani jih je sprejel predsednik skupščine Kranj Slavko Zalokar, na sestanke pa so prišli tudi direktor tovarne Sava inž. Janez Beravs, predstavniki samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij tovarne Sava ter predstavniki družbenopolitičnih organizacij občine.

Ko so vzklikli v dvorani nekoliko potihnili, je delavce nagovoril direktor: »Kaj žeelite?«

»Denar!« se je oglasilo od vseposod.

»Kateri denar?«

»Tistega, ki ga zaslužimo. Regres, ne pa nekakšno nagrado. Vemo, zakaj smo prisli sem. Tudi direktor in ostali to vedo. Zanima nas, zakaj nismo prejeli tistih osebnih dohodkov, ki smo jih kravno zaslužili.«

Direktor: »Pri prejšnjem izplačilu osebnih dohodkov ste dobili 10% dobička...«

»Ki smo ga tudi zaslužili...«

Nato se je oglasil Slavko Mihelič (direktor ekonomsko organizacijske službe v Savii): »Dejansko so osebni dohodki za mesec junij za 20% nižji od tistih v maju. Maja je bilo 23 delovnih dni, junija pa 22. En delovni dan pomeni 4% osebnega dohodka. Delali smo tudi eno pro-

sto soboto. Delo ob sobotah je plačano kot nadurno, ki se obračunava s 150%. To znese še 6% dohodka. Poleg tega pa ste prejšnji mesec dobili tudi 10% osebnega dohodka zaradi prihranka materiala od januarja do marca. Vse skupaj je točno 20%. Tega pa v juniju ni bilo, zato so dohodki za toliko manj...«

»Hočemo tisto, kar nam pripada. Zakaj so potrebni številni nepomembni sestanki? Mar ni škoda denarja? Zakaj je denar samo za nekatere, za tiste, ki pošteno delajo, pa ne...«

Mihelič: »Razumem vas, vendar ne moremo kršiti zakona, ki velja za vso državo. Letos se namreč osebni dohodki lahko dvignejo v primerjavi z lanskim letom v poprečju le za 11%. Če bi to moje prekoračili, bi nam SDK preprečila izplačilo dohodka. Ko bo sklenjen samoupravni sporazum — upamo, da bo v najkrajšem času — bo drugače. Do tedaj moramo biti potrebeljivi. Življenjski stroški v Sloveniji so od lanskega do letošnjega junija porasli za 19%, naši osebni dohodki pa le za 15%. Ker smo se odločili za nadurno delo, smo v prvih petih mesecih izplačali že toliko osebnih dohodkov, kolikor smo jih bili upravičeni. Zato ta mesec nismo mogli izplačati nič več, kot smo izplačali. Jutri bo takoj zjutraj zasedanje delavskega sveta. Ce se strinjate, bomo predlagali naslednje:«

1. vrednost točke naj se za vse delavce v proizvodnji poveča od 0,145 din na 0,155 din od 1. 7. naprej;

2. čas kolektivnega dopusta naj se plača po 0,150 din za točko in ne 0,140 din.«

»Lahko je govoriti, toda mi vemo, kako je. Delamo na tri izmene, v vročini...«

Predstavnik skupščine: »Kar zadeva druga podjetja v Kra-

ZAHTEVAMO ZA

nju — res je, da je delo v Savi izredno naporno — imate pri vas najvišje osebne dohodke v občini. Primerjajmo osebni dohodek tkalce v Tekstilindusu z vašim osebnim dohodkom. Vendar s takim razpravljanjem ne bomo nikam prišli. Dogovorimo se raje, kaj bomo predlagali delavskemu svetu. Poleg dveh točk, ki jih je že predlagal tov. Mihelič, bo delavski svet razpravljal tudi o kontroli izračunavanja osebnih dohodkov, ki jo bo izdelala že danes popoldne kontrolna analitska služba in še enkrat preverila v kontrolirala vse osebne dohodke. Se s temi predlogi strinjate? Jutri takoj po zasedanju boste dobili odgovore nanje.«

»Ne!«

Predstavnik skupščine: »Malo prej je tov. Mihelič pojasnjeval zakon in samoupravni sporazum. Računamo, da bo samoupravni sporazum v enem mesecu podpisani. Takrat bomo lahko tudi ustrezno korigirali osebne dohodke. Do tedaj pa moramo spoštovati zakon, ki ne dovoljuje dvigniti osebnih dohodkov za več kot za 11%. Ker ste to mejo že v prejšnjem mesecu dosegli, je ne morete več prekoračiti. Edino, kar se da storiti je, da delavski svet zviša vrednost točke. Če se vam vaš pravilnik o delitvi osebnih dohodkov ne zdi pravilen, ga lahko dopolnite oz. spremenite, ko bo sklenjen samoupravni sporazum.«

»Mi zahtevamo naš denar! Kje je?«

Predstavnik skupščine: »V podjetju. Občinska skupščina je pred enim mesecem sklenila, da tistim delovnim organizacijam, ki veliko izvajajo, med njimi je tudi Sava, zniža prispevek od osebnega dohodka. Poleg tega dobiva občina od podjetij le še razne prispevke za šolstvo, otroško varstvo in podobno, drugega pa ne.«

»Zakaj so točko pisarniškim delavcem dvignili, nam pa znižali?«

Mihelič: »V strokovnih službah je bila vrednost točke za maj 0,147 din, za junij pa 0,154 din. Vrednost točke v proizvodnih enotah pa je bila v poprečju 0,157 din. Razlika torej ni v vrednosti točke, ampak v številu ur.«

Direktor: »Vrednost točke lahko zvišamo največ na 0,160 din, za čas kolektivnega dopusta pa na 0,150 din.«

»Mi delamo in ustvarimo vrednost točke 0,190 din, ne le 0,150 din. Zakaj tega ne dobimo izplačanega?«

Predstavnik skupščine: »Predlagam, da počakamo do jutra zjutraj, ko bo zasedal centralni delavski svet. Ce pa ne morete čakati, naj delavski svet zaseda takoj in vas obvesti o sklepih. Vi pa pojrite nazaj na delo, kajti vsaka izgubljena minuta je dragocen.«

»Ne gremo!«

Direktor: »Delavski svet bo gotovo potrdil vse vaše predloge. Ste z vrednostjo točke zadovoljni?«

»Ne! Hočemo regres!«

Predstavnik skupščine: »O vrednosti točke in o regresu ne more odločati niti vaš direktor niti jaz. To je v pristnosti samoupravnih organov. Zato njim pustimo, da o tem odločijo. Razpravljate lahko tudi s samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami v oddelkih. Z delavci, ki ste jih sami izvolili in jih dobro poznate, se boste lahko pogovorili.«

Delavec: »V našem oddelku (avtopnevmatika) je že prišlo do krajsih prekinitev dela. Takrat so bili razni se-

stanki, na katerih se je o marsičem razpravljalo, vendar potem ni bilo nikakršnih bistvenih sprememb. Ne zdaj se nam prav, da smo prejeli manj kot smo zaslužili. Pa še to: kje so vsi pisarniški delavci, ko se mi borimo za tisto, kar nam pripada. Kaže, da so s svojo 'nagrado' zadovoljni. Mi pa nismo in jo hočemo imeti!«

Mihelič: »Ali ste za to, da se osebni dohodki povečajo za 10%?«

»Ne! Hočemo regres!«

Končno je problem »rešil« direktor Janez Beravs: »Vrednost točke se bo povečala na 0,160 din za delavce v proizvodnji, za čas kolektivnega dopusta na 0,150 din, jutri pa se bomo pogovorili s SDK, da izplačamo še enkrat po 400 din 'nagrade', in sicer samo za delavce v proizvodnji in vzdrževanju.«

To je le okrnjeni posnetek sredinega sestanka v prostorih občinske skupščine. Zaradi nereda — govorjenja vsevprek — ni bilo mogoče zabeležiti vsega. Seveda pa moramo upoštevati, da so bile izjave delavcev, direktorja, predstavnikov podjetja in predsednika skupščine pod vtičom mučnega dogodka.

Sklepi delavskega sveta

V četrtek zjutraj ob 6. uri je bila v Savi seja centralnega delavskega sveta. Obravnavali so zahteve delavcev po zvišanju osebnih dohodkov in izplačilu dodatnega regresa.

V smislu 16. člena pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, na osnovi katerega je mogoče v izjemnih primerih regulirati višino planske vrednosti točke, je delavski svet sprejel sklep, da planska vrednost obračunske točke od 1. julija naprej znaša 0,160 din, namesto dosedanjih 0,145 din. To pomeni 10-odstotno povečanje osebnih dohodkov. Velja za proizvodne in vzdrževalne enote, storitvene delovne enote brez trgovske mreže, za delavce v skladisčih in prodajni službi in v notranjem transportu v službi organizacije dela. Vrednost obračunske točke v času kolektivnega dopusta pa se dvigne od sedanjih 0,140 din na 0,150 din. Tisti, ki bodo delali v času kolektivnega dopusta, pa bodo imeli točko obračunano po 0,160 din. Ta sklep velja za vse delavce, ne glede na to, v kateri enoti delajo.

Za čas prekinitev dela 13. in 14. julija prejmejo delavci, ki so delo prekinili, osebni dohodek v višini 60 odstot-

kov izplačane vrednosti točke v juliju. Manjše osebne dohodke bodo prejeli tudi vođe enot, kjer so delavci prekinili delo.

Delavski svet je tudi potrdil predlog, da dobe delavcev z najnižjimi osebnimi dohodki izplačati dodaten regres v višini 400 din. Sklep so uveljili, češ da je regres, ki je bil izplačan hkrati z osebnimi dohodki, ravno pokril razliko med majskimi in juniskimi dohodki.

Ker je bilo med delavci slišati pripombe na račun organizacije dela in nepopolne zaposlenosti v podjetju, je delavski svet dal vodjenje enot nalogu, da takoj po vrnitvi s kolektivnega dopusta izdelajo analizo zaposlenosti in organizacije dela. Pripombe so bile tudi na račun slabe povezanosti samoupravnih organov v enotah z vodstvi.

Da ne bi bilo več stalnih ugibanj in komentarjev o višini osebnih dohodkov vodilnih delavcev in strokovnjakov, je delavski svet zadolžil obračunsko službo, da vsak mesec pripravi za informativni list izračun poprečja osebnih dohodkov v vseh delovnih enotah in višini dohodkov vodilnih uslužbenec in strokovnjakov. L. B.

SLUŽENI DENAR

Predstavniki podjetja so povedali

Inž. Jože Vuk, namestnik predsednika delavskega sveta:

»Sklepi, ki so bili sprejeti na današnji seji delavskega sveta ob 6. uri zjutraj, bodo uresničeni in jih tudi že urešnicijemo. Razen teh pa so še sklepi, ki se nanašajo na boljše delo, boljšo organizacijo in na to, da bomo s 100-odstotno zaposlenostjo vseh v podjetju nadoknadiли zamujeno. Poudarim naj tudi, da smo v podjetju že dlje časa razmišljali zaradi naraščanja življenjskih stroškov o povečanju osebnih dohodkov. Žal pa za zdaj zaradi zakonskih omejitev na tem področju ne moremo nič nadrediti.«

Inž. Janez Beravs, direktor podjetja:

»Menili smo, da moramo zadevo sami urediti. Ko pa so bili izplačani osebni dohodki, so se pojavili tudi prvi komentarji in tudi grožnje o prekinitvi dela. Zato smo imeli že v torek popoldne razgovore s predstavniki svetov ekonomskih enot. Ker smo se dogovorili, da bomo problem rešili do naslednjega dne dopoldne, smo bili prepričani, da ne bo prišlo do težav. To tudi zato, ker ta dan ni bilo v nobeni proizvodni enoti prekinitev dela. V sredo zjutraj ob 5.30 pa sem izvedel, da je v nočni izmeni prišlo do organizirane prekinitev dela, ker delavci niso verjeli, da ne moremo izplačati večjih osebnih dohodkov zaradi zakonskih omejitev (11-odstotni limit). Zato smo imeli 3-urni sestanek s predsedniki svetov delovnih enot, predstavniki družbenopolitičnih organizacij podjetja in vodji prozvodnih delovnih enot. Po tem sestanku pa so delavci kljub doseženemu sporazumu na silno zapustili podjetje in demonstrativno odšli na občinsko skupščino.«

Franc Rakovec, organizator samoupravljanja v podjetju:

»Delavci se zavedajo, da bodo morali sami, kar je bilo zaradi prekinitev izgubljenega, nadomestiti. Vendar pa nas vseeno vznenirajo različne podražitve in med drugim tudi ukrepi občinske skupščine o povečani vodarini, kanalčini in smetarine. To tembolj, ker so osebni dohodki limitirani z 11 odstotki. Različne nenehne podražitve in zamrznjeni osebni dohodki; to ni enostavna

zadeva. Zato menim, da so sprejeti sklepi na današnji seji delavskega sveta začasni in bodo veljali le do sklenitve družbenega sporazuma.«

Štefan Marcijan, predsednik sindikalne organizacije v podjetju:

»Zavedamo se, da mora sindikalna organizacija kot politična organizacija oceniti, kako je bilo mogoče, da v takšnih pogojih organiziranega samoupravljanja kot je pri nas v podjetju, nismo uspeli doma rešiti stvari. Člani izvršnega odbora sindikalne organizacije se sprašujejo, od kje izvira nezaupanje delavcev v dogovore, ki smo jih imeli, in kako je nastal tak položaj. Ocenjujemo, da vzrok za to niso notranji odnosi, marveč razmere, ki so v gospodarstvu nasploh. To in pa različne podražitve, omejitve in tako naprej je ustvarilo nezaupanje med delavci. Med vsemi dogodki so namreč delavci obsojali podražitve, nekatere gradnje, oblube itd. Dokler bodo razmere takšne, mislim, da bo tudi sindikat težko delal. Naša sindikalna organizacija je bila ena tistih, ki je zahtevala, da med drugim ne pride do podražitve vode, kanalčine in smetarine v občini. Tudi sedaj se pridružujemo stališču občinskega sindikalnega sveta, da mora skupščina ponovno razpravljati o podražitvah in da od sprejetih sklepov deloma odstopi.«

Sindikat v Savi je vse dolje zagovarjal stališče, da bomo skušali na podlagi ustvarjenega dohodka in na podlagi sporazuma izboljšati najnižje osebne dohodke. To smo sedaj pojasnjevali in zagovarjali. Vendar pa delavci ne razumejo in sprašujejo, kako lahko zakon omejuje višino osebnih dohodkov za 11 odstotkov, če so se po drugi strani življenjski stroški že povečali za 19 odstotkov in smo še vedno priča raznim podražitvam.«

V sredo zjutraj smo se odločili, da namesto ob 13. uri sklicane redne seje izvršnega odbora sindikalne organizacije, skličemo takoj izredno sejo, na katero smo povabili predstavnike vodstva in samo-

upravnih organov ter družbenopolitičnih organizacij in predsednike svetov delovnih enot. Na tem sestanku smo se domenili, da se nekaterim delavcem začasno poveča vrednost točke in se zato za nekaj odstotkov zmanjšajo dohodki strokovnih delavcev. Za to smo se odločili, čeprav smo bili prepričani, da ni prav, da se jim dohodki zmanjšajo, saj tudi dohodki strokovnih delavcev sedaj niso najbolj stimulativni.

Lahko rečem, da smo v teh razgovorih in stališčih uspeli prepričati večino delavcev v proizvodnji, da so začeli z delom in hkrati sprejeli predloge. Vendar pa v treh proizvodnih enotah takšnih predlogov in obrazložitev o zakonskih omejitevah niso sprejeli in zato odšli iz podjetja.«

Inž. Tone Lah, član sekretariata ZK in vodja enote polizdelki:

»Po razgovoru v stavbi občinske skupščine, je delo v podjetju normalno steklo in delavci so izjavljali: 'Zdaj je treba delati, da ne bo še večje škode'. Lahko rečem, da delo v tovarni poteka sedaj intenzivneje kot je sicer dolje in da bomo dobršen del izgube nadoknadiši še pred kolektivnim dopustom. Če ne bomo mogli vsega nadoknadi, pa bomo za en dan skrajšali dopust. Menim tudi, da so si delavci ob teh dogodkih in s takšnim načinom vzeli preveč pravic, vseeno pa so pokazali, da so problemi, ki jih je treba rešiti, zunaj podjetja.«

A. Z.

Dogodki v kranjski Savi so marsikoga presenetili. Zakaj? Sava je namreč podjetje, ki je prav v zadnjih letih doseglo več lepih uspehov, uresničilo vrsto načrtov in beležilo ugodne poslovne rezultate. V primerjavi z nekaterimi drugimi podjetji v občini in zunaj nje so bili osebni dohodki zaposlenih dokaj večji. Po drugi strani so v Savi tudi na področju organizacije samoupravljanja in obveščanja imeli velikokrat več izkušenj. Priznati je treba, da so se po njihovih samoupravnih izkušnjah zgledovala prenekatera podjetja. Prav na področju samoupravljanja so dosegli tudi prav tako lepe rezultate.

Prav zato so zadnji dogodki nekako nerazumljivi in zbujojo misel, da bi morda trenutne težave lahko uredili v podjetju drugače. Ne glede na dogodke pa je najbrž res in bi bili kakršnikoli dvomi odveč, da bodo ob sedanji organizaciji samoupravnih oziroma notranjih odnosov nastale težave v podjetju lahko ocenili, uredili in pravilno rešili. Prav to, da so že naslednji dan našli določene rešitve in da bodo prav gotovo v sedanjih analizah skušali začasno (v skladu z možnostmi in sedanjimi predpisi) urediti nastali položaj, pa spet kaže, da morda takšni dogodki niso bili potrebni.

Seveda pa po drugi strani ne moremo mimo ugotovitev, da so ukrepi, ki so jih že sprejeli, in tisti, ki jih še bodo, prav gotovo le začasni. Ob uspešnih delovnih in poslovnih rezultatih sedanje zakonske omejitve o izplačevanju osebnih dohodkov na eni strani in naraščanje življenjskih stroškov na drugi, terjajo, da se ta še vedno veljaven ukrep čimprej nadomesti z družbenim dogovorom. Čeprav morda nekateri misljijo, da se tudi ob sedanjih še veljavnih predpisih oziroma določilih da z ustrezno notranjo organizacijo in razdelitvijo blažiti težave in jih za določen čas premosti z napovedmi, da so le-te le začasne, pa je prav v primeru kot je Sava (ko sicer beležijo pozitivne rezultate) vsako odlašanje, čakanje, zavlačevanje nepravilno. Prav govorov ob tako povečanih življenjskih stroških 11-odstotni limit za izplačevanje osebnih dohodkov postaja iz dneva v dan manj razumljiv.«

Pa ne le to. Nekajkrat smo že lahko slišali, da so ob različnih ukrepih potegnili kratek konec tisti, ki dobro gospodarijo. Čakamo na ukrepe, rešitve, dejanja, da bo položaj postal drugačen. Čas je torej, da na podlagi sprejetih in zapisanih sklepov začnemo tudi delati, da nehamo le gasiti, ampak tudi zdraviti; če ne gre drugače, tudi z za določen čas bolečimi posegi. Če nekaterim podjetjem vrsta takšnih in drugačnih pomociči ni pomagala, potem se je treba sprizazniti, da po takšni poti ni več pomoči.

Ob takšnih ugotovitvah pa seveda nimajo prav le tisti, ki govorijo, da je najprej treba stvari urediti zgoraj, in tudi ne tisti, ki menijo, da je rešitev predvsem spodaj v delovnih organizacijah. Na vseh področjih — od delovne organizacije, občine in naprej — so potrebni učinkoviti (zaostreni in realni) programi in ukrepi.«

Z dobršo mero nelikvidnosti, s katero se danes srečujemo v zelo širokem merilu, se prav gotovo kaže tudi nepripravljenost in neučinkovitost pri odpravljanju nepravilnosti in težav. In prav nepripravljenost in neučinkovitost povzročata vedno večje težave tudi tistim, ki dobro gospodarijo. Da to drži, kažejo tudi trenutne ocene o dogodkih, ki so bili v Savi. A. Zalar

Komunalni servis

Kranj

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. gradbenega inženirja ali gradbenega tehnika
2. ključavnica
3. slikopleskarje
4. 5 nekvalificiranih delavcev
5. vajence za gradbene poklice

Pogoji pod 1.: višja strokovna izobrazba ali srednja strokovna izobrazba, lahko tudi brez prakse, moški za delo v gradbeni operativi;

pod 2.: kvalificiran ključavnica, odslužen vojaški rok;

pod 3.: kvalificirani slikopleskarji, lahko brez prakse;

pod 4.: starost najmanj 18 let, za priučitev v cementni delavnici;

pod 5.: dokončana osemletka, zdravstvena sposobnost za uk slikopleskarja, steklarja, mizarja, zidarja, kamnoseka, teracerja, cementarja in avtomehanika.

Prijave sprejema splošni sektor v Kranju, Mladinska ulica 1.

Kreda Radovna Bled

čestita vsem občanom za krajevni praznik Bleda in za dan vstaje slovenskega ljudstva

Kovinska delavnica Bled

KJUČAVNIČARSTVO — KLEPARSTVO

se pridružuje čestitkam za krajevni praznik Bleda in za dan vstaje slovenskega ljudstva ter se priporoča s svojimi storitvami

Krajevna skupnost Bled

čestita svojim občanom za krajevni praznik ter za dan vstaje slovenskega ljudstva in želi še več delovnih uspehov

Restavracija Bled

Vsem občnrom Bleda in okolice čestita za praznik Bleda in se priporoča za nadaljnji obisk

Kmetijska zadruga Bled

čestita vsem članom in občanom za praznik Bleda.

V vrtnarijah na Bledu in v Radovljici opravlja vse vrtnarske in cvetličarske storitve.

Poleg reproducijskega materiala za kmetijstvo prodaja tudi gradbeni material — posebne opečne izdelke po konkurenčnih cenah

Nikoli in nikamor brez nasveta in ugodja, ki vam ga nudi

KOMPAS JUGOSLAVIJA

Generalna direkcija
Ljubljana, Dvořakova 11 a
telefon 313-226, 323-466
Telex: 31206

PRODAJA VSEH VRST ŽELEZNIKIH, LETALSKIH IN LADIJSKIH VOZOVNIC ZA TU- IN INOZEMSTVO — HOTELSKE REZERVACIJE — TURISTICNE INFORMACIJE — POSREDOVANJE POTNIH LISTOV IN VIZUMOV — ORGANIZACIJA IZLETOV IN POTOVANJ PO JUGOSLAVIJI IN INOZEMSTVU Z LASTNIMI MODERNIMI TURISTICNIMI AVTOBUSI — AVTOBUSNI PREVOZI — IZPOSOJANJE OSEBNIH AVTOMOBILOV S SOFERJEM ALI BREZ.

POSLOVALNICE:

Beograd, Bled, Brnik, Budva, Celje, Crikvenica, Dubrovnik, Fernetiči, Gradina (Dimitrovgrad), Hercegnovi, Jesenice, Koper, Korensko sedlo, Kozina, Lazaret (Ankaran), Ljubljelj, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Niš, Novo mesto, Novi Sad, Opatija, Podgora, Poreč, Postojna, Portorož, Pula, Rabac, Rovinj, Sarajevo, Sežana, Skopje, Split, Subotica, Sentilj, Skofije, Vatin (Vršac), Vrsar, Vršac, Zadar, Zagreb.

KOMPAS HOTEL DUBROVNIK — KOMPAS HOTEL BLED — KOMPAS HOTEL LJUBLJINA Z DEP. »PANORAMA« — KOMPAS HOTEL »STANE ZAGAR« BOHINJ — KOMPAS IZLETNIKI DOM »RIBNO« PRI BLEDU — KOMPAS MOTEL KRAJSKA GORA — RESTAVRACIJA »LJUBLJANA« LJUBLJANA — RESTAVRACIJA »DETELJICA« TRŽIČ — ŽIČNICA »ZELENICA« LJUBLJANA — GOJITVENO LOVIŠČE PETROVCI

Obiščite našo poslovalnico in Kompas hotel na Bledu. Obenem čestitamo občanom Bleda in okolice za praznik Bleda.

Prireditve ob blejskem prazniku

Ze v četrtek in včeraj so bile na Bledu prireditve v počastitev krajevnega praznika in obletnice vstaje. V četrtek zvečer je v festivalni dvorani nastopila folklorna skupina Emona iz Ljubljane, ki se je predstavila s plesi, včeraj pa je bila ob 18. uri najprej vnovostna seja krajevne skupnosti, zvečer pa so zakurili še kresove. Več prireditve pa bo tudi v prihodnjih dneh. Tako bodo v torek ob 13. uri sprejeli na Bledu karavano Pesem poletja, zvečer pa bo pod tem naslovom v festivalni dvorani zabavo turistični festival. Nastopili bodo najboljši jugoslovanski pevci zabavnih melodij. V sredo zvečer bo pred festivalno dvorano zabavno folklorna prireditve. 22. julija ob 10. uri bo v zdraviliškem parku promenadni koncert. Zanimiva prireditve bo tudi v soboto, 24. julija, ko bo v prenovljeni cerkvi na blejskem otoku koncert resne glasbe. Zadnje prireditve v počastitev praznika bodo še v torek, 27. julija, ko bo nočni promenadni koncert na jezeru, v sredo, 28. julija, ob 21. uri velik ognjemet z gradu in v četrtek, 29. julija, ob 20.30 bo v festivalni dvorani nastopil folklorni ansambel Tanec iz Skopja, ki se bo predstavil z jugoslovanskimi narodnimi plesi. A. Z.

Številne poslovne prireditve

Pravzaprav bi tudi tako lahko imenovali različne simpozije, seminarje in podobna delovna ali študijska srečanja različnih skupin strokovnjakov. Prav tovrstnih prireditiv je v zadnjih letih na Bledu precej. Lahko bi celo rekli, da v naši državi skoraj ni mesta, kjer bi se v enem letu zvrstilo toliko tovrstnih srečanj. Letos so se tako že ustali usnjarji, gradbeniki, zdravniki, biokemiki, ekonomisti, radijski in televizijski delavci, knjigovodje, bibliotekarji, pravniki, psihologi in drugi. Do konca leta pa bo tovrstni program še precej večji. Ker se na enem simpoziju zbore od 200 do 600 udeležencev in trajta takšno srečanje od 2 do 5 dni, potem to pomeni, da je Bled postal zanimiv tudi za tako imenovani poslovni turizem.

A. Z.

Ob krajevnem prazniku Bleda

Uresničevanje blejskih perspektiv

Dogodka na današnji dan pred 30 leti se prebivalci krajevne skupnosti Bled vsako leto spominjajo. 17. julija so namreč mladinci Bleda in okoliških krajev pripravili prvo akcijo proti okupatorju. Raztrosili so letake in izobesili zastave. Zato je ta dan praznik krajevne skupnosti Bled.

V zadnjih letih se je na Bledu veliko spremenilo. Niso zrasli le novi, marveč tudi preurejeni turistični objekti. To, kar so bili pred nedavnim še načrti, danes postaja resnica. Velik del tega pa ne le objekti. Prebivalci Bleda, ki so se še ne tako dolgo tega radi pohvalili o turističnih lepotah, danes živijo za turizem.

In kako poteka uresničevanje perspektiv? O tem smo popravili nekatere, ki danes tako ali drugače razmišljajo o tem in ki si tako ali drugače prizadevajo, da bi Bled jutri pomenil nekaj več, kar danes predstavlja v turističnem, gospodarskem oziroma družbenem razvoju tega dela občine. Takole so nam odgovorili.

Lovro Radešič, tajnik krajevne skupnosti:

»Morda prav zaradi zagresti za turizem v naših dežavnih načrtih še vedno zasedimo na prvem mestu urejanje komunalnih vprašanj.

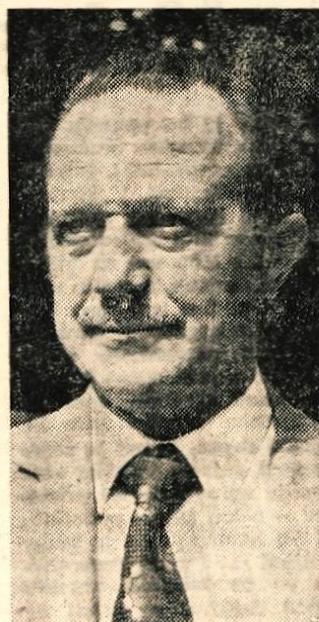
nju komunalnih bomo morali misliti tudi na urejanje družbenih vprašanj.«

Inž. Leopold Pernuš, predsednik turističnega društva:

»Če pogledam rezultate na področju turizma, potem mislim, da smo na Bledu v zadnjem času krenili po pravi poti. Pred nami je izgradnja zimskega rekreacijskega središča, golf igrišča, umetnega drsališča. Vse to so objekti, ki naj bi pripomogli, da bi bil Bled zaseden poleti in pozimi. Ob tem pa nam seveda še vedno manjka turističnih postelj in sporednih objektov. Zato se bomo še letos obrnili na različne interese za tovrstne investicije. Mislim, da je nekaj nad 5500 postelj, kolikor jih je na Bledu v hotelih in zasebnih sobah (ter v kampu Zaka) premalo. Bled prav

Jože Kapus, direktor zavoda za turizem:

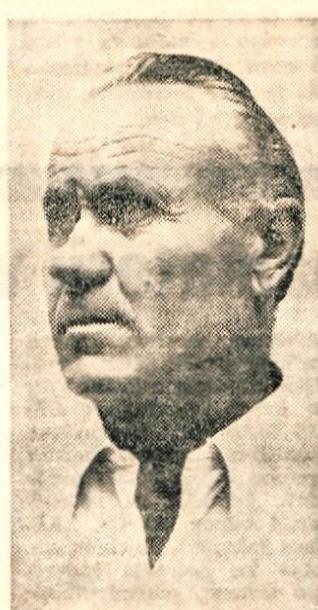
»Čeprav na Bledu še vedno primanjkuje turističnih postelj in sporednih objektov (bifeji, slaščičarne, kavarne, trgovine itd.), mislim, da smo v preteklosti precej grešili, ker nismo dovolj skrbeli za gradnjo tako imenovanih infrastrukturnih oziroma rekreacijskih objektov. To skrb je z ustanovitvijo prevzel naš zavod. Mi smo se odločili za izgradnjo Zatrnikova, golf igrišča, ureditev otoka in kampa v Zaki. Dela na otoku bodo še letos končana, medtem ko smo kamp prav tako precej modernizirali. Izgradnja zimskega rekreacijskega središča

zimska sezona je bila prav gotovo precej uspešna. Skratka, stvari na Bledu so se po zaslugu vseh (ne le enega podjetja) začele spremnijati. Žal so trenutno morda nekatere naloge zaradi sedanjega gospodarskega položaja pretežke. Čeprav se je naše podjetje dokaj težko uveljavilo, smo z dosedanjimi rezultati lahko zadovoljni. V prihodnje nas čaka obnovitev Park hotela in hotela Triglav ter gradnja stanovanj in nekaterih drugih objektov. S tem se nameravamo vključiti v nadaljnji razvoj, za katerega želim, da bi potekal tako, da bi Bled delal in posloval kot celota.«

Janez Zerovec, začasni direktor združenega podjetja hoteli Toplice:

»Za združitev hotelov smo se odločili, da združimo nekatere službe in zaradi enotne investicijske politike šti-

dobro poteka, čeprav nam je precej nagajalo slabo vreme, in letos bomo z deli končali. Tudi z izgradnjo golf igrišča smo zadovoljni in mislim, da ga bomo prihodnje leto lahko odpri. Ko bo to zgrajeno in bomo dobili še umetno drsališče, bo Bled začel dobivati realnejšo podobo bodočega razvitega turističnega kraja.«

Silvo Jordan, direktor Ljubljana Transport — hoteli Bled:

»Preurejeni hoteli, gradnja rekreacijskih objektov, misli o izgradnji Triglavskih žičnic, fitnes proga, zimske umetno drsališča itd. vse to kaže, da Bled prehaja iz poletnega letoviškega kraja v turistični kraj s podaljšano in tudi zimsko sezono. Danes že lahko ugotovimo, da so se vsi objekti že prilagodili tudi zimskemu turizmu in zadnja

rih hotelov, ki danes predstavljajo 60 do 70 odstotkov vseh družbenih zmogljivosti na Bledu. Uresničevanje investicijskega programa dobro napreduje. Končani sta ob-

novitvi hotela Jelovica in Lovca, v tretji fazi pa je dograditev hotela Krim, ki bo gotov prihodnjo sezono. V programu pa je še ureditev kuhinje, restavracije, kavarne, snack bara in igralnice v hotel Toplice, izgradnja restavracije v rekreacijskem središču Zatrnik, obnovitev hotela Belvedere in ureditev celotnega področja Mlino. Ko bomo z izgradnjo nove šole dobili prostore v stari šoli za potrebe gostinske šole in ko bodo končani nekateri rekreacijski objekti, se bo sedanja letna zasedenost blejskih hotelov povečala od 45 na 55 odstotkov. To pa bo hkrati opravičilo sedanje investicije.«

Božo Benedik, načelnik oddelka za gospodarstvo občinske skupščine:

»Brez turističnih in gostinskih objektov si ne moremo zamisliti večjega turističnega razvoja. Prav tu na Bledu kasnimo. V zadnjem času je v gradnji več rekreacijskih

objektov, vendar pa primanjkuje ležišč. Brez teh ni možno povečati obiska in zagotoviti rentabilnost vseh objektov. Zato bo v prihodnje ena glavnih nalog izgradnja novih hotelskih ležišč in spredno s tem ureditev prometa.«

Bogato tradicijo in lepe razvojne možnosti na Bledu imata tudi gozdarstvo in lesna industrija. Ti dve panogi se vse bolj prebijata v sam vrh slovenske lesne industrije. Tudi Vezenine so zelo pomembne zaradi zaposlovanja žensk, medtem ko je trgovina dopolnilo gospodarskemu razvoju Bleda. Zato smo ob dosedanjem razvoju Bleda tudi z njegovo perspektivo lahko zadovoljni.«

Bled se torej vsak dan spreminja in tudi za prihodnje načrti niso majhni. In ker je praznik priložnost za neke vrste obračun, lahko ugotovimo, da so na Bledu naredili precej pri uresničevanju nadaljnjega razvoja.

A. Žalar

gotovo potrebuje še dva do tri tisoč postelj v hotelih, razvitejši kmečki turizem v okolici itd., da bi se približal tistemu, kar danes želimo.«

Marokanski kralj Hasan II. je v soboto na malone čudežen način rešil sebe in svoj režim, ko so v Rabatu poskusili izvesti državni udar. So-deč po poročilih očividev, so imele scene v kraljevi rezidenci — udar so poskusili ravno v trenutku, ko je maroški suveren gostil povabljence ob svojem 42. rojstnem dnevu — skorajda mističen prizvod. V nekem trenutku je mlad vojak, ki je imel nalogo likvidirati kralja, podlegel magičnemu vplivu svojega vladarja, ki mu je ukazal, naj mu poljubi roko. Vse to in še precej podobnih zgodbic je kajpak le zunanje obeležje neuspelega udara: zanesljivo so zelo zanimive, toda še zdaleč ne najbolj pomembne pri ocenjevanju dogodka, kakršen je bil ta. Tisto, kar opazovalci tehtajo, je trenutno razmerje sil. Kralj se je rešil, toda brez pomoči generala Ufkirja (ki ga imamo sicer v žalostnem spominu zaradi likvidacije sindikalnega voditelja Ben Barke, zaradi česar je bil v Franciji v odscnosti celo obsojen na smrt) mu to verjetno ne bi uspelo. Sedaj je, v tem se strinjajo skoraj vsi, general obilno nagrajen za svoje usluge: postal je prva violina Maroka. To pa pomeni, da se obeta tej severnofriški deželi v bližnji bodočnosti režim trde, konservativ-

ne roke, ki bo pometla (ali vsaj na vsak način poskusila) z vsemi nasprotniki, odkritimi ali prikritimi. V Maroku bo torej še vedno monarhija, prevratniki so sanjali o republikih. Kdo vse so bili v njihovih vrstah, je težko reči, saj podatki o tem niso kdo ve kako bogati. Nedvomno je igral najvažnejšo vlogo (ali eno najvažnejših) general Mohamed Medbuh, načelnik kraljevske vojaške hiše in maršal dvora, ki mu je uspelo med gojenci vojaške akademije nabратi dovolj pristašev — nekaj sto podatkih, ki jih imamo — da je lahko z njimi začel udar. Prevratniki so po začetnih uspehih (med drugimi so nekaj ur držali tudi radijsko postajo in oddajali proglose) začeli delovati skrajno zmeleno in to je — ob osebni prisembnosti in dragoceni pomoči zveznih pristašev — tudi rešilo Hasana II. Sedaj lahko pričakujemo obdobje precej krutega in neusmiljenega obračunavanja s poraženci — govorce o nenehnih ustrelitvah že preplavlja svet. V Rabat so takoj po novici, da da je kralj živ in zdrav, začele prihajati čestitke z naj-

boljšimi željami — nekateri (jordanski kralj Husein) pa so jih prinesli kar osebno. Izjave, ki so namenjene javnosti in so jih poslali nekateri državni voditelji, vse brez izjem bleščijo od dobrih želja, pa bi tako lahko rekli, da Hasan II. še vedno uživa dober glas — kar pa najbrž ni povsem res. To dokazuje med drugim Libija, ki se je (malce zaletavo najbrž) odkrito postavila na stran prevratnikov, zaradi česar utegne imeti njen šef, komaj 29-letni polkovnik Gadaffi še večje ali manjše težave. Nesporo je precej razlogov za tako stališče Libije (saj se na splošno verjetno ni moč strinjati z vsemi, kar se je dogajalo v Maroku zadnjega leta), težko pa je mogoče najti za to tudi zadostna opravičila, če se držimo samo nekaterih protokolarnih pravil, da o bolj ali manj odkritem vmešavanju v notranje zadeve drugih niti ne govorimo. Kakorkoli že, v tem trenutku je Hasan II. še vedno v sedlu in tristo let stara alavitska vladarska hiša je sicer pretresena, toda nikakor ne na tleh.

V Londonderryju na Severnem Irskem še vedno teče kri. Sedaj je tam že 11.000 britanskih vojakov, toda red in mir sta še vedno daleč. Strasti, ki jih pogrevajo in nacionalistična čustva, imajo še vedno — na žalost — prednost pred razumom.

Medtem pa se je v Veliki Britaniji tudi že začela kampanja za vstop v Evropsko gospodarsko skupnost. Vlada premiera Heatha je začela z dokazovanjem in prepričevanjem, ki naj omahljive v deželi naposled privede v Evropo oziroma jih pripravi do tega, da bodo glasovali za vstop Velike Britanije med šesterico. Po zadnjih podatkih agencije, ki ugotavlja javno mnenje, je nekako polovico Britancev proti temu, da bi se pridružil EGS — ali pa imajo o tem le zelo nedoločene pojme. To pa je nekaj, kar bo Heathu in njegovim sodelavcem verjetno vsaj nekoliko zagrenilo letosnje počitnice.

Govor o tem, da bodo zahodnonemško marko revalvirali prihodnji mesec za približno 5% (kar naj bi se

tajno dogovorila Pompidou in Brandt med zadnjim se stankom), so v Bonnu precej odločno demantirali in tako je bodoča usoda te evropske valute še vedno nejasna.

● ● ●

Novica, ki je pred dnevi prišla iz Bejruta, je bila več kot senzacionalna: sirske oblasti so zaplenile veliko pošiljko kitajskega orožja (med drugim naj bi bilo v njej tudi 200 tankov!), namejenega palestinskim komandosom. Razplet nepričakovane dogodka pa je bil očitno dosti manj hrupen kot njegov začetek, saj so zadevo z orožjem očitno uredili »na tihem«: kako in kaj, ni znano. Tako je ostala ta afera samo eden izmed kačenčkov zapletenega mozaika bližnjevzhodnega dogajanja.

Jugoslovanski radioamaterji v Tacnu

V sredo se je začel na Strokovni šoli republike sekretariata za notranje zadeve v Tacnu pod Šmarno goro 10. jubilejni zbor radioamaterjev Jugoslavije, posvečen 25. obletnici te organizacije in 30. obletnici vstaje jugoslovenskih narodov. Zbor je organiziral Zveza radioamaterjev Slovenije, pokrovitelj zborna pa je predsednik mestne

skupštine Ljubljana inž. Miha Košak. Srečanje jugoslovenskih radioamaterjev, ki se ga udeležuje prek 400 članov te organizacije iz SFRJ in tujine, bo končan drevi. Jubilejni zbor se je začel s skupščino Zveze radioamaterjev Jugoslavije. Na njej so bili tudi pokrovitelj inž. Miha Košak, podpredsednik skupštine SRS Marjan Orožen, član re-

publiškega izvršnega sveta Vladimir Bračič, član republike konference SZDL Viktor Avbelj, predsednik CK ZMS Živko Pregl, komandan republike štaba vseljudske obrambe Bojan Polak, predsednik komisije za splošni ljudski odpor pri CK ZKS Albert Jakopič - Kajtimir, sekretar za notranje zadeve Silvo Gorec, generalpolkovnik Franc Tavčar, generalni direktor Iskre Vladimir Logar itd. Ob tej priložnosti so odprli v prostorih kadetske šole v Tacnu tudi razstavo o delu Zveze radioamaterjev Jugoslavije in uspehov društva na srednji strokovni šoli za notranje zadeve.

Uvodni referat o delu Zveze radioamaterjev Jugoslavije je prebral njen predsednik Bogdan Trgovčič. Orisal je značilnosti organizacije, ki se vedno bolj vključuje v naš družbeni sistem, posebno pa v sistem vseljudske obrambe. Poudaril je, da je organizacija doslej izredno tesno sodelovala z Jugoslovansko ljudsko armado, začele pa je, da bi prav tako plodno sodelovali tudi z ostalimi organizacijami. Predsednik je tudi dejal, da radioamaterji prek »etra« krepijo bratstvo med jugoslovenskimi narodi in bratstvo z ostalimi narodi

sveta. Radiozveze namreč ne poznavajo meja. Danes ima organizacija radioamaterjev Jugoslavije že preko 50.000 članov, ki so s svojimi skrivnostnimi napravami že velikokrat pomagali pri raznih elementarnih nesrečah, pri izobraževanju kadrov za potrebe JLA itd. Predsednik Trgovčič je izrazil upanje, da bo organizacija tudi v prihodnje tako uspešna in da se

● Petkovi večeri dobivajo v nekem smislu v Tržiču svojo kulturno tradicijo — postali so otvoritveni večeri likovnih razstav.

Pretekli petek se je Tržičanom predstavil slikar in grafik Jože Trpin iz Ljubljane. Njegov slikarski debut izven prestolnice so domačini lepo sprejeli, še predvsem zaradi motivike: Trpin predstavlja v svojih 20 razstavljenih delih gorski svet. Prevladujeta oljna tehnika in realistični slog, v nekaterih delih pa avtor svoj slikarski izraz pocenostavlja in motive stilizira.

Otvoriti razstave v paviljonu NOB je prisostvoval tudi ustvarjalec, in imenu pokrovitelja — planinskega društva Tržič — pa je spregovoril Anton Costa.

● Pretekli vikend so člani folklorne skupine Karavanke iz Tržiča izkoristili za nastop v slovenskem zamejstvu. Ze v soboto zvečer so nastopili v Gradiški na proslavi, ki jo je organizirala lokalna organizacija KP Italije. Kulturnemu programu mladih Tržičanov je prisostvovalo okrog tisoč gledalcev.

V nedeljo pa je bil v Doberdobu festival »Dela« (glasila KP Italije, izhajajočega v Trstu za zamejske Slovence). Z jugoslovenskimi pesmimi in plesi so nastopili plesalci tržičke folklorne skupine, instrumentalni ansambel in Tržički orkester. Okrog 2000 prisotnih, med njimi precej zamejskih Slovencev, je nastopajoče nagradilo z aplavzom za skladno izvedbo zahtevnega programa.

Med nagrajenimi radioamaterji je bil tudi Kranjčan Branko Pirc. — Foto: F. Perdan

bo vanjo vključilo še več občanov, predvsem pa žensk, ki so sedaj skopu zastopane.

Na koncu seje so razdelili še plakete Nikola Tesla in nagrade v temovjanju jugoslovenskih radioamaterjev. Med slednjimi je bil tudi Kranjčan Branko Pirc, ki je dobil tretjo nagrado v konkurenči zasebnih radiopostaj.

Jubilejni zbor bo trajal do danes popoldne, ko bodo slovesno razglasili rezultate temovjanj v okviru 10. srečanja jugoslovenskih radioamaterjev.

J. Košnjev

29 Miha Klinar

Predigra

ZA NAPAD NA SOSEDE
POTREBUJEŠ OLJE, ROPAR!
A MI BIVAMO OB CESTI,
KI K OLJU PELJE

(Bertolt Brecht, Bericht der Serben)

Potem je izrekel hvalnico o sosedstvu z Nemčijo, ki je 'pod odločnim vodstvom' Hitlerjeve ekselence in njegovih direktiv dosegla 'največjo in najbolj blesteče obdobje svoje zgodovine'.

Jugoslovanski narod je znal ceniti tudi v preteklosti vse tiste dragocene lastnosti nemškega naroda, ki so ga pripeljali k zedinjenju in ki so ga vodile k krepkemu razvoju njegovega duha in njegove kulture. Jugoslovanski narod ni znal tega samo ceniti, marveč je videl in še danes vidi v nemškem narodu vzgled v svojem boju za zedinjenje (v smislu nacionalnega poenotena) in v svojem prizadevanju za izgradnjo svoje kulture, videl in še vidi čudovit vzgled nacionalne samovzgoje, reda, dela in ustvarjalnega veselja. **ODNOSI MED NEMČIJO IN JUGOSLAVIJO KAKOR TUDI PRIJATELJSKI OBOJESTRANSKI STIKI SO PLOD PRAVILNEGA RAZUMEVANJA ZIVLIJENJSKIH INTERESOV OBEH SOSEDNIH NARODOV IN SO ŽE VRSTO LET DOKONCNO UTRJENI,**« je govoril knez Pavle in poudaril, da je tudi razvoj gospodarstva (beri: nemško kapitalistično ropanje Jugoslavije) prispevalo svoj delež k prijateljstvu (beri: k prijateljstvu med jugoslovanskimi oblastniki in kapitalisti Kruppovega kova, ki so npr. leta 1937 v času stavke v Ženici zahtevali od jugoslovanskih oblasti, da s silo in strelji v množico razzene stavkajoče — prop. M. Kl.) »Zato se resnično veselim, da sem čutil v besedah vaše ekselence ponovna zagotovila in želje, da tudi veliki nemški Reich želi utrditi sodelovanje z Jugoslavijo, kakor tudi potrditev njene svobode in neodvisnosti ter trajnih meja, ki nas družijo od pomladni minulega leta. V teh svečanih zagotovilih vidim ne samo uresničitve pogojev za ugoden razvoj, ki bo še tesnejše povezal Nemčijo in Jugoslavijo, marveč tudi dragocen doprinos konsolidaciji miru v tem delu Evrope...«

Nobene besede o okupirani češki, nobenih vprašanj glede novega Hitlerjevega rovarjenja proti Poljski ne prvi dan obiska, ne drugi dan, ko je Hitler knezu Pavlu in jugoslovanskim gostom razkazoval moč nemške vojske-pehotne, topništva, motoriziranih oddelkov, letalstva, orožja, ki niso bile samo puške, strojnice in drugo pehotno orožje, kakršnega je Nemčija maja začela dobavljati Jugoslaviji iz Škodovih tovarn na Češkem na kredit. Parada v Berlinu 2. junija 1939, obisk v Podstdamu 3. junija, razkazovanje sposobnosti nemških lovskih letal, takrat najhitrejših na svetu, ki jih je jugoslovanskim gostom razkazoval feldmarschal letalstva Göring v letalski vojni akademiji v Gatowu, večurni pogovori 5. junija med knezem Pavlom in Hitlerjem na eni ter med Ribbentropom in Cincar-Markovićem na drugi strani so izpopolnili to 'manifestacijo nemško-jugoslovanskega prijateljstva', izraženega v 'prijateljskem' komunikatu ob zaključku obiska:

»Obisk princu Pavlu, regenta Jugoslavije in njegovega spremstva v Berlinu je nudil priložnost za obsežno izmenjavo mnenj med jugoslovanskimi gosti in merodajnimi osebnostmi Velike

Aprilske sporočilo 1941

Nemčije. Pogovori, ki so potekali v vzdružju odkritosti in prisrčnosti ter v duhu prijateljstva, so obravnavali vsa, za obe deželi aktualna vprašanja. **OBE STRANI VIDITA V ZAUPANJU POLNEM PRIJATELJSTVA IN TESNEM SODELOVANJU, KI VEZE JUGOSLAVIJO Z NEMČIJO IN ITALIJO, ELEMENT ZA POMIRITEV EVROPE IN ZA POLITIKO S CILJEM RESNICNEGA KONSTRUKTIVNEGA DELOVANJA.** Obe vladi sta trdno odločeni, da naj tej nedvoumni in trdni podlagi poglobita politične, gospodarske in kulturne odnose. V popolnem soglasju z italijansko vlado sta prepričani o tem, da s to nedvoumno politiko služita odstraniti sedanjih, Evropo bremenecih napetosti in življenjski pravici narodov do zagotovitve mirnega razvoja.«

V komuniketu je bilo izraženo tudi **SOGLASJE IN PRIJATELJSTVO NEMČIJE IN JUGOSLAVIJE Z ITALIJO**

Resnica pa je bila drugačna. Ne Nemčija ne Italija nista imeli z Jugoslavijo drugačnih namenov kakor že z okupirano Avstrijo, Češko in Albanijo. Mussolini in Ciano sta še vedno delala načrte s Hrvaško, čeprav sta glede bodočega položaja Hrvatske v zvezi z Italijo nekoliko odnehalo in bi se zadovoljila, da bi bodoča Hrvatska po razbitju Jugoslavije imela z Italijo skupno zunanjino in vojno ministrstvo, ki bi ju tako 'imela Italija pod svojim nadzorstvom', kakor je že 31. maja pisal Ciano v svojem dnevniku, junija pa hotel napraviti Italijo privlačno ne samo za hrvatske, marveč celo za slovenske separatiste. V ta namen je trenutno celo popustil pri zatiranju in poitaljančevanju primorskih Slovencev. O tem je 22. junija 1939 zapisal v svoj dnevnik:

»Ukazal sem Buffariniju, naj dovoli Slovencem tiskanje nekaterih majhnih nepolitičnih časnikov v slovenskem jeziku. Če hočem s politiko pritegniti pozornost Hrvatov, Slovencev itd., jim moramo prebuditi mišljenje, da jim jamčimo svobodo. **POZNEJE BOMO RAZMISLJALI, KAKO BOMO ZOPET ZATEGNILI VAJETE.**«

Julija 1939 je Ciano izdal s Colugijem programski memorandum za raznetitev nemirov in ireditve med Albanci na Kosovem in Metohiji.

»Dal sem naslednja navodila,« je 23. julija pisal v svoj dnevnik: »Akcija (za albansko ireditivo v Jugoslaviji) naj poteka v treh zaporednih obdobjih. 1. Splošna propaganda (beri: hujskanje) na kulturni in verski osnovi. 2. Organizacija na isti osnovi. 3. Vojaška organizacija za primer izbruha neogibne jugoslovanske krize.«

Dne 19. julija 1939 je odpotoval princ Pavel na zasebni obisk v London. Pavlova soproga Olga je bila namreč sesra kentske vojvodinje. Kljub temu pa je imel pogovore z britanskim predsednikom Chamberlainom. To je, kakor je zopet razvidno iz Cianovega dnevnika (24. julija 1939), povzročilo v Italiji 'nezaupanje do Jugoslavije', čeprav je jugoslovanski poslanik v Rimu Hristič nenehno zatrjeval 'jugoslovensko zvestobo do dežel Osi'. To zvestobo Jugoslavije je dokazal 2. avgusta s podpisom pogodbe, s katero je Jugoslavija razširila svoje 'pravice do Albanije', zakamuflirane v Jadrankem paktu in durgih italijansko-jugoslovanskih javnih in tajnih sporazumih, prenesla v pristojnost Italije in tako tudi uradno priznala italijansko okupacijo Albanije.

Dne 10. avgusta je predsednik jugoslovanske vlade in notranji minister Dragiša Cvetković od-

potoval v Trst, da bi vrnil obisk italijanskega državnega sekretarja Cianettija v Beogradu. V Trstu je Cvetković mimogrede obiskal tržaške organizacije Dopolavora (fašističnega sindikata pri katerem se je zgledoval jugoslovanski Jugor — prop. M. Kl.) in ob povratku poslal Mussoliniju telegram, v katerem je izrazil 'svoje občudovanje do te fašistične korporacijske organizacije zaradi njenih dosedanjih uspehov' (beri: pri zasužnjevanju italijanskega delavskega razreda!) Svoj telegram je Cvetković zaključil:

»V tem, ko se poslavljam od Italije, mi je v prijetno dolžnost, Vaša ekselencia, da Vam ob tej priložnosti zagotavljam odkrita čustva in voljo jugoslovanskega naroda, da poglobi in utrdi prijateljske odnose z italijanskim narodom za dograditev obojestranskega sodelovanja, da bi s tem prispeval k miru in mednarodnemu sodelovanju, ki naj bi služilo splošni blaginji in napredku človeštva.«

Najbrž se je ob tem telegramu Mussolini samo prezirljivo namrdnil. Njegov zunanjji minister Ciano se je namreč odpravil v Salzburg, kjer se je 11. avgusta sestal z nemškim kolegom Ribbentropom, nato pa še s Hitlerjem v prisotnosti vse 'rjavne elite'. Govorili so predvsem o Gdansk, ki je bil že dolgo v ospredju svetovne politike, in Poljski. V komuniketu 13. avgusta 1939 je bilo rečeno, da je v pogledu na Gdansk, Poljsko in druga vprašanja, o katerih so razpravljali, bila med italijansko delegacijo in nacistično elito med partnerji Osi dosežena 'stodstotna enotnost in enakost pogledov' ter 'totalitarno prijateljstvo in totalitarna pripravljenost'. Govorili so tudi o Jugoslaviji, čeprav je v komuniketu niso imenovali. Niso razpravljali o njej kot o državi, ki je svojo politiko navezala na sile Osi, niti ne tako, kakor je bilo rečeno v komuniketu ob obisku kneza Pavla v Nemčiji, marveč kot o državi, ki bi jo bilo treba zbrisati z evropskega zemljevida.

»HITLER... NAM SVETUJE, DA ZADAMO ČIMPREJ SMRTNI UDAREC JUGOSLAVIJI!«

Tako je 12. avgusta 1939 zapisal Ciano v svoj dnevnik. Torej bi Jugoslavija prišla na vrsto ne glede na kasnejše dogodke 27. marca 1941. Nož za njeno likvidacijo so brusili ne samo italijanski fašistični veljaki, marveč tudi nemški. Opozoranje pred to smrtno nevarnostjo za Jugoslavijo ni bila torej 'samo komunistična propaganda', marveč bridka resnica, ki jo potrjujejo tudi strani iz Cianovega dnevnika.

Toda takrat se jugoslovanski oblastniki še niso zavedali tega. Poskrbeli so samo za sporazum z Mačkom. Dne 24. avgusta 1939 so uradno potrdili, da je knez namestnik Pavel podpisal sporazum med Cvetkovićem in Mačkom za rešitev hrvatskega vprašanja. Istočasno je Cvetkovićeva vlada odstopila, sestavo nove vlade pa je knez Pavel zaupal zopet Cvetkoviču. Dr. Maček je postal podpredsednik. Savska banovina se je preimenovala v Hrvatsko banovino razširjeno z nekaterimi hrvaškimi predeli drugih banovin. Tako se je odigrala tudi ta komedija, ki jo je KPJ imenovala sporazum med hrvaško, srbsko in drugimi buržoazijami jugoslovanskih narodov.

Tudi ta ugotovitev KPJ se je kmalu pokazala kot resnica. Toda o tem bomo še govorili. Glejmo s stališča svetovne politike je bil ta jugoslovanski notranjepolitični problem samo obrubnega značaja v sklopu dogodkov, ko je po Hitlerjevi likvidaciji Češke stopala v ospredje Poljska.

**KUPUJTE SREČKE EKSPRESNE LITERIJE
NOVE IGRE JUGOSLOVANSKE LITERIJE**

Direktor Palanačkog kiseljaka Časlov Vlajić je znal razveseliti slovenske goste. Ob polni mizi mu ni bila nobena muka zaigrati na harmoniku slovensko narodno ali povedati tak dovitip, da se mu je vsak od srca nasmejal. — Foto: J. Govekar

Šumadija, ne bomo te pozabili

Glasno je sopihal vlak z našimi izgnanci tisto julijsko noč pred tridesetimi leti iz Ljubljane proti Dolenjski. Ljubljana, Trbovlje, Hrastnik, Zidan most... Le kam nas hočejo odpeljati, so se spraševali naši ljudje. Bomo še kdaj videli svoje domove? V Zidanem mostu se je v sričih vseh utrunila iskrica upanja. Ne gremo v Nemčijo! Gremo k našim bratom na jug. Vlak se je po dolgi vožnji ustavil na postaji v Smederevski Palanki. Nihče še danes ne more pozabiti let, ki jih je preživel v prelepi Šumadiji. To so bili dnevi, ko so si še vsak tako skromen košček kruha Slovenci in Srbi bratsko razdelili.

Trideset let kasneje. Spet drvi vlak v noč iz Ljubljane proti Beogradu. Tokrat je drugače. Vagoni so razsvetljeni, po spalnikih pa se spomini vračajo ob prijetnem kramljanju točno trideset let nazaj. Veselju ni konca, saj se že vsak veseli srečanja s starimi znanci. Po tridesetih letih so se naši nekdanji izgnanci in delegacija občine Škofja Loka odločili, da obišejo svoje nekdanje dobrotvornike v Smederevski Palanki. Tudi ob še tako udobnih splanikih ni bilo nikomur do spanja. Ni bilo časa. Zakaj se ne bi po tolikih letih nekoliko pogovorili, čeprav na račun spanja.

Najbolj vneti za pogovor so zaspali šele tik pred jutrom, a jih ni prav nič motilo, da ne bi bili spet kmalu na nogah. Sončno jutro nas je pozdravilo že daleč pred Beogradom. Mimo oken je brzela prostrana ravnina z zrelo pšenico, ki je rahlo valovala ob juntranjih sapicah. Žetev je bila v polnem razmahu. Z veliko naglico smo se bližali naši prestolnici. Beograd. Na peronu so nas že pričakovali gostitelji iz

Smederevske Palanke. Objemi, solze, vzkliki, vse je privrelo iz srca. »Tone, samo, da si došao. Dugo se več nismo videli,« je bilo slišati na beograjski železniški postaji. In z druge strani: »Radojko, pa ti si? Kako je?« Pozdravov kar ni en ni bilo konca. Pa, saj ni čudno. Trideset let ni kar tako.

Gostitelji so nas naložili v udoben avtobus Centroturista iz Beograda in v kombi ter osebne avtomobile. Odpeljali smo se proti cilju. Sonce je neusmiljeno pripekal, ob cesti pa so se pasli črni prasiči, živina, okoličani pa so ob cesti prodajali tako lepe breskve, da so marsikaterega avtomobilista premamile. Pejlali smo se mimo številnih značilnih srbskih vasi po nekoliko gričevnatih pokrajini, ki je izredno lepa za oko. Ljudje so klub prazniku — dnevnu vstaje srbskega naroda — hiteli z žetvijo. Žito je bilo treba čimprej pospraviti, da ga ne bi uničilo deževje ali toča.

Bližali smo se cilju. Toda gostitelji so imeli še pred tem drugačne račune. Nekaj kilometrov pred Smederevsko

Palanko so v vasi Selevac poskerbeli v Lovskem domu za malico. Toda so vsaj rekli. Toda očitno je, da imajo oni o malici temeljito drugačne predstave kot mi. To, kar je bilo kar naenkrat pred nami na mizi, bi lahko imenovali bogato kosilo. Seveda se takim dobrotem — odojek, piščanci, »ljuta« rakija in raznovrstna vina — ni mogel nihče upreti, a da bi lahko izpraznili vse krožnike in steklenice, ni bilo govora. V Selevcu bi morali ostati najmanj dva dni, da bi se nam to posrečilo. Seveda je vsakega izmed nas zanimal kraj sam. Radovnost je bila kmalu potešena.

Izvedeli smo, da je Selevac večja vas z okrog 1700 prebivalci. Pred vojno pozimi sploh ni bila dostopna. Treba je bilo gaziti blato do kolen. Prosvetni delavci so bili navadno v Selevcu le zaradi prestajanja kazni. Že med vojno se je začelo stanje spremenjati. Vsi so bili naklonjeni narodnoosvobodilnemu gibanju in ljudje so množično odhajali v partizane. Tudi po vojni ni bilo niti ene akcije v zveznem merilu, da mladinci tega kraja ne bi sodelovali v njej. Tudi sam kraj so s skupnimi močmi elektrificirali in zgradili ceste z asfaltno prevleko v tri smeri. V kratkem bodo dobili elektriko še vsi tisti, ki je nimajo, uredili pa bodo tudi kanalizacijo in avtobusno postajo. Zdaj imajo v vasi kar

štiri šole, ki ne ustrezajo več. Prihodnje leto bo zgrajena nova, ki bo veljala okrog 700 milijonov S din. Velika pridobitev bo tudi nov urbanični načrt, ki bo uredil vse nadaljnje gradnje, ker so vse stavbe sedaj precej razmetane. Sicer pa ima za ves napredok kraja velike zasluge zadruge. Direktor zadruge je bil takoj pripravljen spregovoriti o delu zadruge.

• • •
»Naša zadruga že od leta 1964 ni zabeležila negativnega rezultata. Doslej je dobila že dve nagradi — kot najbolja v Srbiji in za uspešne nagrade občine Smederevska Palanka. Z dvajsetimi traktorji in štirimi kombajnimi obdelujemo 350 hektarjev zemlje. V glavnem pri nas uspeva semenska pšenica in koruza visokorodne sorte. Na vsem območju nimamo niti enega kmeta, ki ne bi sodeloval z zadrugo v kooperaciji. Poleg ostalega imamo v gradnji še farmo kokoši nesnice. Zdaj imamo okrog 52.000 tovornih kokoši in direktno potrošnik prodamo letno od 10 do 12 milijonov jajc. Lahko rečem, da je standard pri nas kar dober. Imamo 2 milijardi in 500 milijonov brutoprodukta letno in prav zato se mnoge trgovske hiše bolj zanimajo za gradnjo trgovin tu kot v mestu. Da pa pomagamo vasi, je naša dolžnost. Tu sem bil rojen in z ostalimi tovariši sem privržen kraju.«

• • •

Mize so bile še vedno obložene, muzikant je igral veselle srbske narodne, a klub veselje razpoloženju smo moralni nadaljevati pot. V svoj avto me je povabil reporter beograjske Politike in kolona je bila takoj pripravljena za odhod v Palanko. Pred nami je vozil avto milice, ki nas je spremiljala vse naslednjne dni. Izreden občutek smo imeli, ko smo imeli vedno prosto pot in so se nam moralni ostali umikati. Ob poti proti Palanki sem kmalu izgubil svojo predstavo o Srbiji. Na mnogih dvoriščih so bili postavljeni avtomobili in kmetje so želi žito po njivah s številnimi traktorji. Med prijetno vožnjo je na zadnjem sedežu začel novinar lokalnega časopisa Naša komuna iz Smederevske Palanke brundati lepo slovensko pesmico »Na pianinah«. Ni mi bilo jasno odkod bi jo znal. No končno mi je le priznal, da so mu Slovenke izredno všeč in, da je tudi njemu nekoč vnela srce neka Mariča Borčanka. Med pogovorom in prijetnim kramljanjem se je kar naenkrat približala Palanka. Že od daleč prišleka pozdravijo visoke nove zgradbe, čeprav mesto letos praznuje že 950-letnico obstoja. Rečem lahko, da je tudi napornemu potovanju iz Slovenije popoldne na spanje ni nihče pomislil. Vsak bi si bil red čimprej ogledal mesto.

ki so jo tu zgradili pred tremi leti. Komaj smo se dobola izkrcali, že nas je v nizkem letu preletel avion. Čez nekaj trenutkov je pikiran ponovil in se spustil tik nad stavbo skupščine. Vsokrat se je iz njegovega trupa vsul cel šop letakov. Na njih je bil izpisani poziv vsem prebivalcem Palanke, naj pričaka goste iz Slovenije in s pozdravi vsem slovenskim izgnancem, ki so se vrnili v to lepo šumadijsko mestece po tridesetih letih na obisk ter uradni delegaciji skupščine občine Škofja Loka pod vodstvom predsednika Zdravka Krvine.

• • •

»Obstajajo mnogi načini, da se ljudje medsebojno zbljajo,« je pisalo na letaku, »a nobeno prijateljstvo ni tako trdno in trajno kot isto, ki vznikne ob hudih človeških preizkušnjah. Zadnja vojna je zbljala številne ljudi po naši širši domovini in pokazalo se je, da je človeku najboljša opora in pomoč.« Še posebno je bila izražena želja po tesnejšem sodelovanju med občinama Smederevska Palanka in Škofja Loka na vseh področjih.

Sledil je sprejem v dvorani občinske skupščine. Predsednik palanške občinske skupščine Stanimir Ivanović je v svojem nagovoru vsem zaželen pri njih kar najboljše počutje in izrazil željo, naj to srčanje ne bo le spomin na preteklost, ampak naj se srečajo tudi novi prijatelji. Prvi korak v tej smeri je že bil storjen. Smederevsko Palanko je ob tem obisku že obiskalo nekaj mladih iz Slovenije. Seveda naj bi bil to le prvi korak. Za vse tople besede ob sprejemu se je zahvalil predsednik škofjeloške občinske skupščine Zdravko Krvina.

Po končanem sprejemu so vsem obiskovalcem Palanke razdelili spomin na ta obisk — značko in brošuro ob 950-letnici Palanke, knjižico s kratkim pregledom zgodovine mesta, prospekt in še nekatere spominki. Seveda gostoljubni domačini tudi tokrat niso pozabili na pogostitev. Obenem so že vse obiskovalce porazdelili med gostitelje. Večilo število jih je dobilo stanovanje in hrano pri domačinih, ostali pa v hotelu Turist v središču mesta. Za vse dni je bil pripravljen izredno natranji program z ogledi številnih zanimivosti, a klub napornemu potovanju iz Slovenije popoldne na spanje ni nihče pomislil. Vsak bi si bil red čimprej ogledal mesto.

Nadaljevanje prihodnjie
J. Govekar

RADIO

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23., in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 19.30.

S 17. JULIJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 Z ansamblom Maksa Kumra — 10.15 Pri vas doma — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Pandopulo: Beatrice Cenci — glasba iz baleta — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Po domače z domaćimi ansamblimi — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Igrajo veliki zabavni orkestri — 14.30 Poje baritonist Vladimir Ruždjak — 15.40 Pesmi in plesi jugoslovenskih narodov — 16.00 Vrtljak — 16.40 Dobimo se ob isti uri — 17.10 Gremo v kino — 17.50 Godala v ritmu — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Aci Bertoncelj igra Grigga — 18.45 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Borisa Franka — 20.00 Večer z napovedovalcem Borutom Mencingerjem — vmes ob 20.30 Zabavna radijska igra — 22.20 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Glasbeni variete — 16.05 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe — 16.40 Sobotni mozaik — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Igrajo majhni ansamblji — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Od popevke do popevke — 20.05 Svet in mi — 20.20 Operni koncert — 20.40 Srečanje s slovenskimi violinisti — 22.15 Okno v svet — 22.30 Odmevi z Apeninskega polotoka — 23.55 Iz slovenske poezije

N 18. JULIJA

4.30 Dobro jutro — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.40 Orkestralne skladbe za mladino — 9.05 Koncert iz

naših krajev — 10.05 Se pomnite, tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Z domaćimi ansamblima — 14.05 Slovenske narodne v raznih izvedbah — 14.30 Humoreska tega tedna — 14.50 Orgle v ritmu — 15.05 Igramo za prijetno razvedrilo — 16.00 Radijska igra — 16.38 Zabavna glasba z majhnimi ansamblimi — 17.05 Nedeljsko športno popoldne — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.20 Plesna glasba — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Jazz za vse

Drugi program

9.35 Iz domače zakladnice zabavne glasbe — 10.00 Nedeljski sprehodi — 11.35 Svetovna reportaža — 11.55 Opoladanski koncert lahke glasbe — 13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.00 Operete melodije — 14.35 Radi ste jih poslušali — 15.00 Izletniški kažpot — 15.15 Glasbeni variete — 16.35 Popevke slovenskih avtorjev — 17.00 Ples ob petih — 18.00 Za vsakogar nekaj — 19.00 Naši kraji in ljudje — 19.15 Z velikimi zabavnimi orkestri — 19.40 Od popevke do popevke — 20.05 Športni dogodki dneva — 20.15 Puccini: odlomki iz opere Tosca — 20.50 Večerna nedeljska reportaža — 21.00 Nedeljski divertimento — 21.40 Dunajski slavnostni tečni 1971 — 23.55 Iz slovenske poezije

P 19. JULIJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.20 Pesmice za najmlajše — 9.30 Z orkestrom dunajskih simfonikov — 10.15 Pri vas doma — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Iz glasbenega klasicizma — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Vedri zvoki s pihalnimi orkestri — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 18 tednov — 18. oktetov — 14.40 Na poti s kitaro — 15.40 Majhen recital violinista Igorja Ozima — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Vieroslav Matušek — 17.10 Popoldanski simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Vtorek nasvidenje — 18.45 S pevko Lidijo Kodrič — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Valterja Skoka — 20.00 Prodajalna melodij — 20.30 Radijska igra — 21.22 Majhen koncert lahke glasbe — 22.15 Francoska orglska glasba štirih stoljetij — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Revija jugoslovenskih pevcev zabavne glasbe

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Glasbeni variete — 16.05 Naš podlistek — 16.20 Z orkestrom Promenade — 16.40 Popevke na tekočem traku — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Priljubljene slovenske popevke — 19.00 Kulturni mozaik — 19.05 Igramo za vas — 20.05 Čajkovski: Suite za orkester št. 4 v G-duru, op. 61 — Mazartiana — 20.40 Tri Beethovenove klavirske sonate — 21.40 Iz repertoarja komornega zboru RTV Ljubljana — 22.15 Naši znanstveniki pred mikrofonom — 22.30 Mahler: Simfonia št. 7 v e-molu — 23.55 Iz slovenske poezije

T 20. JULIJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.20 S pevčema Marjanom Deržaj in Nenom Robičem — 9.40 Počitniški pozdravi — 10.15 Pri vas doma — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Švara: sklepni prizor 2. dej. opere Slovo od mladosti — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Vedri zvoki z ansamblom Borisa Kočiča — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 18 tednov — 18. oktetov — 14.40 Na poti s kitaro — 15.40 Majhen recital violinista Igorja Ozima — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Vieroslav Matušek — 17.10 Popoldanski simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Vtorek nasvidenje — 18.45 S pevko Lidijo Kodrič — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Valterja Skoka — 20.00 Prodajalna melodij — 20.30 Radijska igra — 21.22 Majhen koncert lahke glasbe — 22.15 Francoska orglska glasba štirih stoljetij — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Revija jugoslovenskih pevcev zabavne glasbe

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Glasbeni variete — 16.05 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 16.40 Melodije za vsakogar — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Z orkestrom radia Stuttgart — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 Minute za Mozarta — 21.00 V korak s časom — 21.10 Klavirski spremište Gerald Moore — 21.40 Z jugoslovenskih festivalov jazzova — 22.15 Ljudje med seboj — 22.25 Večeri pri slovenskih skladateljih — 23.55 Iz slovenske poezije

S 21. JULIJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Kaj vam pripoveduje glasba — 9.20 Popevke iz studia 14 — 9.40 Partizanske pesmi po narodnih melodijah — 10.15 Pri vas doma — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Pesmi in plesi Ipavca — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi z domaćimi vižami — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Ob lahkki glasbi — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Popoldanski preludij — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Domenico Savino — 17.10 Nikolaj Rimski-Korsakov: Šeherazada — simfonična suita, op. 35 — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iščemo popevko poletja — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana v stereo studiu — 21.05 Melodija za melodijo — 22.15 S festivalov jazzova — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Popevke se vrstijo

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Glasbeni variete — 16.05 Radi ste jih poslušali — 16.40 Izložba hitov in glasbeni expres — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Plesni zvoki — 19.00 O avtomobilizmu — 19.10 Mladina sebi in vam — 20.05 Fauré: Sonata za violinino in klavir v A-duru, op. 13 — 20.30 Na mednarodnih križpotih — 20.40 Večerni concerto — 21.40 Portret baritonista Nikolaja Herlee — 22.15 Razgledi po sodobni glasbi — 23.55 Iz slovenske poezije

C 22. JULIJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Umetniška pripoved — 8.35 Pesem iz mladih grl — 9.05 Z ansamblimi in pevci domaćih viž — 10.05 Se pomnite, tovariši — 10.25 Praznični zvoki — 11.00 Prenos osrednjega slovenske proslave 30-letnice vstaje iz Črnomlja — 12.00 Koncert jugoslovenske lahke glasbe — 13.15 Obvestila in zabavna glasba — 13.30 Korošec: Dan vstaje — organizirana proslava partizanskih začetkov v Sloveniji (praznična reportaža) — 14.05 Iz opernega sveta — 15.10 Za vsakogar nekaj — 16.40 Koroške narodne pesmi — 17.05 Ples ob petih — 18.00 Kosmač-Mejak: Smrt nedolžnega velikana — 18.45 Smetana: Višegrad, simfonična pesništev iz cikla Moja domovina —

19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ljubljanskim jazz ansamblom — 20.00 Cetrkov večer domaćih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nokturno — 22.15 Lepe melodije — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 S plesnim orkestrom RTV Ljubljana

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Glasbeni variete — 16.05 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 16.40 Sestanek ob juke-boxu — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Vesela godala — 19.00 Filmski vrtljak — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 Za ljubitelje in poznavalce — 21.00 Praznična reportaža — 21.10 Trije prizori iz Simonitevike opere Partizanka Ana — 21.40 Komorni jazz — 22.15 Mednarodna radijska univerza — 22.30 Recital pianista Emila Gilelsa — 23.55 Iz slovenske poezije

P 23. JULIJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Operna matineja — 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.20 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 9.45 Skladbe za mladino — 10.15 Pri vas doma — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Igra klarinetist Alojz Zupan — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Vedri zvoki s pihalnimi orkestri — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Lahka glasba z orkestrom Raphaelem — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Napotki za turiste — 15.40 Vodopivec: Jesenski ognji — štirje orkestralni pasteli — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Mantovani — 17.10 Operni koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Glasbeni vsak dan — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Pavla Kosca — 20.00 Poje zbor Branko Krsamanović iz Beograda — 20.30 Top-pops 13 — 21.15 Oddaja o morju in pomorščkah — 22.15 Besede in zvoki iz logov domaćih — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Jazz pred polnočjo

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Glasbeni variete — 16.05 Popevke slovenskih avtorjev — 16.40 Popoldne ob sprejemniku — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Igra plesni orkester RTV Ljubljana — 19.00 Odmevi z gora — 19.20 Popevke in plesni zvoki — 20.05 Od premiere do premiere — 20.53 Sonatine naših skladateljev — 21.40 Z jugoslovenskih koncertnih odrov — 23.55 Iz slovenske poezije

16.00 Atletska tekmovanja za memorial Ferda Skoka — prenos, 18.20 Glasbena medija, 18.30 Obzornik, 18.45 Bratovščina sinjega galeba — I. oddaja, 19.25 Mozaik, 19.30 TV kažipot, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Igre brez meja, 22.00 Svet otokov in atolov, 22.25 Maščevalci — serijski film, 23.15 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.15 Vaterpolo Partizan : Mornar (RTV Beograd), 18.20 Obzornik, 18.35 Romani (RTV Ljubljana), 19.05 Mladi za mlade (RTV Sarajevo), 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Hišni strah — predstava SLG Celje, 21.40 Kulturne diagonale, 22.20 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.15 Kronika (RTV Zagreb), 18.30 Znanost, 19.00 Propagandna oddaja (RTV Beograd), 19.05 Mladi za mlade (RTV Sarajevo), 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

8.55 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 9.30 Pet minut po domače, 9.35 Kmetijski razgledi (RTV Ljubljana), 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Beograd), 10.45 Mozaik, 10.50 Otroška matineja, 11.40 Mestece Peyton — serijski film, 14.00 Sportno poplne, 17.15 Pet deklet na grbi — češki film, 18.50 Nogomet Brazilija : Jugoslavija — prenos iz Ria (Mondovizija), 19.45 Propagandna oddaja (RTV Ljubljana), 19.50 Prenos II. polčasa nogometne tekme iz Ria (Mondovizija), 20.45 Cikcak, 21.00 TV dnevnik, 21.30 3-2-1, 21.35 Mali oglasi, 22.40 Poročila (RTV Ljubljana) 22.55 Sportni pregled (JRT) — **Drugi spored:** 21.05 TV dnev-

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1, stavba občinske skupščine. — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefoni: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, magloglasna in naročniška služba 22-152. — Naročnina: letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Malj oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljam.

nik (RTV Zagreb), 21.35 Spored italijanske TV

19. JULIJA

17.15 Vaterpolo Partizan : Mornar (RTV Beograd), 18.20 Obzornik, 18.35 Romani (RTV Ljubljana), 19.05 Mladi za mlade (RTV Sarajevo), 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Hišni strah — predstava SLG Celje, 21.40 Kulturne diagonale, 22.20 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.15 Kronika (RTV Zagreb), 18.30 Znanost, 19.00 Propagandna oddaja (RTV Beograd), 19.05 Mladi za mlade (RTV Sarajevo), 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

20. JULIJA

16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 18.25 Obzornik, 18.40 Prijatelj Ben — otroški film, 19.05 Poletni dež, 19.35 Cesta in mi, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Umberto D — italijanski film, 22.05 Malo za šalo, malo za res, 22.35 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.15 Kronika (RTV Zagreb), 18.30 Sodobnički, 19.00 Narodna glasba (RTV Sarajevo), 19.20 TV pošta, 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

21. JULIJA

17.05 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 18.15 Obzornik, 18.30 Pika Nogavička — švedski film, 19.00 Mozaik, 19.05 Risanke in lutkovni filmi, 19.20 Po sledeh napredka, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Kam gredo divje svinje — 3. del, 21.35 Clovek človeku — reportaža, 22.05 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.15 Kronika (RTV Zagreb), 18.30 Zabavno glasbena oddaja (RTV Skopje), 19.00 Propagandna oddaja (RTV Zagreb), 19.05 Kultura danes (RTV Beograd), 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

22. JULIJA

... Bevk: Črni bratje — mladinska TV igra, 10.55 Prenos proslave ob dnevu vstaje, 17.10 Obzornik, 17.25 Družina, 17.50 Enajsta zapoved — film (RTV Ljubljana), 19.20 Vse življenje v letu dni (RTV Beograd), 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.50 3-2-1, 21.00 Vojna in mir — 4. del, 21.50 XXI. stoletje,

22.40 400 let slovenske glasbe, 23.20 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.15 Kronika (RTV Zagreb), 18.30 Narodna glasba (RTV Skopje), 19.00 Enciklopedija, 19.20 Vse življenje v letu dni (RTV Beograd), 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

23. JULIJA

16.40 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 18.15 Obzornik, 18.30 Veseli tobogan, 19.00 Mestece Peyton — seriski film, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Balalajka — ameriški film, 22.15 Odiseja miru, 22.45 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.15 Kronika (RTV Zagreb), 18.30 Jazz, 19.00 humoristična oddaja (RTV Beograd), 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

Kranj CENTER

17. julija amer. barv. film INCIDENT PRI PHANTON HILLU ob 16., 18. in 20. uri, premiera amer. barv. filma ZELENA NEVARNOST ob 22. uri

18. julija amer. barv. CS film INCIDENT PRI PHANTON HILLU ob 15. in 17. uri, premiera franc. barv. CS filma OPCJNI VONJ DENARJA ob 19. uri, premiera amer. barv. CS filma OBESITE GA BREZ USMILJENJA ob 21. uri

19. julija franc. barv. film OPOJNI VONJ DENARJA ob 16., 18. in 20. uri

20. julija franc. barv. film OPOJNI VONJ DENARJA ob 16., 18. uri, ob 20. uri praznovanje 30-letnice obstoja SRS

— nastop mešanega zborja in simponičnega orkestra umetniškega ansambla JLA iz Beograda — vstop prost

Kranj STORZIC

18. julija amer. barv. film MISIJA MARS ob 14. in 18. uri, italij. barv. film SKUŠNJAVA MLADEGA CASANOVE ob 16. in 20. uri

20. julija amer. barv. film UJETI V PUŠCAVI ob 18. in 20. uri

Tržič

17. julija amer. barv. CS film POSTAJA KOMANCEV ob 18. in 20. uri

18. julija amer. barv. CS film POSTAJA KOMANCEV ob 15. in 19. uri, amer. barv. film ŠERIF V NEW YORKU ob 17. uri

Kamnik DOM

17. julija franc.-italij. barv. film LJUBEZENSKA IGRA ob 18. in 20. uri

18. julija franc.-italij. barv. film LJUBEZENSKA IGRA ob 15., 17. in 19. uri

Krvavec

17. julija amer. barv. CS film RAJ PO HAVAJSKO ob 20.30

18. julija amer. barv. CS film RAJ PO HAVAJSKO ob 17. uri

DELIKATESA Prešernova 13

DNEVNO SVEŽE SPECIALITETE

DELIKATESA Prešernova 13

tatarski biftek
madžarska solata
ruska solata
domača šunka
kraški pršut
cury sir

DELIKATESA Prešernova 13

BOGATA IZBIRA UVOŽENIH SPECIALITET IN PIJAC

DELIKATESA Prešernova 13

ostriže školjke
razne paštete
indijski raki orehi, lešniki
KETCHUP paradižnik angleška omaka za solato
TUBORG pivo doze — steklenice

VELETRGOVINA ŽIVILA

KRANJ

RESITEV NAGRADNE KRIŽANKE

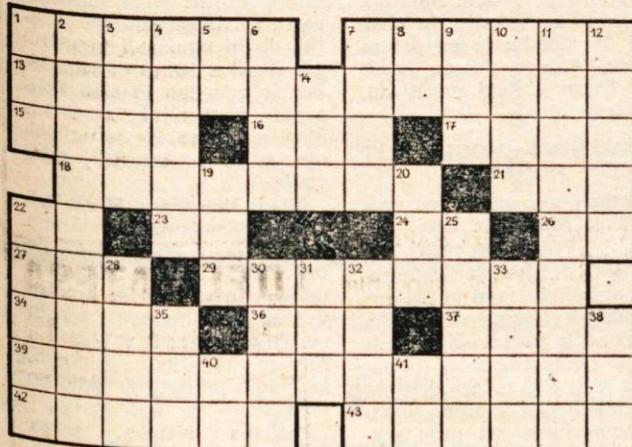
1. MARTIN, 7. NALOGA, 13. STARKA, 14. ALAROD, 15. TO-MOS, 16. KVASINA, 17. ALAH, 18. SAAR, 19. SGM, 20. AMANDMA, 23. OLE, 26. ALJA, 27. SUHA, 31. RETORTA, 33. STRAN, 34. SPANJE, 35. KUMARA, 36. KANAAN, 37. AMADIS

IZŽREBANI REŠEVALCI

Rešitve nam je poslalo 64 reševalcev. Izžrebani so bili naslednji: 1. nagrada (30 din) prejme Marica Fajan, Kranj, Naklo 119; 2. nagrada (20 din) prejme Stane Blas, Radovljica, Gorenjska 33; 3. nagrada (10 din) pa dobi Milica Rupnik, Kranj, Župančičeva 23. Nagrade vam bomo poslali po pošti.

Nagradna križanka

VODORAVNO: 1. usnje na zadnjem delu čevlja; peta na čevlju, 7. mladje; zvečanje, porastek, 13. ladja za prevoz letal, 15. pokrajina v severozahodni Grčiji (planina Pindos), 16. važna kuhinjska začimba, 17. slovenski slikar, ki je živel v Trstu, 18. prožen raztegljiv trak, 21. del obrazca, organ za vohanje, 22. avtomobilsko oznaka za Prištino, 23. kratica za Slovenski narod, 24. nekdanja okrajšava za konjsko silo, 26. avtomobilsko oznaka za Makarsko, 27. znamka avtomobilov, ki jih izdeleuje Tomos, 29. priprava za reproduciranje glasov, posnetih na plošče, 34. skrajšano moško ime (Vitomil), 36. ljubkovalno žensko ime, 37. naravnost, morala, etika, 39. vodožljnost, želja po znanju, 42. zemljevidne knjige, zemljevidi, 43. razglas, odredbe, odlok.

NAVPIČNO: 1. vzklip pri bikoborbah, 2. mentol bombon (izdeluje jih »Pliva«), 3. radikal iz ogljika in vodika, baza raznih spojin, 4. ime Gogoljevega junaka Buljbe, 5. kratica za element, 6. del skeleta, 7. vojaška formacija, 8. del kolesa, 9. divja mačka, 10. gorovje v ZSSR ob Japonskem morju (Sihote...), 11. lastnost skromnega človeka, 12. pristojbina, kolkovina, 14. reka na severu Južnega Laosa, 19. Slovensko narodno gledališče, 20. če, 22. odmor, predah, 25. rumena ali rjavkasta rudnina, kalcijev in titanov silikat, titanit (množina), 28. pripadnik Italcev, nekdanjih rodov v Italiji, 30. okrajšan izraz za režijski (n.pr.... karta, ... vožnja), 31. pozdrav starih Rimjanov, 32. ime slovenskega književnika Klopčiča, 33. kopno, obdano z vodo, 35. tuje žensko ime, tudi japonski kraj severno od Nagoye, 38. slovenski teritorij Istre, 40. Igor Stravinski, 41. Jaro Dolar.

• Rešitev pošljite do torka, 18. julija na naslov: Glas, Trg revolucije 1, Kranj, z oznako Nagradna križanka. • Nagrade: 1.: 30 din, 2.: 20 din, 3.: 10 din.

GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, kulturnozgodovinska, etnografska, umetnostnozgodovinska zbirka. V Galeriji v Mestni hiši je odprta razstava del akad. slikarja Henrika Marchela iz Kraňja.

V baročni stavbi v Tavčarjevi ul. 43 je odprta republiška zbirka Slovenska žena v revoluciji in razstava risb Petra Jovanovića iz Zgornje Žetine v Poljanski dolini.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej, v galeriji v isti stavbi pa razstava del slikarja Kamila Vujičića iz Zagreba. V gotski kleti so razstavljeni barvne reprodukcije nizozemskega slikarja Hansa Memlinga (1433—1494).

Galerijske in muzejske zbirke so odprte vsak dan od 10. do 12. in od 17.—19. ure.

NEDELJA

KRANJ — ob 9. uri: s štartom in ciljem pred trgovino Merkur mednarodna kolesarska dirka po ulicah Kranja.

Ob 17. uri: na stadionu Stanko Mlakarja prijateljska nogometna tekma Triglav : Hajduk.

Ob 17. uri: na letnem bazenu vaterpolsko srečanje za pokal PZS Triglav : Koper. -dh

Poročilo o žrebanju sreč 28. kola, ki je bilo 15. julija 1971

Srečke s končnicami	so zadele din
10	20
60	30
10540	500
379970	10.000
471	50
11701	1.000
48011	500
300271	10.000
378711	10.000
2	6
25062	506
58792	1.006
020102	10.006
63	10
14323	500
23963	2010
019663	10.010
532053	10.000
474	100
6824	200
00984	500
25164	500
36784	1.000
443614	10.000
695414	10.000
792124	10.000
5	6
43255	506
92245	2.006
003705	150.006
239635	10.006
651335	10.000
76	10
9636	200
09186	1.000
075276	10.010
461606	10.000
7	6
79807	1.006
87637	506
006037	50.006
416957	10.006
28	10
48018	500
002638	10.000
184518	10.000
29	10
69	10
89	20
21419	500

Šiviljski tečaj
v Sovodnju

Delavska univerza iz Škofje Loke bo v Sovodnju v Poljanski dolini pripravila avgusta krojno-šivilski tečaj, ki bo trajal 60 ur. Tečajnice si bodo v tem času nedvomno pridobile veliko znanja. Že po prvih podatkih je zanimanje za tečaj zelo veliko. Kaže, da je DU iz Škofje Loke izbrala pravilno pot, ko se hoče ljudem čimbolj približati in pripravila tečaje tudi v oddaljenejših krajih. -jg

Kmečka ohcet
v Bohinju

Turistično društvo Bohinj bo jutri ob 13. uri pripravilo pod skalco v Bohinju tradicionalno turistično priredeitev Kmečka ohcet. Prireditev se bo začela že danes, ko bo ob 20.30 pod skalco vasovanje.

Tržni pregled

V KRANJU

Solata 3 do 4 din, špinaca 4 do 4,50 din, korenček 6 do 7 din, slive 6 din, jabolka 3 din, pomaranče 5,30 din, limone 6 do 7 din, česen 8 din, čebula 2,50 do 3 din, fižol 6 do 7 din, pesa 3 din, kaša 5 din, paradižnik 3,60 din, strožji fižol 4 do 5 din, marelice 6 do 7 din, hruške 4 do 5 din, grah 3 do 4 din, ajdova moka 5 do 6 din, koruzna moka 3 do 3,50 din, jajčka 0,70 din, surovo maslo 20 do 22 din, smetana 12 do 14 din, orehi 28 do 30 din, klobase 6 do 7 din, skuta 6 din, sladko zelje 2,80 do 3 din, kislo zelje 4 din, cvetača 6 do 7 din, paprika 6 do 7 din, krompir 1 din (novi 1,50 din), breskve 4 do 5 din, višnje 3 do 4 din

NA JESENICAH

Solata 4 din, špinaca 3 din, korenček 6 din, slive 5,40 din, jabolka 5,50 din, pomaranče 5,50 din, limone 6,50 din, česen 8,50 din, čebula 2,60 din, strožji fižol 6 din, pesa 3,50 din, kaša 3,70 din, paradižnik 3,20 din, ajdova moka 6,15 din, koruzna moka 2,25 din, jajčka 0,60 do 0,75 din, surovo maslo 29 din, smetana 13,80 din, orehi 27 din, klobase 4,50 din, skuta 7,10 din, sladko zelje 1,60 din, kislo zelje 3,20 din, cvetača 5 din, paprika 7 din, krompir 1,40 din, smoke 6 din, breskve 4 din.

V TRŽIČU

Solata 4 din, špinaca 7 din, korenček 5 din, slive 4 din, česen 8 din, čebula 3,60 din, fižol 4,50 in 8 din, pesa 3 din, kaša 4,80 din, paradižnik 4,60 din, fuge 6 din, med 12 din, ajdova moka 4,80 din, jajčka 0,70 do 0,80 din, surovo maslo 20 din, smetana 10 din, orehi 30 din, skuta 7 din, sladko zelje 3,50 din, cvetača 5 din, paprika 8 din, krompir 2,50 din, hruške 4 din, ribe 7 do 10 din, breskve 5 do 6 din.

SENTA

skladišče Kranj,
Tavčarjeva 31.
tel. 22-053

Kombinati, kmetijske zadruge, posestva, kmetovalci!

Odkupujemo pšenico in vse vrste žitaric po najvišjih dnevnih cenah. Kmetovalcem plačamo v gotovini pri prevzemu.

Prodajamo najkvalitetnejšo moko, krmilno moko, koruzo, pšenični zdrob in koruzni zdrob.

Skladišče je odprto od 7.30 do 16. ure vsak dan tudi v soboto.

poročili so se

V KRANJU

Stojanovič Čedomir in Volarčič Milena, Mestinšek Marjan in Drmota Poldka, Gerkman Venceslav in Podgoršek Marija, Grošelj Franci in Kisilak Marta, Lukanc Janez in Serpan Marija, Roblek Vinko in Vever Silva, Močnik Andrej in Bobnar Ivanka

V TRŽIČU

Skrjanc Peter in Mede Ana, Ahačič Alojz in Gorjup Sonja, Gašperlin Marjan in Rozman Majda, Malle Josef in Urajan Danijela

V SKOFJI LOKI

Sovinc Bojan in Kalan Marija, Oblak Marko in Skarabot Smiljana, Goričanec Martin in Cof Marija, Galičič Matej in Potočnik Barbara

umrlj so

V KRANJU

Stern Franc, roj. 1909, Dolhar Frančiška, roj. 1892, Koželj Marija, roj. 1893, Arh Stefan, roj. 1909, Peče Oskar, roj. 1914, Oblak Frančiška, roj. 1897, Prevodnik Franc, roj. 1897, Habjan Ljudmila, roj. 1935, Kern Petra, roj. 1971

V TRŽIČU

Zupan Marija, roj. 1895

V SKOFJI LOKI

Kaltenekar Florjan, roj. 1894

Nedelja v hladni senci borovega gozda

Kamp Šobec pri Lescah.

Tam pod vasjo se skriva, v majhni, a lepi dolini ob Savi. Narava je bila tod radošarna: borov gozd, ki se zelo lepo dopolnjuje z jezerom in otočkom na njem. Podoba kraja je še posebno mikavna, saj jo obdaja venec visokih Alp. Za mnoge je Šobec bolj prijetno domač in bolj naravno zanimiv kot njegov blejski sosed v Zaki.

Že nekdaj je bil Šobčev bajar dobro obiskan in priljubljena točka številnih domačih in tujih izletnikov, danes pa je z urejenimi prostori za taborjenje, športnimi objekti, restavracijo na najbolj obiskan turistični kamp. Že nekaj let je v poletni sezoni, ob lepem vremenu, polno zaseden. Tu taborijo turisti iz vseh evropskih držav, sem prihajajo gosti iz vseh krajev naše države. Lep in sončen dan pri Šobcu preživijo tudi številni izletniki iz bližnje in daljne okolice.

Minulo nedeljo je bilo žgancem poletnemu soncu in nezgodni vročini kar nekako treba ubežati. V kopalniščih so se umikali pripekojčemu soncu s skoki v bazene, v naravnih kopalniščih pa je ohlajala segreta telesa tudi senca gozdov. Prednost in ugodnost, ki morda ni toliko pomembna in važna za mlade, a je zelo dobrodošla za starejše in otroke, ki vročega sonca ne prenašajo preveč dobro. Pri Šobčevem bajaru je vsega dovolj: osvežujoče vode in hladne borove sence.

In prav zaradi tega je imel prejšnjo nedeljo Šobec svoj poseben, pomemben rekorden dan. Toliko ljudi kot v nedeljo pri Šobcu ni bilo še nikoli. Pravo pravcato človeško mravljišče! Korak za korakom si moral paziti, če si že zbral toliko poguma in in iskal meter praznega prostora na travi okoli jezera. V vodo pa so si upali zares najbolj korajžni, saj je bil poleg tega, da je bila precej umazana, pravi uspeh, če si dvakrat ali trikrat zakrilil z rokami. Neštetnim plavalcem so onemogočale plavanje vodne blazine, razni čolni in čolnički. »Komajda smo našli prazen prostor,« je dejala Marjana GAZVODA z Javornika pri Jesenicah. »Z možem in širinastmesečno hčerko Niko smo letos prvič pri Šobcu in všeč nam je tukaj. Otrok lahko mirno teka po travi, le v vodo ga ne upam odnesti. Preveč kalna in umazana je.«

Marjan Sterle iz Lesc: »Skoraj vsak prost lep dan preživim pri Šobcu. Delam v tovarni, pri stroju, zato posebno v teh pasjih poletnih dneh komaj čakam, da se okopljem v jezeru. Med tednom ni

take gneče, prihajajo iz Lesc, Radovljice, le v nedeljah prijejo ljudje tudi iz bolj oddaljenih krajev. Voda resna ni najboljša, a je zato blizu golf igrišče in dovolj prostora za igre z žogo.«

»Voda je danes preveč umazana,« pravi Roman Krčel z Jesenic, »drugače pa je pri Šobcu še kar prijetno in večkrat pridem sem. Sicer pa je danes polno ljudi po vseh kopalniščih okoli, ne samo ob Šobcu.«

MESEC NIZOZEMCEV

Tovariš Jaka Eržen je že vrsto let upravnik Šobčevega kampa in obenem predsednik Turističnega društva v Lescah ter predsednik sekcijske turističnih kampov Slovenije. V razgovoru je dejal:

»Pri nas je turistična sezona dosegla svoj vrh prav sedaj, morda prav današnjo nedeljo, saj toliko gostov nismo imeli še nikoli. Tudi obisk izletnikov je danes rekorden. V kampu je trenutno 1850 gostov, od tega so večina tuji, le 3 odstotki odpadejo na domače.«

Nedvomno je mesec julij mesec Nizozemcev, saj tabori do 75 do 80 odstotkov turistov iz Nizozemske. Po številu jim sledi gostje iz Zahodne Nemčije, Velike Britanije in drugih držav. V primeri s prejšnjimi leti je močno upadel obisk turistov iz vzhodnih evropskih držav, posebno Čehov skorajda ni več.

Precej je takih, ki prihajajo že več let. Ostajajo po prečno tri tedne, odvisno od vremena. Nekaj je prehodnih gostov, ki taborijo le dan ali dva. Skorajda vsi so zadovoljni, največ pa je pripombljeno v pritožbah zaradi razmeroma

blagega režima v kampu. Blagaga v tem smislu, ker se skoraj v vseh kampih po svetu držijo in upoštevajo precej strožja pravila. Kampi praviloma drugi gostje ali izletniki sploh ne bi smeli obiskovati. Pri nas predstavljajo prav izletniki poseben problem, saj si turisti, ki tod taborijo, ne žele ničesar bolj kot mirnega počitka ob jezeru. Kar precej je primerov, ko izletniki ogledujejo šotor, nadlegujejo goste in bilo je že nekaj tativ. Vse to seveda skušamo preprečiti in se po naših možnostih trudimo, da bi gostom v vsem kar najbolj ustregli.«

V SLOVENIJI SMO BREZ KAMPA I. KATEGORIJE

»Tudi letos smo za naše goste pripravili nekaj prereditev in izletov: aero miting, nastope folklornih skupin in pevskev zborov, taborne ogne, vsak petek pa igra narodno-zabavni ansambel Gorjenici. Izletov v bližnjo in daljnjo okolico Lesc se radi udeležujejo. Navadno obiščemo Postojno, Planico, Tamar, bolnico Franjo, Bohinj, Pokljuko, Veliko Planino, Slap Peričnik, Jelovico, Dražgoše itd. Vedno pa jim tudi svetujemo obiske posameznih krajev, če želijo.«

Letos smo kamp nekoliko obnovili in preuredili. Največ je bilo drobnih vzdrževalnih del. Tako smo uredili 180 m novega obalnega območja.

Največjo investicijo pa predstavlja nova zvočna naprava in registrsko recepcija blagajna ter novi avtomatski tuši, ki so menda najbolj izpolnjeni in jih lahko dobimo le v nekaterih kampih tujih držav. Turisti kupijo poseben žeton in toplo voda jim teče sedem minut.

Cen letos nismo bistveno povečali, prenočnina je za dinar dražja. Tako stane kampaniranje za eno noč na osebo 4 dinarje. Letos ni več popusta za domače goste — plačati morajo isto ceno kot tudi.

Pred nedavnim smo kategorizirali posamezne kampe

v Sloveniji. V I. kategoriji ni nobenega, v drugi jih je šest ali sedem, med njimi tudi Šobec in blejska Zaka, v tretji kategoriji so kampi v Radovljici, Tržiču, Bohinju, Smledniku, Velenju in drugod. Po obisku je na prvem mestu kamp Šobec, sledi naši kamp v Zaki na Bledu, Ankaranu itd.«

PREMAJHNA ZMOGLJIVOST KUHINJE

Restavracijo na Šobcu vodi podjetje Murka iz Lesc. Šef kuhinje, Franc Arh pravi:

»Gostje, največ je Nizozemcev, si kuhajo sami in pri nas naročijo le izjemoma večerje. Kuhamo le po naročilu. Radi imajo predvsem naše specjalitete. Gostje, to so družine in mladinske skupine, niso zahtevni in se za naše razmere in naša pojmovanja hranijo zelo skromno. Zahtevajo predvsem najcenejšo hrano, največkrat le pečen krompir. Domači gostje, izletniki, ki prihajajo sem ob lepem vremenu, naročajo le piščačo, hranu prineso s seboj.«

Vendar pa zmogljivosti kuhinje ne ustreza več, prostori so postali premajhni in nefunkcionalni. Idejni projekti za novo kuhinjo so menda že izdelani in upamo, da bodo kuhinjo kmalu povečali.«

ZADOVOLJNI TUJI TURISTI

Sotorov najrazličnejših barv, znamk in velikosti je pri Šobcu kar precej. Ko se sprehoči med njimi, opaziš marsikaj: predvsem te presesti čistoča. Nikjer ni odvrženega papirja, konzervnih škatel in drugih odpadkov. Nekateri lenobno polegajo na ležalnih stolih s knjigo ali časopisi v rokah, drugi se prijateljsko pomenjujejo, tretji spet večerjajo.

Gospod Verhagen iz mesta Denhaag na Nizozemskem je s svojo družino prvič v Jugoslaviji: »Ostat bom tri tedne, ker mi je tod zelo zelo všeč. Z družino smo že obiskali Bled, Bohinj, Ljubljano in druge kraje, ki so po mojem prečudoviti. Mislim, po

mojih prvih vtisih, ste Slovenci dobrni in prijazni ljudje, vendar precej zaprti vase. Včasih se mi zdi, da gorovite s tuji zgolj iz prijaznosti in vladnosti, ne pa iz resničnega in pristnega hotenja in želje, da bi pomagali in ustregli. Okolica Šobca in sam Šobec je zelo lep in smo večinoma zadovoljni z vsemi. Moti me le to, da je umivalnic, tušev in sanitarij tako malo.«

Mladi Nizozemec Henk Zylstra iz Zaandama: »Prvič sem v Jugoslaviji in všeč mi je pri vas. Hrana je naravnost odlična in večkrat se hranim v bližnji restavraciji, včasih pa kupujem tudi v trgovini. Niram posebnih pripomemb, le umivalnic je odločno premalo.«

Prijetna Nemka, gospa Kohlhaas iz Bonna: »Z vsem, prav z vsem smo izredno zadovoljni. Pritožujem se edino in le zaradi vremena. Zelo je vroč, zame prevroč. Z morem in hčerjo bomo ostali tri tedne v tem čudovitem okolju hribov in gozdov. Kar precej sosednjih krajev smo že obiskali in nadvse so nam bili všeč — še posebno pa Vintgar.«

Tako. Domači in tuji gosti — vsi so zelo zadovoljni. Ob odhodu smo se oglastili še v resepciji.

Tomaž Geršak, študent z Jesenic in njegova žena Desanka že vrsto let sprejemata goste, jim svetujeta in pomagata:

»Z gosti ni večih težav, večinoma so zadovoljni, prijazni, nezahtevni. Prav zdaj je sezona na višku in res je, da je prostor prenatrpan. Toda to bo trajalo le nekaj dni — za normalno zmogljivost kampa umivalnice in drugi prostori kar zadoščajo.«

Domači gostje, izletniki, so večinoma že odhajali, pred vhodom pa so se ustavljali novi avtomobili, s šotori na prtljažniku.

Zvezč je bilo v kampu spet vse mirno. Minil je dan. Skozi borov gozd je zavel hladen poletni veter.

D. Sedej

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

225

— Res je. Sedanja nemška orgiastičnost je pri mnogih samo opičje posnemanje, nekakšno življenje po inflacijski modi. Tudi v umetnosti je to čutiti, da resnične umetnosti iz vsega opičjega posnemanja ni mogoče več videti, kakor da moda poraja umetnost, ne pa resnično umetnikovo doživetje, umetnikova prizadetost in seveda tudi umetnikovo ustvarjalno trpljenje, brez katerega se ne rodijo nobena resnična in vredna umetnina. V takih obdobjih se resnični umetnik izgubi v čredi modnih posnemovalcev in improvizatorjev. So časi, ko mnogi umotvor zamenjuje z improvizacijo. Improvizacija pa je konec vsake resnične umetniške ustvarjalnosti in s tem kajpada tudi konec vsake resnične umetnosti.

Štefi tega ni razumela, vseeno pa je gospodove besede nekako po svoje obdržala v spominu, saj je takoj nato dejal, da to zmedo v življenju in umetnosti podpirajo in štitijo predvsem tisti, ki imajo od inflacije koristi.

— To pa seveda ni preprost delovni človek, marveč predvsem ljudje, ki bi radi v takih kalnih razmerah obdržali oblast ali pa se je polastili, ljudje, kakršen je na primer že sedaj v Italiji Mussolini. Mogoče imajo mogočniki tudi v Nemčiji koga ali pa ga bodo imeli, čim ljudje od spodaj ne bodo več voljni mirno prenašati takih razmer. Če se bodo razmere tako razvijale, bo prihodnost črna, svet pa se bo morda znašel zopet pred podobno katastrofo, kakršno je človeštvo komaj pred petimi leti preživel.

Gospod se je Štefi zdel prečrnogled. Ni pomisla, kako je v Italiji meščanstvo, ki je ustoličilo Mussolinija, pritisnilo delovno ljudstvo ob tla. Tudi sedaj ne misli na to. Zaposlena je z istimi mislimi, kakor je bila, ko se je vozila iz Salzburga proti Leobnu in naprej proti Grazu. Za to pot se je odločila že v Münchenu, čeprav je bila seveda navidez daljša, a vseeno krajsa, kakor če bi morala po brezuspešnem pisarjenju pisem gospodarici restavracije Rosenhof v Grazu vnovič odpotovati v Graz. Lastnica te restavracije se ji zdi pomembna priča, ki bi lahko pričala v ločitveni tožbi proti Federlu v njen prid.

In res ji ni bilo žal, saj je gospo našla in ji povedala, zakaj je prišla. Naslednji dan sta šli na sodišče, kjer je gospa prisegla in dala izjavo o Federlovem nezvestobi.

— Zadnji čas, draga Štefi, da ste se odločili za ločitev, — je rekla gospa, njena bivša delodajalka, ko je zvedela tudi druge podrobnosti o njenem trpljenju in ponižanju. Gospa je cutila z njo, potem pa, ko ji je povedala tudi zgodbu o svoji novi ljubezni, jo blagrovala, ker je nemška državljanica in ker je bila poročena samo civilno. Tudi to je pomagal, da je avstrijsko sodišče potrdilo gospojino pričevanje.

Zares, ko bi poslušala svojo mamo in se poročila cerkveno, kakor jo je mama vsa predvojna leta nagovarjala, bi bilo avstrijsko sodišče proti ločitvi, mogoče pa bi imela težave tudi v Nemčiji na Bavarskem, zakaj Bavarska je katoliška dežela.

No, zdaj ima to urejeno. V Trstu pa bo prosila tudi prijateljico Fani. Sli bosta k dr. Vilfanu. Morda se je bo spomnil še iz predvojnih let, ko je zastopal njenega tožbo proti italijanskemu pisovalcu, ker je ni hotel pri popisu prebivalstva ob ljudskem štetju zapisati kot Slovenko.

Toda kaj bi zdaj mislila na tiste dni, ki so za njo in ki se ne bodo nikoli več vrnili.

»Samo v Trst še in potem domov,« si govoril. Rada bi, da bi vlak vozil hitreje in da bi se ne ustavljal predolgo na meji in potem še čakal

v Postojni. Dolga pot iz Berlina preko Münchna, Salzburga, Leobna in Graza do Maribora in Ljubljane je že za njo, pa jo je prav rada prepotovala, kar čuti pravzaprav šele sedaj, ko ima pri sebi že prvo izjavo proti Federlu, ki jo je potrdilo graško sodišče, drugo pa bo dobila v Trstu. Najbolj pa je zadovoljna, ker je njen odločitev, da se bo locila, tako mirno in razumevajoče sprejel Slavko.

»O, tudi Slavko bo Frica vzljubil,« je prepričana.

Štefi ne sluti, kaj je pomenil Slavkov molk.

3

Morda bi Slavko samo z grenkim posmehom bral mamino pismo, ko bi prebiral samo njene skrbi, ki jih ima z ločitvijo od očeta, in kô bi mu mama mimogrede ne omenila, da je pri dr. Vilfanu srečala nekdanjega njegovega profesorja slovenščine, ki je vpraševal po njem, kako se mu godi v Ljubljani.

»Imenitno, vedno bolj imenitno,« odgovarja sam sebi z grenkobo, ki se ga je lotila že na Bavarskem, kjer je najprej doživel razočaranje nad očetom, potem pa še nad mamo. »Najbrž je mama profesorju Andreju pozabila povedati, kako s tatom mislita samo nase. Oče mu je kar naravnost povedal, da mu ne bo mogel na noben način pomagati, dokler ne bo ločen in dokler se ne bo poročil z bogato penzberško poštarko, kakor Slavko imenuje bogato Anne-Marie.

— Tiskarna ni moja. Delam samo za ničvredne marke, ki ti jih ne menjata v tuj vreden denar nobena banka in menjalnica na svetu, — je govoril, Slavko pa je cutil, da bi mu tata tudi drugače ne pomagal več in mu najbrž res ne bo, čeprav je sedaj v Nemčiji inflacije konec.

»Sicer pa ga ne bom prošil. Pred nikomer se ne bom poniževal. Ne pred njim, ne pred mamo,« si govoril.

— Profesor Andrej meni, da bi se obrnil na Jadransko stražo ali kako drugo dobrodelno organizacijo, ki pomaga v Sloveniji primorskim študentom in dijakom.

Življenje in delo na hribovskih kmetijah (3)

Setev o božiču leta 1936

O svetem Gregorji za oves orji, so rekli včasih. Vendar ni povsem točno, da so se naši predniki pri delu ozirali na vpliv svetnikov samih, ampak so razni godovi svetnikov le slučajno na takih časovnih mejnikih, ko se vreme ponavadi spremeni. Saj je tudi naš znani vremenosošček dr. Manohin označil take vremenske prelomnice, čeprav seveda brez svetnikov, pridejo pa približno na iste datume, ki so jih nekdaj označevali razni svetniki. Ker so bili naši predniki bolj navezani na godove svetnikov, pa tudi zapomnili so se jih lažje, je to počasi prešlo v navado.

Tako imamo še danes 15. maja »ta vscano Zofko«, ker tega dne skoraj vselej dežuje. Pravimo tudi, da je vroče kot o sv. Jakobu (25. julij) ali pa mrzlo kot o božiču. Važne so bili tudi kvatre. Ozimina je najboljša, če je seje na jesenski kvatarni teden. Prve kvatre so bile 17. februarja, druge 18. maja, tretje 21. septembra in zadnje, zimske, 14. decembra. V zelo izjemnih primerih so sejali tudi na zimske kvatre. Tako leto je bilo pri nas leta 1936. Takrat so pri nas vsejali njivo pšenice 24. decembra opoldne, ko je bila zemna prisotna brezni njivi ogreta od sonca in le na nekaterih mestih malo pomrznila. Sosedje so znamajevali z glavami, češ škoda je semena. Oče pa je bil trmast in ni

odnehal, ker je pomnil, da je tudi njegov oče nekoč sejal pred božičem in je dobro ratalo. Kmalu po božiču je na našo setev zapadel sneg in ko je spomladni skopnel, se je pokazala zelo lepa zeleni pšenica. Od kraja je bila nekoliko redka, pozneje pa se je tako lepo obrasla, da so se vsi čudili. Bila je le za nekaj dni poznejša od ostalih. Želeli smo jo do kraja pozoriti, da bi šopek tega klasja shranili za spomin na božično setev. Naj pripomnem, da nismo ne prej in ne pozneje pridelali takoj lepega in velikega klasja; bilo je težko, da se je skoraj lomilo. Toda prav takrat je 26. julija prihrumela strašna nevihta s točo, ki je uničila vse, da še slame ni bilo kaj potrobiti.

Tudi vsi drugi pridelki so tisto leto kazali odlično, posebno sadje in orehi, potem pa je bilo vse okleščeno, z vejami vred. To je bila tudi edina huda toča v naši vasi, ki se je spominjam. Še isti večer je bila nevihta na Žirovskem vrhu. Treščilo je v Javorški hlev, ki je pogorel do tal. Čez en teden potem je toča divjala na Kovškem vrhu, ko je že ajda zelenela. Po vsem tem sodeč se božične seteve ne moremo ravno veseliti.

Kar predaleč me je zaneslo s to našo pšenico, moram se vrniti nazaj v zgodnjem pomlad, da bomo opisali vse delo lepo po vrsti. Mogoče bo prav, da najprej opisem našo nekdanjo prehrano v zimskem in zgodnjem pomladnem času, ko še ni bilo najtežjih del. Poležavalno se pri nas ni nikoli, tudi pozimi pa smo imeli vselej kak-

šno domačo obrt. Posebno pri klekljanju smo imele ženske vedno bolj kratke noči.

Zjutraj je najprej vstal oče, da je nakrmil konja, ki je nemirno razkopaval v svojih jaslih že v najbolj zgodnjih urah. Potem je vstala mati, da je zakurila v peči in v štedilniku. Vendar je pri nas vstajala mati prva le takodolgo, da so odrasle hčerke. Potem je bila prva pokonci najstarejša hčerka, če se je ta omozila, pa druga. Tako so se učile gospodinjiti vsa kmečka dekleta.

Za kosilo (tako smo rekli zajtrku) smo v naši vasi imeli leto in dan krompirjeve žgance in ječmenov sok z mlekom. Krompir za žgance smo ponavadi nalupili že prejšnji večer ali celo popoldne, ga zalili z vodo, zjutraj pa to vodo odlili in zalili s svežo, da je stala visoko nad krompirjem. To se je potem kuhalo pol ure, včasih tudi razkuhalo. Potem smo to zeleno in gostljato vodo odlili z prašiče, kar pa je ostalo, je bilo dobro zabeljeno z ocvirkovim prežganjem. Vse smo dobro zmešali s kuhalnico, da je nastal mehek piре. V skledi smo to potem še potrosili z masovnikom, to je z masleno moko, ki se dobi pri kuhanju masla.

Sok smo kuhalili tako, da smo prej kot moko vsuli v krop nekaj živega pšenca. Moka je moralna biti v lepem koničastem kupčku, ki ga krop-

ni smel nikoli prevreti čez vrh. Če se je to zgodilo, smo ga takoj odgrebli z vilicami. Seveda se je sok kuhal pod pokrovko. Tako je postal lepo voljan in štrukeljci mehki. Mešali smo ga z vilicami in precej gostega stresli v velikansko prsteno skledo, kjer se je malo shladil. Tik pred jedjo smo ga zalili s svežim mlekom.

Ce so bili žganci revni z vitaminimi, pa je bil sok toliko boljši. Ko smo pojedli večino žgancev, je na mizo prišel sok, ostanke žgancev pa smo otroci prav radi potegnili k sebi, še stepli smo se zanje. Te ostanke smo z žlico zgnetiли ob rob skledo in tja nanosili sok. To je bil višek dobre, zabeljen s fošarijo.

Za dopoldansko malico smo imeli ponavadi kuhanje mleko, nadrobljeno s črnim kruhom, ali pa koruzni in tudi ajdov (jejdov) sok z mlekom. Za moške, ki so hodili v gozd drvarit, so bile suhe klobase. Sploh se je največ suhega mesa hranilo za gozdne delavce, ki so imeli tudi mošt ali šilce žganja.

Marija Frlic
(Prihodnjič naprej)

**Gorenjski
kraji
in ljudje**

Iz daljne in bližnje preteklosti

Naklega in njegovih vasi

(2. nadaljevanje)

V preteklih dneh sem bil večkrat v Naklem in v Strahinju. Ko sem govoril z ljudmi sem zvedel, kako skrbno izrežujejo članke o zgodovini Naklega. Te je gotovo motila vrsta tiskarskih napak v 1. nadaljevanju; zato naj jih popravijo kar sami: v prvi koloni zgoraj ni prav »vtesati«, pač pa je prav »vtesnit«; v tretji koloni v sredini ni prav »Georgij«, pač pa je prav »Gregor«; tudi ni prav natisnjeno, da sta iz Strahinja doma »narodna heroja«, pač pa je prav »narodna heroina« Katarina, kajti njen mož Grga, komandan legendarnega Pohorskega bataljona še ni dobil tega visokega odlikovanja.

DR. GREGOR CARONARIUS

Poznejši osebni zdravnik carja Petra Velikega se je rodil v Naklem dne 12. marca 1651 v hiši, ki se ji še danes pravi »pri Voglarju«. Hiša je prej nosila št. 39, pozneje 36, sedaj pa je na hiši tablica Naklo št. 46.

Oče Martin in mati Aленka sta imela šest otrok. Drugorojenca Gregorja je oče sicer nameil za duhovski poklic, a se je fantič še kot gimnazijec odločil za filozofijo in zdravilstvo. Zato si je že zgodaj polatinil svoj priimek in ga pozneje tudi vedno uporabljal — Carbonarius (po našem oglar). Modroslovje je naš Naklan študiral na dunajski univerzi in bil tamkaj promoviran za doktorja filozofije. Potem je potoval v Rim in se posvetil še študiju zdravilstva. Tu je promoviral za doktorja medicine.

Ko se je učeni mož vrnil v domovino, je kmalu zaslovil kot sposoben zdravnik. Nekaj let je opravljal službo deželnega zdravnika za Korosko in Kranjsko. Leta 1681 je v okolici Gornje Radgona razsajala kuga. Umrl je tudi tamkajšnji zdravnik dr. Zolner. Zato so oblasti poslale v ta kraj mladega dr. Carbonariusa. Naneslo pa je tako, da se je Naklan v Radgoni tudi oženil. Za nevesto si je izbral brhko vdovo Fluherjevo. Rodila mu je žena dve hčeri: 30. januarja 1684 Jakobo Sabino Rebeko, 5. septembra 1685 pa še Marijo Antonijo.

CARJEV OSEBNI ZDRAVNIK

Brezčas je ime dr. Carbonariusa slovelo v takratni Avstriji. Sicer ga ne bi cesar Leopold I. leta 1688 izbral izmed mnogih znanih avstrijskih zdravnikov in ga poslal ruskemu carju

Petru Velikemu, »svojemu najdražjemu bratu«. — Na potovanjih ruskega carja po zapadnih evropskih državah je bil v carjevem spremstvu tudi njegov osebni zdravnik naš Naklan. Car Peter Veliki je namreč potoval po Evropi zato, da bi se kaj naučil in znanje potem prenesel v matuško Rusijo. Učeni dr. Carbonarius mu je bil gotovo tudi v tem v oporo, saj ga je že kmalu imenoval za carskega svetnika.

Očitno pa je bilo Oglarjevo delo v Rusiji ugodno tudi za Avstrijo in njene interese. Zato je cesar Leopold I. dne 3. aprila 1694 povzdignil dr. Carbonariusa v plemiški stan z naslovom »de Wieseneck«. Ohranjena listina pravi, da so tudi vsi njegovi potomci vseh časov poslej plemenitega rodu.

Morda bi le kazalo kdaj prikazati Carbonariusov plemiški grb, saj ga je naš Naklan zasluzil z učenostjo in z delom, ne s kakšnimi posojili vladarju, kot je to primer pri mnogih drugih novopečenih plemičih. Zaradi zanimivosti podajam opis grba:

Ščit je razdeljen na štiri dele. Prvo in četrti polje je črno, na njem je zlat lev z izproženim jezikom. S sprednjo šapo drži lev puščico, rep pa ima razcepljen in vkrivljen navzgor. Drugo in tretje polje ščita je rdeče in ima vpodobljeno boginjo sreče, stoečo na zlati krogli. Nad ščitom je položena odprta čelada (šlem), na njej pa zlata krona. Na eni strani čelade so vsajena bela in rdeča peresa, na drugi strani pa rumena in črna peresa.

Kako je bilo z zdravnikovima hčerkama in o njunih potomcih, ni nič znanega. Le to vemo, da je učeni Naklan svoji rojstni vasici oporočno volil 5000 goldinarjev za pravo vodovoda. — V kamnitou korito vodnjaka sredi vasi so bile vklesane besede, ki so slavile dobrotnika in ga zahvaljevale za vodo.

PISMO PETRA VELIKEGA

Ruskemu carju Petru Velikemu je dr. Gregor Oglar zvesto služil celih 26 let. Da je bil dober zdravnik in očitno tudi carjev osebni prijatelj, izpričuje priporočilno pismo (ki se je po naključju ohranilo v šenčurškem župniškem arhivu; zgodovinar Anton Koblar je pismo potem izročil v hrabmo deželnemu muzeju v Ljubljani) ki v izvirniku tako začenja:

»Božjeju pospeševajučeju milostiju Mi Petr Pervij, car i samoderžec vserosijskij,

i pročaja, i pročaja, i pročaja: objavljam sim, komu o tom vedati nadležit...«

In potem car Peter pripoveda svojega osebnega zdravnika (v prostem slovenskem pevodu): Naš doktor Grigorij Karbonarij de Bizenek je bil v naši službi šestindvajset let. V vsem tem času nam je zvesto služil, njegovo zdravniško znanje in zdravstveni postopki so bili izredni, kot pač sliši dobremu in izkušenemu zdravniku. Zdaj pa nas je prosil za dopust. To pa zato, ker se je želel sestati s svojimi sorodniki, ki žive v Germaniji.

In mi smo tej njegovi želji ustregli ter dovolili odpotovati v Germanijo in Italijo njemu, njegovi ženi in njegovim ljudem. Lahko potuje tudi v druge dežele, če to sam želi.

Ukazujemo, da mu omogočite svobodno in nezadržano potovanje ter da mu greste v vseh ozirih na roko. V ta namen, kot dokaz naše volje, izdajamo ta potni list, zapečaten z našega carskega veličanstva pečatom.

V Moskve leta 1714 godu, aprila 22. dne. — Po ukazu, jeno carskoga veličenstva podpisal sekretar Mihajlo Safirov.«

DIPLOMATSKA POT

Po tem pismu sodimo, da si je naš rojak zaželel domačih krajev in pač zapustil Rusijo po zares dolgih letih službe.

Drugi Oglarjevi biografi pa trde, da je car poslal svojega osebnega zdravnika, ki mu je bil hkrati tudi zaupnik, na diplomatsko pot do papeža v Rim. Menda si je car Peter Veliki zamislil spravo in združitev pravoslavne s katoliško cerkvijo. To mislijo, ki je bila seveda stroga zaupna zadava — saj je bila bolj poizvedovalnega značaja, nekako sondiranje — je poveril svojemu človeku, ki pa je bil po veri katolik.

O rezultatih Oglarjeve poti v Rim ničesar ne vemo. Leto je v listinah trdno zabeleženo: da je zdravnik po povratku iz Italije zaželel videti še domače Naklo — a je v Kranju hudo zbolel in umrl.

SMRT V KRAJU

V kranjski mrtvaški knjigi je zabeleženo: »Dne 2. februarja leta 1717 ob 1. uri popoludne je pobažno v Gospodu zaspal presvetli gospod Gregorij Karbonarij pl. Wieseneck, star sedemdeset (napačno, pravilno šestinšedeset let! — op. C.Z.).«

Po vsej priliki je bil dr. Oglar pokopan na kranjskem farnem pokopališču, ki je bilo tedaj na prostoru

okrog cerkve. Saj so šele l. 1798 pričeli pokopavati pokojnike na novem pokopališču izven mesta, kjer je sedaj Prešernov gaj.

Tako ni danes ne groba ne nagrobnika našega velikega rojaka iz Naklega. Tudi nobena ulica v Kranju ne nosi njegovega imena, tudi na hiši, ki stoji na mestu nekdanje rojstne domačije, ni kake primerne spominske plošče — to bi pa Naklani že lahko storili. Če zaradi drugega ne, pa zaradi hvaležnosti za svoj prvi vodovod, ki ga jim je podaril njihov učeni rojak. Pač, na hiši, ki stoji na tanko na mestu stare, t.j.

Naklo št. 46, je nad vhodnimi vrati vzidana manjša kamnitna kvadratna plošča z napisom: MATTHAEUS VOGLER FE 1725

To je bil nečak doktorja Oglarja. Reči pa moram še dobro besedo o sedanjih gospodarjih te hiše: zares lepo so obnovili staro stavbo, z okusom in s spoštovanjem do njene zgodovine. Ljubo mi je vedno, kadar vidim lepo urejene hiše naših velmož, v katerih gospodarje zdaj novi ljudje, ki sicer niso v sorodstvu z možmi, rojenimi pod njihovo streho, a so vendarle kulturni.

Črtomir Zorec

Šoferski izpit

Po vsem, do kraja zoprnom in naveličanem čakanju v ambulantah zdravstvenega doma, po tričrnjem tečaju prve pomoči, po pouku teoretičnega znanja o cestno-prometnih predpisih, po vsem je prišla težka pričakovana ura prve vožnje z inštruktorjem. In če sem že prestala vse zdravniške pregledne in znala prestavljati in usmerjati automobile v semaforiziranih križiščih na maketi v avto šoli, potem sem prav gotovo prehodila polovico poti, naporne in finančno dokaj obremenjene. Za zdravniško spriceloval sem morala odšteti okoli 100 dinarjev, za tečaj RK prav toliko in za pouk v avto šoli 300 dinarjev. Dvajset ur vožnje pa me je veljalo 900 dinarjev. Ni kaj, šoferski izpit je treba dandanes jemati dokaj resno, še posebej tedaj, ko se začno največji križi in težave. Le-teh pa mi ni nikoli primanjkovalo.

»V drugo, tretjo in četrto! Postopoma in z občutkom,« je blago dejal inštruktor v prvi uri vožnje.

V drugo je šlo, v tretjo pa nikakor ne. Nemilo je skrnilo, avto pa je veselo poskočil.

»Stisni sklopko! Do konca! Ne obiraj se! Pritisni na plin!« je malo manj blago nadaljeval inštruktor. Tedaj in ničkolikokrat pozneje sem brisko obžalovala, da se poznava.

»V drugo, šema, kaj ne vidiš, da voziš komaj 30!« Če bi me ne poznal, bi prav gotovo ne rjal tako.

»Ali z drugo speljujemo, a? Zberi se in ne trapaj! Moj bog, kakšen nemogoč štor si!« Moj bog, zakaj sem naletela prav nate, sem si mislila, a črnila nisem nobene.

Nerodnosti šoferja-začetnika so se potem vrstile iz ure v uro. Že res, da sem spravljala v nevarnost sebe in njega, a do vseh uporabnikov ceste sem skušala biti na moč obzirna in pazljiva. Le enkrat samkrat sem ga pošteno polomila. Celo namenoma.

Ko sem upoštevaje vsa pravila — vozila in obračala po parkirnem prostoru, sem nenadoma zagledala skupino moških, ki so se mi sladko nasmihali in moje šofiranje prav gotovo ustrezeno komentirali. Prav zanalač sem močno pritisnila na plin in jih hotela obvoziti. Moj inštruktor je skoraj odtrgal ročno zavoro, prizanesljiva nasmehujoče komentatorje pa je smeh hipoma minil in poskočili so vsak na svojo stran ceste. Od tedaj dalje so se najini pogovori z inštruktorjem omejevali le na najnujnejše.

»Dobro, gremo. Smer — parkirni prostor pri samo-postežbi,« je dejal član komisije. Tokrat je šlo zares.

Požrla sem slino in se trudila, da ne bi gledala okoli sebe. Član komisije se je — najbrž pripravljen na vse — trdno oprijel prednjega sedeža, inštruktor pa je mrko buljil predse.

Do križišča je bilo vse v redu. Na križišču makanjske ceste nekje na podeželu pa sem dvakrat pozbila na smerni kazalec in ko sem povozila označbo na vozišču, je bilo več kot jasno, da tokrat z izpitom ne bo nič.

»Žal mi je,« je obzirno dejal član komisije, a bila sem preveč jezna in togotna, da bi ga sploh poslušala. Sploh pa se mi je zdel njegov glas neznanško zoprn in odvraten. Bila sem jezna nase in na ves svet okoli.

»Veš, je doma zlobno priponila sestra, »veš, tako na moč prijetno se je v teh pasjih dneh voziti z mestnimi avtobusi. Tako zanesljivo je in varno!«

Klofuti se je spretno izognila, besede pa bo še grenko obžalovala. Ce se mi tudi vi posmehujete, se mi priči in zadnjič.

Na drugem poskusu vožnje za šoferski izpit se resnično ne dam!

IGRA NARAVE

Prirodni pojavi so često nenavadni in zanimivi. Včasih nas presenetijo s svojo posebnostjo. Toda pri Doverjevih v Vrbi na Gorenjskem se je zgodil čudež, ki je presenetil vse, tudi strokovnjake. Pet let starra krava Bistra je pred dnevi povrgla štiri krepke teleta. Njen lastnik Dolar Anton, ki je kooperant, je povedal, da je to zares nekaj neverjetnega. Bistra je po-

vrgla tretjič. Tokrat se je to zgodilo štirinajst dni prezgo- daj. Zato so že pred tem, ko so zamukala štiri usta, slutili, da se bo zgodilo nekaj nena- vadnega. Vso sobotno noč so bedeli pri kravi. V zgodnjih jutranjih urah je krava povrgla prvega, čez slabih de- set minut pa še zadnjega. Ko je prišel sosed na pomoč, je bilo že končano. Pogledal je v stajo in se prijel za glavo.

Pred njim so ležala štiri te- leta, podobna drug drugemu kot jajce jajcu. Lastnik je takoj obvestil veterinarja in osemenjevalca. Prvi je bil, ob pogledu na čudo, brez be- sede. V svoji praksi kaj takega še ni videl. Drugi pa je najprej zahteval potrdilo, da je bila krava umetno ose- menjena, potem pa kar ni mogel odmakniti oči od ljubkih živalic. Veterinar je lastniku povedal, da je lahko srečen, ker kaj takega se ne pripeti vsak dan. Če se že zgodi, da krava povrže štiri teleta, so ta največkrat nenormalna in kmalu poginejo. Le-ta pa so popolnoma zdrava in si zelo podobna, kar je tudi nena- vadno. Skoraj nemogoče jih je ločiti.

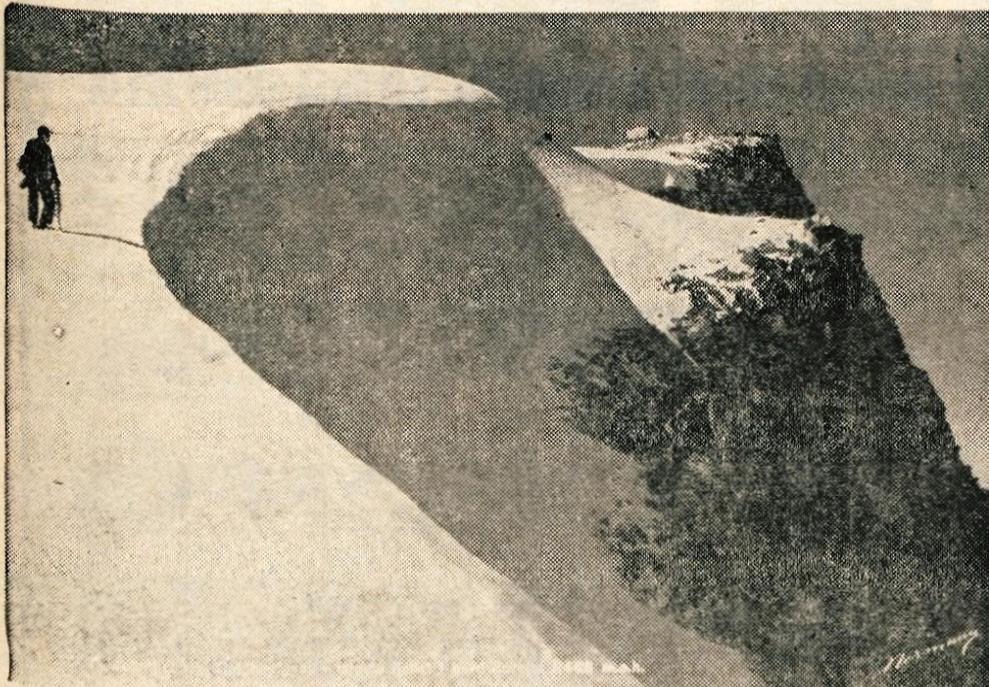
Izjemnost dogodka dokazuje tudi to, da je še mnogo takih, ki preprosto ne morejo verjeti. Neki sosed se je samo nasmehnil, ko so mu po- vedali novico in pripomnil, da nima časa za šale.

Lastnik telet ne bo obdržal, ker niso primerna za rejo. Veterinar meni, da je 90 % verjetnosti, da bodo neplodna. Najprej jih bodo ločili in dali dva drugi kravi, da ena ne bi bila preveč obre- menjena. Potem jih bo od- kupilo mesarsko podjetje z Jesenic.

Dolarjeva krava bo prišla v zgodovino živinorejstva na Gorenjskem.

M. Gabrijelčič

Upravni odbor Planinskega društva Železniki je preteklo soboto na redni seji v planinski koči na Ratitovcu podelil pri- znanje za 10-letno delo oskrbniku koče Francu Šifrerju. — Foto: A. Sedej

S to razglednico z daljnje Norveške se nam je pred dnevi oglasil alpinist Roman Herlec. Sporočil nam je, da je skupina pod njegovim vodstvom 8. julija osvojila najvišjo goro na Norveškem — Galdhöpingen.

70 let dobračev- skih gasilcev

Na Dobračevi pri Žireh bo do gasilci jutri slovesno pro- slavili visok jubilej. Društvo namreč letos praznuje 70-let- nico obstoja. Proslavljanje, ki se bo začelo že jutri dopoldne, bo potekalo pod pokroviteljstvom občinske gasilske zveze iz Škofje Loke. Najprej bodo jutri dopoldne velike

sektorske vaje, popoldne pa parada in proslava s pričetkom ob 14. uri.

Pričakujejo, da se bo vabilom za udeležbo na proslavi odzvalo veliko število društev iz okolice, saj je gasilsko društvo na Dobračevi eno najstarejših v škofjeloški občini.

-jg

Krajevni odbor ZZB NOV in Planinsko društvo Javornik-Koroška Bela organizirata 22. julija, ob dnevu vstaje slovenskega naroda

SPOMINSKI POHOD NA STOL

Odhod udeležencev bo 22. julija ob 5. uri zjutraj s Koroške Bele. Po želji bodo lahko udeleženci odšli na Stol v dveh smereh, ali čez Belščico ali mimo Valvasorjevega doma. Na Stolu bo ob 10.30 kratka proslava.

K čimvečji udeležbi vabimo nekdanje borce NOV, aktiviste, planince in mladino.

SEZONSKO ZNIŽANJE OBUTVE

Pekč

OD 12.7.71

Kmetijsko živilski kombinat Kranj

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

ZA SKUPNE SLUŽBE KOMBINATA:

referenta za sistematizacijo, izobraževanje in sistem nagrajevanja

Pogoj: višja ali srednja izobrazba z 2- ali 4-letno prakso na enakem ali podobnem delovnem mestu.

blagovnega knjigovodjo za določen čas od avgusta do novembra 1971.

ZA OBRAT OLJARICA: kurjača

Pogoj: izpit za kurjača visokotlačnega kotla z mechaniziranim kurjenjem

pomočnika glavnega skladiščnika

Pogoj: poklicna šola za prodajalce z 1-letno prakso

dveh transportnih skladiščnih delavcev

ZA OBRAT KMETIJSTVO:

dveh sezonskih kmetijskih delavcev

na delovišču Cerkle za čas od julija do oktobra 1971.

pet kmetijskih delavcev
na delovišču Šenčur za čas od julija do oktobra 1971.

ZA OBRAT MLEKARNA: pomočnika strojnika

Pogoj: KV ključavničar z 1-letno prakso

ZА OBRAT KLAVNICA: delavke v predelovalnici obrata delavca na farmi bekonov

za določen čas 2 mesecov.

NADALJE PODJETJE SPREJME V UK:

- 5 vajencev vrtnarske stroke**
- 4 vajence mesarje splošnega tipa**
- 3 vajence mesarje klavničarje**
- 3 vajence mesarje predelovalce**
- 1 vajenca prodajalca živilske stroke**

Pogoj: uspešno dokončanih 8 razredov osnovne šole in zdravstvena sposobnost za uk v stroki.
Podjetje nudi vajencem osnovno mesečno nagrado v višini od 160 do 380 din in stimulativni del nagrade v višini od 30 do 110 din, ter plača stroške internata za čas šolanja. Na vseh delovnih mestih za nedoločen čas je uvedeno poskusno delo.

Pismene ponudbe z opisom dosedanjih zaposlitev in dokazili o strokovnosti sprejema uprava KŽK Kranj, Cesta JLA 2. Objava ostane v veljavi do zasedbe delovnih mest.

PROJEKTIVNO PODJETJE KRAJN

CESTA JLA 6/I
(nebotičnik)

IZDELUJE
NACRTE
ZA VSE
VRSTE
GRADENJ

MONTAŽA IN PRODAJA
AVTOGUM V LESCAH
 77 551

Posredujemo prodajo

KARAMBOLIRANIH VOZIL:

1. OSEBNI AVTO AUSTIN MINI — 100., leto izdelave 1971, z 9000 prevoženimi kilometri. Začetna cena je 8.500 din.
2. OSEBNI AVTO AMI-8 BREAK, leto izdelave 1970 s 7000 prevoženimi kilometri. Začetna cena je 11.300 din.
3. OSEBNI AVTO CITROEN AMI-8, leto izdelave 1970 z 19600 prevoženimi kilometri. Začetna cena je 7.900 din.

Ogled vozil je možen vsak delovni dan od 8. do 14. ure pri Zavarovalnici Sava, PE Kranj. Pismene ponudbe z 10 % pologom sprejema Zavarovalnica Sava, PE Kranj do srede, 21. 7. 1971, do 12. ure.

ZAVAROVALNICA SAVA
PE KRAJN

novo
V ŠIROKEM PROGRAMU
gorenje

KUHINJA MNOGIH KOMBINACIJ - KUHINJA VAŠIH ŽELJA

SODOBNA KUHINJA JE SESTAVA

POHITVA IN GOSPODINJSKIH APARATOV,

KI VAM POSTAVLJENI NA PRAVO MESTO
PRIHRANJO VELIKO TRUDA IN ČASA
gorenje PROIZVAJA OBOJE

**Višja šola za organizacijo dela
Kranj**

razglaša prosto delovno mesto

**referenta za študentska
vprašanja**

Interesenti morajo imeti srednjo šolo ekonomske ali upravno-administrativne smeri in nekaj let prakse. Nastop službe s 1. 9. 1971.

Prijave sprejema do 31. 7. 1971 tajništvo Višje šole za organizacijo dela v Kranju, Prešernova c. 11/II.

Obvestilo

Vse kandidate, ki v letošnjem letu niso bili sprejeti v ekonomsko srednjo šolo v Kranju ali Ljubljani, obvezamo, da bo v primeru dovolj velikega števila prijav v šolskem letu 1971/72 odprt oddelek ekonomske srednje šole na Jesenicah.

Kandidati naj se zaradi orientacijskega vpisa prijavijo na zavodu za zaposlovanje na Jesenicah do 20. 7. 1971.

Oddelok za družbene službe skupščine občine Jesenice

VELETRGOVINA ŽIVILA

**Nova
samopostrežna
trgovina
v Gorjah**

Veletrgovina Živila Kranj o v torki, 20. julija, ob 17. 7. v Zgornjih Gorjah pri ledu odprla novo samopostrežno trgovino z bifejem. Cepli bodo tudi prebivalci Gorj in okoliških krajev. Samopostrežno trgovino, akrešno je Živila v zadnjih tih zgradila v Radovljici, kranjski občini in drugih rajih Gorenjske. Sedanja

samopostrežna trgovina v Gorjah je že sedma tovrstna trgovina podjetja Živila v radovljški občini. Na Gorenjskem ima podjetje zdaj že 24 takšnih trgovin. Skupaj pa ima Živila, ki je največje tovrstno podjetje na Gorenjskem, prek 130 trgovin in gostinskih lokalov.

Celotna površina nove trgovine oziroma marketa v

**Delovna skupnost delovne enote
ČP Gorenjski tisk Kranj**

razpisuje

5 štipendij

za redni študij na Višji grafični šoli v Zagrebu

Sola daje izobrazbo — grafični inženir.

Študij traja dve leti. Stipendisti dobivajo štipendije 30 mescev od 1. 9. 1971 dalje. Stipendisti bodo zradi spoznavanja proizvodnje en mesec pred začetkom študija delali kot praktikanti v proizvodnji.

Posebni pogoj za vpis na Višjo grafično šolo je sprejemni izpit iz matematike in kemije.

Kandidati za štipendije morajo imeti dokončano srednjo šolo z maturo.

Prijave sprejema tajništvo podjetja do 20. julija 1971.

PEKARNA KRANJ

V mesecu avgustu sprejmemo na počitniško prakso **DIJAKINJO ESS** za delo v fakturnem oddelku.

Prijave sprejemo do 25. 7. na upravi DE Žito — Pekarna Kranj

mešanicakav

E K S T R A

**VSAKOMUR PRIJA
KAVA ŠPECERIJA**

Alpina

prodajalna Kranj
Titov trg 2

zaposli takoj

**KV trgovskega
pomočnika**

Pojasnila v prodajalni.

**Osnovna šola
FRANCE PRESEREN
Kranj**

razpisuje za nedoločen čas prosto delovno mesto

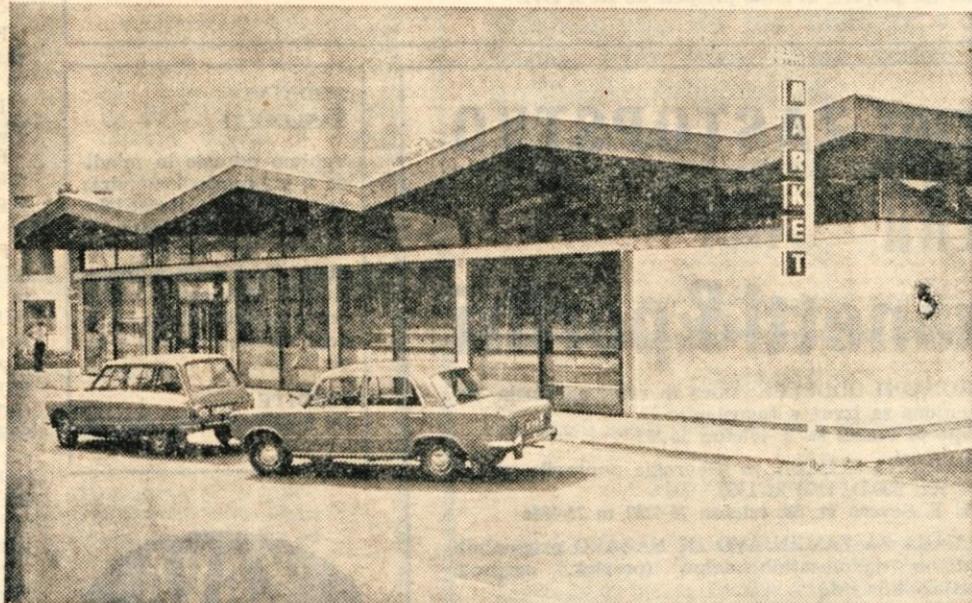
**UČITELJA BIOLOGIJE
(PU ali P)**

Rok prijave je 25. julij. Stanovanja ni.

Gorjah znaša 470 kvadratnih metrov. Od tega je prodajnega prostora 154 kvadratnih metrov, gostinski prostori meri 36 kvadratnih metrov oziroma celotni gostinski del ima 100 kvadratnih metrov, drugo pa so skladiščni in drugi prostori. Da bo to eden najmodernejših marketov, po-

trjuje tudi podatek, da bo v njem prek 15 tisoč litrov hladilnega prostora. Za gradnjo marketa se je podjetje Živila dogovorilo s Projektom Kranj, načrtne pa je izdelal Turist progres Radovljica. Gradnja, oprema in ureditev okolice bo veljala okrog 230 milijonov starih dinarjev.

Samopostrežna trgovina bo odprta vsak dan neprekiniteno, ko bo odprta cesta na Pokluko, pa tudi ob nedeljah. Medtem ko bo bife že sedaj odprt tudi ob nedeljah. Omenimo še to, da bodo prebivalci Gorj in okolice oziroma kupci lahko dobili vse prehrambeno in drugo blago in vsak dan tudi sveže meso.

Veletrgovina Živila Kranj s poslovno enoto na Bledu čestita vsem prebivalcem krajevne skupnosti Bled za njihov praznik in jim želi tudi v prihodnje veliko uspehov.

ISKRA

Tovarna električnih merilnih instrumentov
Otoče
v Združenem podjetju Iskra Kranj

razglaša naslednja prosta delovna mesta:

1. tehnologa II v pripravi dela
3 delovna mesta
2. konstrukterja II v razvoju
1 delovno mesto
3. predkalkulanta
1 delovno mesto
4. obratnega električarja
1 delovno mesto
5. strojnega orodjarja-rezkalca
2 delovni mesti
6. strojnega orodjarja za oblikovno brušenje
1 delovno mesto

Za zasedbo delovnih mest morajo kandidati izpolnjevati naslednje pogoje:

- pod 1.: tehnična srednja šola elektro stroke in 4 leta ustrezne prakse;
- pod 2.: tehnična srednja šola strojne ali elektro stroke in 4 leta ustrezne prakse;
- pod 3.: ekonomska srednja šola, 4 leta ustrezne prakse in pasivno znanje enega svetovnega jezika;
- pod 4.: poklicna šola elektrotehnične stroke in 7 let prakse po možnosti v vzdrževanju;
- pod 5. in 6.: poklicna šola kovinske stroke — strojni orodjar in 2 leti prakse.

Prijave pošljite na splošni sektor ISKRE — Tovarne električnih merilnih instrumentov, OTOČE v Združenem podjetju ISKRA KRAJN, p. 64244 Podnart. Upoštevali bomo vse prijave, ki bodo prispele do 10. 8. 1971.

FIAT ZASTOPSTVO
TRISTE
TRST
zanetti&porfiri

PRODAJNI ODDELEK: nova in rabljena vozila, menjena za izvoz v Jugoslavijo
Capo di Piazza št. 2, telefon 36-262

SERVISNA SLUŽBA: za generalna popravila motorjev fiat 600 D, 1100 in 1300
Via F. Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4886

SLUŽBA ZA ZAMENJAVO IN NABAVO originalnih fiatovih nadomestnih delov (prevlek, preprog, prtljažnikov itd.)
Via Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4286

ODDELEK ZA PRODAJO novih in rabljenih fiatovih vozil
Via Locchi št. 26/3, telefon 93-787

DODATNI ŽASLUŽEK!

Vabimo odrasle in mladino k pobiranju krompirja na deloviščih Kmetijsko živilskega kombinata v Žabnici, Senčurju in Cerkljah. Z izkopom v Žabnici (ob železniški progri) bomo pričeli v primeru lepega vremena dne 19. t. m. ob 7. uri.

PRIDITE IN ZADOVOLJNI BOSTE!

mali oglasi

PRODAM

Prodam RDEC RIBEZ, vsako količino, cena 5 din za kg, Rotar Franc, Tržič, Cankarjeva 26 3535

Prodam 2400 kosov rabljene STRESNE OPEKE (folk), Peternej, Binkelj 21, Škofja Loka 3536

Poceni prodam ZGODNJI KROMPIR, seme RDECE DELJE, CESEN in CEBULO. Naslov v oglasnem oddelku 3537

Prodam 2 MLATILNICI, eno na strojno čiščenje in eno na tresala, Mrak Vinko, Ravnica 4, p. Kamna gorica 3538

Prodam dvoredni IZRUVAČ in TRAKTORSKO SKROPILNICO, Voglje 85 3539

Prodam rabljeno STRESNO OPEKO folk Kikinda 450 kosov, Hratsje 102, Arhar 3540

Prodam lomljen BEL KAMEN za oblogo hiše, Kokrica, Grosova 40 3541

TRAKTORSKI IZRUVAČ FUX za krompir, nove trodelne BRANE, vprežne GRABLJE v dobrem stanju ugodno prodam, Zapoge 9 3542

Prodam TEŽKA KONJA 4 leta in 6 leta stara, 360 kg, primerna tudi za nošnjo, Poljšica 13, Zg. Gorje 3543

Prodam KRAVO, ki je četrтиč teletila, ozimska, Sp. Gorje 12 3544

Prodam TELICO, brejo pet mesecev. Jeraj, Sp. Pirniče 46 3545

Prodam večjo količino SUHIH DRV, po želji razlagam in jih dostavim na dom. Senično 15 3546

Prodam HARMONIKO, trivrstno, diatonično, Tomšičeva 3, Kranj 3547

Prodam 2 mladi KRAVI, Mlaka 21, Kranj 3548

Prodam KRAVO, dobro mlekarico, teletila bo sredi avgusta. Retnje 22, Tržič 3549

Prodam trajno žarečo PEČ, STEDILNIK na trda goriva in ELEKTRIČNI STEDILNIK, Sajovic, Jezerska 124 b, Kranj 3550

Prodam dobro ohranjeno KUHINJSKO OPREMO, električni STEDILNIK »Gorenje«, STEDILNIK na trdo gorivo »Gorenje«, zazidljiv STEDILNIK, enokrilno kompletno OKNO in dvokrilno kompletno OKNO, Krule, Kranj, Kajuhova 28 3551

Prodam nove PRIKOLICE, primerne za vsak avto, izdelujem po naročilu. Bliček, Mošnje 26, p. Radovljica 3552

Prodam KRAVO s tretjim teletom ali po izbiri. Voglje 45 3553

Prodam SLAMOREZNICO z verigo, puhalnikom in elektromotorjem, kompletno za din 3500. Poljšica 3, Podnart 3554

Prodam SEME rdeče dete lje. Porenta, Breg ob Savi 3 3555

Prodam KRAVO, dobro mlekarico s teletom. Noč, Se lo 27, Žirovnica 3556

Prodam 90 m² iver plošč fotoaparat in kotle za kuhanje krme. Pipanova 18, Šenčur 3557

Prodam šest tednov stare PRASIČKE. Strahinj 69 3558

Prodam kombiniran OTROŠKI VOZICEK, Urbanč. Zlatoto polje 3, Kranj 3559

Prodam SEME rdeče dete lje. Mavčiče 82 3560

Prodam BOROVE PLOHE. Pivka 13, Naklo 3561

Ugodno prodam STEDILNIK: gorenje na trdo gorivo. Mlaka 30 3562

Prodam BANKINE, PUNTE, NOSILCE I, rabljene DESKE, ZAGOZDE, Šenčur, Pipanova 7 3563

Prodam SEME rdeče dete lje. Jama 34, Kranj 3564

Prodam VPREŽNE GRABLJE. Voglje 64, Šenčur 3565

Prodam MLATILNICO z reto in tresilnikom. Voklo 53 3566

Prodam stoječo ČRNO DETELJO. Zg. Bela 62 3567

Prodam 70 kg BETONSKEGA ŽELEZA 10 mm po 5,50 din. Naslov v oglasnem od delku 3568

Prodam pet mesecev starega BIKCA. Naslov v oglasnem oddelku 3569

Prodam PIŠČANCE, stare 5 mesecev. Kozelj, Tupaliče 5 3570

Prodam na pol suhe PLOHE, DESKE in komplet DROMELJNE za gumi voz. Cerkle 164 3571

Prodam ELEKTROMOTOR 7,5 KS. Glinje 7 Cerkle 3572

Prodam 16-colski GUMI VOZ. Pšata 2, Cerkle 3573

Prodam SEMENSKO REPO. Zalog 16, Cerkle 3574

Prodam štiri malo večje PRASIČE. Pšenična polica 11, Cerkle 3575

Prodam malo večje PRASIČE. Poženik 34 3576

Prodam lepe PRASIČKE, 6 tednov stare. Lahovče 39, Cerkle 3577

Prodam dva KONJA ali menjam za goved. Krč Janez, Kokrški log 10, Kranj 3578

Prodam mlado KRAVO s teličkom. Zbilje 24, Medvode 3579

Prodam dobro ohranjeno MOPED in VPREŽNI OBRAČALNIK. Markič Pokopališka 28, Kokrica 3580

Prodam SEME rdeče dete lje. Mavčiče 25 3581

Prodam 4 tone CEMENTA. Oblak, Zg. Senica 8, Medvode 3582

Večjo količino SUHIH MACESNOVIH PLOHOV prodam. Frelih Janko, Davča 39, Železniki 3583

MOTORNA VOZILA

Ugodno prodam FIAT 750, letnik 1966. Oreški Ivan, Jesenice, Cesta revolucije 6

3584

Prodam MOPED T 12, brezhiben. Ogled pri hišniku Grajsarjeve šole v Tržiču 3585

Prodam avto VW, starejši letnik, dobro ohranjen, Kotritno 9, p. Bled. Ogled 19. in 20. julija 3586

Prodam FIAT 750, letnik 1966, Suha 42 3587

Prodam KOMBI FIAT, letnik 1960 v voznom stanju in registriran, cena 2500 din.

Mulej, Potoki 4, Jesenice 3588

Prodam ZASTAVO 750 in SPAČKA, letnika 1967, Bradač Anton, Golnik 67/II 3589

Na morje in hribe vzemite

DROGESAN MLEKO ZA SONCENJE

in

PIK sredstvo proti komarjem

Kem. obrt P. Šinkovec
Kranj, Prešernova ul. 19

STANOVANJA

Zamenjam TROSOBNO STANOVANJE in GARAŽO v Izoli na idealni legi za enakovrednega v Kranju ali Radovljici. Ponudbe pod »Sončni Jadran« 3590

Zakonca z leto in pol starih otrokom iščeta SOBO in KUHINJO v Kranju ali bližnji okolici. Naslov v oglašnem oddelku 3591

Iščem opremljeno SOBO s souporabo kopalnice v Kranju, najraje na Primskovem. Ponudbe pod »Samska« 3592

Iščem opremljeno SOBO s

Takoj vseljiva HISA z gospodarskim poslopjem uporabna za gostišče s tujskimi sobami, ali za obrtno delavnico naprodaj v Litiji. Interesenti naj oddajo svoje ponudbe na podružnico Glasba Škofja Loka 30

en otrok ni ovira, slika zaželena, ženitev ni izključena. Polni naslov pod ponudbe »ŽENITEV« 3603

Moški srednjih let, skromen, nealkoholik s službo želi spoznati sebi primočno dekle, prijetne zunanjosti in dobrega značaja. Ponudbe poslati pod »SREČNA BODOČNOST« 3604

POSESTI

Takoj zazidljivo PARCELO na Brezjah prodam. Ponudbe pod 512 m² 3593

ZAPOSITVE

RAZNASALCA-KO za teren Stražišče-Labore iščemo. Plaća dobra. Zglasite se v ljubljanskem Dnevniku, Kranj, Titov trg 18 3594

Sprejemem PEĆARSKEGA POMOČNIKA in VAJENCA s končano osemletko, Brešar Filip, Smledniška 44 3595

Iščem ŽENSKO za pomoč v gospodinjstvu. Sever Peter, Planina 4 d, Kranj 3596

Upokojena vdova išče dobro HONORARNO ZAPOSITIVEV tudi na dom. Ponudbe pod »Honorar« 3597

Iščem DELAVCA za pečarska dela, Cerkle 7 3598

Mlajšo vdovo ali upokojenko iščem za VARSTVO OTROK. Za hrano in stanovanje preskrbljeno. Naslov v oglašnem oddelku 3599

Iščem ŽENSKO za pomoč na mali kmetiji v Cerklejih v popoldanskem času. Ponudbe »Dobra plača« 3600

Dam brezplačno hrano in stanovanje poštenemu dekletu, ki bi po službi pomagala v gospodinjstvu. Naslov v oglašnem oddelku 3601

Sprejemem mizarskega VAJENCA. Janez Tavčar, Gremec 23, Škofja Loka 31

ZENITVE

Moški, 38, želi spoznati veselo prijateljico za večkratna srečanja. Želim, da je iz Kranja ali okolice. Starost 25 do 30 let. Diskretnost zajamčena. Slika zaželena. Ponudbe pod »SRECA« 3602

Gradbeni obrtnik išče pošteno žensko za nedeljske izlete, staro od 30 do 40 let, VABLJENI

Pozor — opravljam vsa krovска dela in pleskam žlebove za hišne svete in zasebnike. Solidna cena in kvalitetno delo. Ponudbe pod »KVALITETA« 3605

Posodim BETONSKI MEŠALEC, Zalog 67, Cerkle 3606

Našlo se je nekaj denarja. DZS — Knjigarna Simon Jenko, Kranj 3607

Na relaciji Podvin—Žirovnica po stari cesti skozi Zapuže sem 12. t. m. izgubil denarnico. Poštenega najditelja prosim, da mi vrne dokumente, denar pa obdrži. Vovk Joža 3608

Preklicujem zdravstveno izkaznico št. 346773, Vovk Peter, Črnivec 21 3609

Cenjene goste obveščamo, da bo gostilna zaprta od 19. do 24. julija 1971 zaradi dousta. Gostilna ČEPULJE 3610

POŠLOVNI PROSTORI

TRGOVSKI LOKAL V KRANJU pritliče v centru Kranja dam v najem. Ponudbe z navedbo stroke pod »NAJSTROJJI CENTER« 3611

PRIREDITVE

PGD Prebačevo-Hrastje predi v soboto, 17. julija, KRESNO NOČ. Igra Nackov trio. V nedeljo, 18. julija, pa bo VELIKA VRITNA VESELICA z zabavo in plesom, kegljanjem za koštruna in srečolovom. Igrajo FANTJE TREH DOLIN s pevci.

VABLJENI

Zahvala

Ob smrti naše drage mame, žene, stare mame, tete in sestre

Frančiške Dolhar

se zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih priskočili na pomoč in nam kakorkoli pomagali, nas tolažili, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter denar v dobrodelne namene namesto vencev. Hvala dr. Bajžlu in dr. Pircu ter bolniškemu in zdravniškemu osebju bolnice v Ljubljani in na Golniku za skrb in nego v času bolezni. Posebna hvala vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti kakor tudi gospodu župniku za spremstvo in izkazano pozornost med boleznjijo. Hvala pevcem za odpete žalostinke.

Zalujoči: mož Franc, sin Franc z ženo Francko in otroci, hčerke Francka z možem Stankom in otroci, Mici z možem Tonetom in otroci, Lučka z možem Jakobom in otroci ter drugo sorodstvo

Predoslige, Stožice, Sodražica, Duplje, 10. julija 1971

Kam za zabavo?

Vabi vas
hotel Creina Kranj

Vsak dan razen pondeljka od 19. do 23. ure glasba za ples in razvedrilo v hotelski restavraciji in na terasi.

Privoščite si prijeten večer!

JUGOBANKA

10. oktobra žrebanje

1. kola

denarne loterije

v Jugobanki

Lastniki dinarskih in deviznih hrailnih vlog vezanih nad 13 mesecev, dobe za vsakih 1000 dinarjev eno srečko.

Vse dobitke 1. kola loterije v Jugobanki, v skupni vrednosti 1.000.000 dinarjev, bomo izplačevali v gotovini.

Vabimo vas, da nas obiščite v naši banki, kjer vam bomo nudili podrobnejše informacije.

JUGOBANKA

Titova 32 in Celovška 106,

LJUBLJANA

Titov trg 7, CELJE

Zahvala

Ob izgubi našega dobrega očeta, starega očeta

Janeza Bohinca

se vsem iskreno zahvaljujemo za spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Beleharju, Zvezni borcu Cerkle, gasilcem iz Velesovega, g. župniku ter vsem sosedom, znancem in sorodnikom. Iskrena hvala.

Zalujoči: žena, hčerke z družinami Češnjevk, Cerkle, Britof, 14. 7. 1971

nesreča

IZSILJEVANJE PREDNOSTI

V vasi Britof se je v torek, 13. julija, popoldne pripetila prometna nezgoda zaradi izsiljevanja prednosti. Voznik osebnega avtomobila francoske registracije Fikret Kržarić je pripeljal iz Predoselj na prednostno cesto v Britofu in izsilil prednost pred tovornim avtomobilom, ki ga je vozil Matevž Meglič z Zg. Bele. Potniki v osebnem avtomobilu so bili ranjeni. Škode je za 20.000 din.

TRČENJE V KRIŽIŠCU

V torek, 13. julija, sta v križišču na cesti tretjega reda v Lipnici pri Škofji Loki trčila osebni avtomobil in tovornjak. Po stranski cesti s Trate je pripeljal voznik tovornjaka Milan Vujovič iz Bileče in se ni prepričal, če je cesta prosta. Po prednostni cesti pa je pripeljal voznik osebnega avtomobila Stanislav Pustavrh iz Škofje Loke. Pri trčenju so bili voznik Pustavrh, žena in sin ranjeni in so jih prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Škode na vozilih je za 15.000.

STOPIL PRED AVTOMOBIL

Na cesti Staneta Zagaria v Kranju je v torek, 13. julija, zvečer voznik osebnega avtomobila Ivan Sajevic iz Predoselj zadel Alojza Hočevarja iz Kranja, ki je nenadoma z desne strani stopil pred avtomobil. Huje ranjenega Hočevarja so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

AVTOBUS NI MOGEL USTAVITI

Na Cesti maršala Tita na Jesenicah je v sredo, 14. julija, popoldne voznica osebnega avtomobila Nada Bizjak iz Bohinjske Bistrike pred zavijanjem v levo pravilno ustavila. Za njo je pripeljal avtobus Ljubljana transporta, ki ga je vozil Marjan Žefran z Jesenice. Ker avtobus ni imel v redu zavor, ni mogel ustaviti in je trčil v osebni avtomobil. V nesreči je bila huje ranjena 8-letna Bizjak Vesna in je naslednji dan umrla v jeseniški bolnišnici. Ranjeni so bili tudi voznica, njen mož in 4-letna hčerka.

VOZNIKU POSTALO SLABO

Na Koroški cesti v Kranju je v sredo, 14. julija, zjutraj voznik osebnega avtomobila Jože Renko iz Kranja peljal proti Naklem. Pred bencinsko črpalko pa mu je postalo slabo, zapestjal je v desno in trčil v želesni drog cestne razsvetljave. V nesreči so bili huje ranjeni voznik in sotropnika Razinger Jaromir in Marjan Varl, oba iz Kranja. Prepeljali so jih v ljubljansko bolnišnico. Škode na vozilu je za 8500 din.

OTROK PRITEKEL NA CESTO

Na Javorniku na Jesenicah je v četrtek, 15. julija, popoldne voznik osebnega avtomobila Friderik Črv z Lipce pri Jesenicah opazil, da se na obeh straneh ceste na pločnikih igrajo otroci. Zmanjšal je hitrost, v tem pa je pritekel na cesto 10-letna Milica Bele. Kljub zavijanju v levo in zaviranju je voznik deklico zadel. Huje ranjeno so prepeljali v jeseniško bolnišnico.

L. M.

Strela udarila

V torek, 13. julija, zvečer je strela udarila v kozolec lastnike brata Franc Štern, star 62 let. Med gašenjem kozolca je strela znova udarila in zadelo Franca Šterna. Zdravnik mu ni mogel več pomagati in je lahko ugotovil le smrt.

Gorska nesreča

V torek, 13. julija, se je pod Prisankom ponesrečil Willems Johannes iz Angermunda pri Dieseldorfu. Na južni strani Prisojnika mu je spodrsnil na snežnem plazu in je zdrnil kakih 120 m v globino, kjer je obležal nezavesten. Pri ponesrečenju sta ostala hčerka in njegov prijatelj. Se istega dne so ga gorski reševalci iz Kranjske gore prenesli do Tičarjevega doma, od koder so ga z rešilnim avtomobilom prepeljali v jeseniško bolnišnico.

Zahvala

Ob smrti našega dobrega moža, očeta in starega očeta

Franca Prevodnika

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvovali in ga spremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se vsem darovalcem vence in cvetju, duhovnikom in pevcem. Zahvala tudi zdravnikom, ki so mu zadnje leto lajšali bolečine.

Žaluoči: žena Angela, hčerke: Angela, Micka z družinama in Julka; sinovi: Franc, Polde, Maks, Janez z družinami ter drugo sorodstvo

Zahvala

Ob prerani smrti naše ljube in nepozabne hčerke in sestre

Janike Fajfar

Vsem, ki ste nam stali ob strani v težkih urah, sočustvovali z nami, ji darovali cvetje in jo spremili v tako velikem številu k večnemu počitku, iskrena hvala.

Žaluoči: mama, sestra in sorodniki

Sp. Brnik, 11. 7. 1971

Zahvala

Ob nenadni težki in boleči izgubi našega nadvse ljubljenega in dobrega moža in očeta

Petra Jerča

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom posebno pa Ivanu Prosenu in Rozki Uranič za požrtvovalno pomoč med bolezni, SGP Projekt iz Kranja ter sodne lavcem in tov. Smitu za poslovilne besede ob grobu, sorodnikom, prijateljem in znancem, čestimi duhovščini, zdravstvenemu osebju kirurške klinike splošne bolnice v Ljubljani ter AMD Cerkleje da darovano cvetje in izrečeno sožalje ter vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Žaluoči: žena Cilka, hčerka Dragica, sin Peter in ostalo sorodstvo

Zahvala

Ob tragični smrti našega nadvse ljubljenega sina, brata in svaka

alpinista Zvoneta Koflerja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem, alpinistom, reševalcem, planincem, sodelavcem, godbi in pevcem za v srce segajoče žalostinke. Za poslovilne besede ob odprttem grobu. Odpravi z dr. Valičem. Vsem darovalcem prekrasnega cvetja in vsem, ki ste se poslavljali od njega, ga v tako množičnem številu spremili na njegovi prerani zadnji poti. Še enkrat topla zahvala vsem, ki ste z nami čutili nenadomestljivo izgubo.

Žaluoči: mama, sestra Zdenka z družino, Magda, Dorči, Roman in ostalo sorodstvo

Zahvala

Ob nenadni, tragični in boleči izgubi ljubečega moža, skrbnega očeta, brata tasta in strica

Franca Šterna

Matijevega ata

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam izrekli sožalje, mu poklonili cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni č. g. župniku, cerkvenemu pevskemu zboru, Šenčurskemu oktetu, tov. Kernu za poslovilne besede, gasilcem, upokojencem, zvonarjem, kolektivom: SGP Projekt, tovarni Iskra, Sava, FBI, SDK, Gimnazija in Elektro Kranj in končno prav vsem, ki ste nam na kakršenkoli način pomagali v teh težkih dneh.

Žaluoči: žena, sin Joža, hčerka Radica, sinova France in Tone z družino, hčerke Marinka, Ivanka in Anica z družinami in drugo sorodstvo
Srednja vas, Britof, Adergas, 16. 7. 1971

Državni prvak Hajduk v Kranju

Na desetdnevne priprave je v četrtek v Alp penzion v Tupalič pripotovala ekipa letošnjega državnega nogometnega prvaka »majstora sa mora« — Hajduk. Pod vodstvom pomožnega trenerja Beare in Kačiča bodo že to nedeljo na stadionu Stanka Mlakarja v trening tekmi nastopili z domaćim Triglavom. Na praznik dneva vstaje 22. julija pa se bodo pomerili z reprezentanco Kranja. Isti večer ob 20. uri pa bo na novem zabavnišnem prostoru Gorenjskega sejma v Savskem logu zabavno športna prireditev z naslovom »Beli Hajduk v Kranju«.

V zanimivem ustrem časopisu bodo nastopili športniki in športni novinarji Splita, Ljubljane in Kranja ter narodno zabavni ansambel Fantje treh dolin.

— dh

Nogometni Hajduki spet v Kranju na pripravah. Od leve proti desni: Luštica (trener), Hlevnjak, Holcer, Vukčević, Đoni, Lemešić, Buljan, Beara (pomožni trener), Vardić, Jovanović, Nadoveza, Jerković, Pavlica

Vaterpolo

Predsednik ZMS pokrovitelj

Od 26. do 28. julija bo v Kranju letošnje državno mladinsko prvenstvo v vaterpolu. Pokroviteljstvo nad prireditvijo je prevzel predsednik repub-

liške konference ZMS tov. Živo Pregelj. Naslov prvaka branijo mladi vaterpolisti Mornarja iz Splita, ki so bili prvaki leta 1969 in 1970. J. J.

Delavci podjetja Hudournik — delovna enota iz Kranjske gore — popravljajo skakalnicu v Planici in jo pripravljajo za svetovno prvenstvo. — Foto: B. Blenkuš

Smučanje

Tudi letos poletno prvenstvo

Letošnje poletno prvenstvo Slovenije v alpskem smučanju bo 22. julija ter 18. in 19. avgusta. Slalom (dve tekm) bo na smučišču pod Prisojnikom, veleslalom (dve tekm) pa bo sredi avgusta na Kredarici. Zmagovalec discipline se bo določil s šestekom točk iz obeh tekm. Tudi letos bo udeležba na poletnem prvenstvu omejena samo za najboljše tekmovalce. J. J.

Atletika

Metka Papler državna reprezentantka

Danes in jutri bo v Anconi troboj mladinskih reprezentanc Italije, Bolgarije in Jugoslavije. Za državno reprezentanco Jugoslavije bo nastopila tudi Kranjčanka Metka Papler, in sicer bo tekmovala v metu diska, kjer je na minulem državnem prvenstvu dosegla s 44,54 metra nov jugoslovanski rekord za mlajše mladinke. J. J.

Vaterpolo

Ljubljana odstopila

Nocoj bi moral biti na letnem kopališču v Kranju prva tekma v okviru II. zvezne vaterpolske lige. Ker je ekipa Ljubljane tik pred pričetkom

Pod pokroviteljstvom tovarne Save bo v nedeljo ob 9. uri v Kranju tradicionalna mednarodna krožna kolesarska dirka po ulicah Kranja. Sode-

lovali bodo najboljši jugoslovanski kolesarji in štiri inozemske ekipe. To bo ena najbolj zanimivih dirk letošnje sezone v Sloveniji. A. Potočnik

Košarka

Državna mladinska reprezentanca v Kranjski gori

Jutri se bodo v Kranjski gori pričele skupne priprave mladinske državne reprezentance v košarki. Priprave so

dijo v okvi vadbe za balkansko prvenstvo, ki bo od 4. do 8. avgusta v Ismiru.

J. J.

Tudi slovenska reprezentanca v Kranjski gori

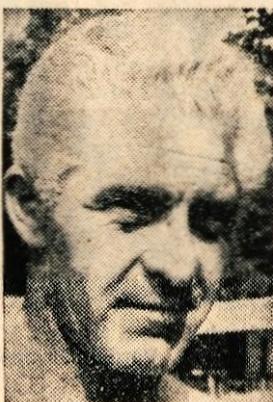
Za državno reprezentanco bodo trenirali v Kranjski gori tudi mladi košarkarji slovenske reprezentance. Od 1. do 8. avgusta bo vadilo v tem našem zimsko-sportnem temenu našem zimsko-sportnem središču 19 najboljših mla-

dincev Slovenije, med njimi bodo tudi Lozar in Hodnik z Jesenic in Poljsak (Triglav). Po končanem treningu bo slovenska mladinska reprezentanca nastopila na turnirju v Kranju, ki ga bo organiziral Triglav v počastitev kranjskega občinskega praznika 1. avgusta.

Tudi najboljši pionirji bodo na pripravah v Kranjski gori. Njihov trening bo trajal od 7. do 14. avgusta. Z Gorenjsko bojo na tem treningu naslednji: Boštar in Fartek (Triglav), Hrastar (Jesenice) in Bunčič (Medvode). J. J.

1 vprašanje 3 odgovori

Zanimalo nas je, kako so tujci zadovoljni z urejenostjo naših kampov. Obiskali smo jih in turisti pod platnenimi strehami so nam povedali:

G. J. HESSELINK, NIŽOZEMSKA, kamp »DRA-GOCAJNA pri Smledniku:» Včeraj smo prišli v Jugoslavijo na tritedenske počitnice. Na poti proti Plitvicam smo opazili tablo in se za dan ali dva ustavili v tem kampu. Pri najbližjem kmetu lahko nabavimo po zmernih cenah vse, kar potrebujemo za prehrano. Kamp je sicer dobro urejen. Ne vedem, kako je drugod, ker smo tokrat prvič v vaši državi. Toda pogrešamo predvsem majhen bazen za otroke in otroško igrišče z gugalnicami in podobnimi napravami. Včasih bi bilo potrebno tudi malo glasbe. V kampu nam je dolgčas. Potrebno bi bilo narediti eno ali dve športni igrišči in nabaviti nekaj preprostih rekvizitorjev za razne športne in družabne igre. Sanitarije so popolnoma v redu.

M. STANLEY, VELIKA BRITANIJA »Zaka« Bled: Pred dvema tednoma sva z ženo prišla prek Italije že drugič v Jugoslavijo.

J. Košnjek
M. Gabrijelčič

Lani sva na prijateljev predlog prišla prvič in ker nama je ugajalo, sva spet prišla. Najprej sva se ustavila ob jadranski obali, poen pa sva prišla še na Bled. Kamp »Zaka« poznaže že od lani. V njem se zelo dobro počutiva in nimava večjih pripomemb. Le sanitarije so premajhne. Vsa potrebna živila lahko nabaviva v bližnji trgovini. Cene so različne, vendar se ne razlikujejo bistveno od naših. Mislim, da imate v Jugoslaviji zelo dobre možnosti za razvoj turizma, vendar morate še veliko narediti. Pri nas doma na primer, zelo pogrešamo propagando o lepotah vaše dežele ...

DORIS JAUERING, ZRN, »ŠOBEC:« Tukaj smo tri dni in od vremena je odvisno, koliko časa bomo ostali. Potem gremo še na Plitvice, Reko in naprej proti Črikvenici. Pri vas smo bili pred štirimi leti in od takrat se je veliko spremenilo. Kar zadovoljni smo. Toaletni prostori so premajhni in zvečer je pred kopalnicami dolga vrsta. Prav tako tudi v trgovini, kjer je premalo prodajalk. V drugih državah imajo v kampih samopostežne trgovine. V tem kampu bi bila takata trgovina zelo potrebna. Kljub temu smo s preskrbo zadovoljni. Ker imava z možem dva otroka, naju veseli, da je dovolj otroških igrišč. Enkrat tedensko je ples. Za nas je dovolj, mlati pa želijo, da bi bil večkrat... Za »Šobec« smo zvedeli iz kataloga avtomobilskega kluba ADAC, katerega član je mož. V njem so vsi najbolj poznani kampi južne Evrope. Med njimi tudi Šobec, ki je pri nas zelo poznan.

J. Košnjek
M. Gabrijelčič

Mojstri čopiča in barv v Poljanah

Pretekli teden se je na področju škofjeloške občine začela že V. tradicionalna Groharjeva slikarska kolonija. Tokrat so se v primeri s prejšnjimi leti slikarji zbrali v Poljanski dolini središčem v Poljanah. Letosne kolonije se udeležuje petnajst slikarjev — štirje iz tujine in enajst domačih: Bon Adriano in Carlo Tomoda iz Italije, Erich Unterweger iz Avstrije, John Mc Lellan iz Škotske in domačini Evgen Sajovic, Ljubo Ravnikar, Stefan Simonič, Kamil Legat, Janez Hafner, Herman Gvardjančič, Milan Bizovičar, Jaka Torkar, Tone Logonder, Peter Adamič ter Anton Dolenc. Kar lepa in kvalitetna zasedba kaže, da si je loška kolonija v petih letih pridobila že lepo tradicijo. Ker se čez dan slikarji razkropijo po širni Poljanski dolini, jih je le težko dobiti. Zato sem se odločil za obisk kolonije pod večer. Takrat se slikarji zberejo v gostilni na Vidmu in pokramljajo o delu v preteklem dnevu. Srečo sem imel in našel za mizo zbrane akademiske slikarje Ljuba Ravnikarja, Jaka Torkarja in Evgena Sajovica.

Moja prva »žrtev« je bil akademski slikar Ljubo Ravnikar, ki je letos že tretjič v Groharjevi koloniji. Možak, sicer doma iz Kranja, je bil kljub zaposlenosti s pisanjem pripravljen na pogovor. »V ateljeju delam v vsakovrstnih tehnikah, v kolonijah pa izrazito akvarel. Sicer pa v kolonijah pri terenskem delu dobim le dojem celote, tehnično delo, detailj, pa pride na vrsto doma. Lahko rečem, da slika ni nikdar končana. Zanima vas, če je za kolonijo boljša Poljanska dolina? Ne bi mogel reči. Likovno je Škofja Loka bolj bogata, pa še to je, da mora tu človek imeti avto, če hoče kam priti. Poleg trikratnega sodelovanja v koloniji v Škofji Loki sem bil že tudi v Ravnah in v Izlakah. Letos sem odpovedal Ravne, ker bom šel na Dolenjsko — v Novo mesto. Nekako bolj leži mi dolenjska pokrajina. Najbolj pa mi ustreza izrazit gorenjski alpski pejsaž.«

Evgen Sajovic iz Ljubljane se je povsem strinjal z izjavami Ravnikarja. Le to je povedal, da pri njem pride v kolonijah namesto akvarela v poštov tempera.

Pri sosednji mizi je sedel mlad fant in bral časopis. Herman Gvardjančič je v loški koloniji prvič. »V koloniji delam v akvarel in tempa tehniki. Pred dvema letoma sem bil v podobni koloniji v Ivanjici v Srbiji. Bistvene razlike med kolonijama ne

vidim. Sicer pa bo letos loška kolonija zame dovolj. Zadovoljen sem, ker ni tu okrog raznih vsiljivih 'firbecv'. Rad delam sam. Mislim, da imajo kolonije precejšen pomen. Vsakemu omogoča intenzivno delo, sreča in pogovori pa se lahko tudi s svojimi kolegi. Moram povedati, da jaz tu ne slikam direktno. Zbiram le zapise, občutja, delam hitre skice in nasploh le opazujem. Ostalo pride na vrsto doma.«

Nisem hotel več motiti mladega slikarja. Prinesli so mu večerjo, po večerji pa je bil potreben počitka po napornem dnevu. Zato sem na hitro pobral o vtiših s kolonije še akademiske slikarja Jaka Torkarja z Jesenic. Še vedno je bil namreč v družbi svojih prijateljev, ki so se pomenovali z domačim umetnikom Ivetom Šubicem. »Prvič sem v koloniji nasploh in delam v tehnikah akvarel in tempa. Pokrajina mi je tu izredno všeč, le nekoliko preveč zelenja. Napravil sem že okrog petnajst del, ki jih bom seveda dokončno izdelal doma. Vesel sem, da ni vsiljivcev, ker nisem navajen delati, če me nekdo preveč opazuje. Mislim, da imajo kolonije veliko pozitivnih lastnosti. Slikarji so

prisiljeni v skupno delo ter lahko izmenjajo svoja spoznanja in se nasploh spoznavajo. V teh dneh sem prehodil že veliko okoliških krajev — Javorje, Visoko. Mislim, da je Škofja Loka za slikarja boljša. Ob koncu lahko rečem le to, da je kolonija zame koristna. Prihodnje leto pa bi se odločil za kako drugo kolonijo, da bo bolj zanimivo.«

Slikarji bodo v prihodnjih dneh poskušali narediti še čim več del. V Poljanah bodo namreč ostali do 20. julija.

J. Govekar

KRANJ

**svežé
pakirano
meso**

ŽIVILA

Razstava Groharjeve kolonije

Sinoči ob 18. uri so v galeriji na loškem gradu odprli pod pokroviteljstvom trgovskega podjetja Nama iz Ljubljane razstavo del udeležencev lanske IV. Groharjeve slikarske kolonije. Svoja dela, ki so bila izdelana v lanskem poletju na koloniji, razstavljajo John Mc Lelan iz Škotske, Suzanne Pavlion in Bernardo Ylla iz Francije ter domačini Peter Adamič, Mi-

lan Bizovičar, Anton Dolenc, Rudi Gorjup, Božidar Grabnar, Ljubo Ravnikar, Evgen Sajovic, Janez Sedej, Stefan Simonič in Melita Vovk-Stihova. Otvoritev razstave se je udeležili tudi udeleženci letosnje V. Groharjeve slikarske kolonije, za katere je ob tej priložnosti pripravil sprejem predsednik Škofjeloške občinske skupščine Zdravko Krvinja. —ig

Odkritje spomenika Antonu Ažbetu

V Dolenčicah pri Javorjah v Poljanski dolini bodo v nedeljo dopoldne ob 10. uri odkrili doprsni spomenik znamenu slovenskemu slikarju Antonu Ažbetu. Odkritje bo že drugo v oviru Groharjeve slikarske kolonije, saj so prav tako v oviru te kolonije že odkrili spomenik slikarju impresionistu Ivanu Groharju.

Doprnski kip, ki bo postavljen ob Ažbetovi rojstni hiši, je delo akademiskega slikarja Toneta Logondra iz Škofje Loke. Slovesnega odkritja spomenika jutri dopoldne se bodo v Dolenčicah udeležili tudi udeleženci letosnje V. Groharjeve slikarske kolonije, ki slikajo v Poljanah in okoli.